

Broj: 01-302/24-762/21

04.12.2024. godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
Nacrt zakona o energetici

Na osnovu čl. 14 i 15 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list CG", broj 41/18) Ministarstvo energetike objavilo je 7. avgusta 2024. godine Javni poziv za učešće u javnoj raspravi o Nacrtu zakona o energetici. Obavještenje o sprovođenju javne rasprave bilo je objavljeno na internet stranici Ministarstva energetike. Javna rasprava je trajala 40 dana, počev od 07.08.2024. godine. Okrugli sto u okviru javne rasprave o tekstu Nacrta zakona o energetici održan je u prostorijama Rektorata Univerziteta Crne Gore 10. septembra 2024. godine. Sugestije i komentare na Nacrt zakona o energetici zainteresovani su dostavljali putem elektronske pošte na način naznačen u Javnom pozivu. Do utvrđenog roka primljeno je 317 komentara, pitanja i sugestija. Svi komentari, primjedbe i sugestije dobijeni od zainteresovanih strana tokom trajanja javne rasprave do roka naznačenog u Javnom pozivu detaljno su razmatrani i svi predlozi koji su ocijenjeni kao prihvatljivi uvaženi su i uključeni u tekst Nacrta zakona o energetici. Dostavljeni komentari i sugestije koji se nijesu odnosili na predloženi tekst, odnosno Nacrt zakona o energetici, nijesu razmatrani od strane obrađivača.

Na navedenom okruglom stolu učestvovali su sljedeći predstavnici Ministarstva energetike:

- Biljana Ivanović, državna sekretarka, Ministarstvo energetike
- Luka Prodanović, državni sekretar, Ministarstvo energetike
- Zvezdan Vujović, v.d. generalnog direktora Direktorata za elektroenergetiku;
- Radmila Damjanović, načelnica Direkcije za razvoj elektroenergetike;
- Maja Pavićević, načelnica Direkcije za praćenje stanja u oblasti elektroenergetike;
- Nevena Jelić, samostalna savjetnica I u Direkciji za razvoj elektroenergetike.

Do utvrđenog roka primljeno je 317 komentara, pitanja i sugestija, koje su dostavili:

1. Crnogorski elektrodistributivni sistem DOO, CEDIS;
2. Crnogorski operator tržišta električne energije DOO, COTEE;
3. Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić, EPCG;
4. Berza električne energije, BELEN;
5. Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, REGAGEN;
6. Crnogorski elektroprenosni sistem AD, CGES;
7. Udruženje naftnih kompanija Crne Gore;
8. Momir Škopelja, Podgorica, fizičko lice;

9. "JUGOPETROL" AD;
10. "LUKOIL Montenegro";
11. Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu, (RERI);
12. World vision green energy d.o.o. Podgorica, Sreten Đuretić;
13. Ifet Striković, Bijelo Polje, fizičko lice;
14. Petar Knežević, Pljevlja, fizičko lice.

U prilogu je data tabela sa komentarima, pitanjima, primjedbama i sugestijama dostavljenim u toku trajanja javne rasprave, kao i odgovorima na iste, od strane obrađivača.

MINISTAR
Prof. dr Saša Mujović

Tabela primjedbi sa Javne rasprave na Nacrt zakona o energetici

<i>Redni broj</i>	<i>Davalac primjedbe</i>	<i>Primjedba</i>	<i>Odgovor obrađivača</i>
1.	CEDIS	<p>1. Primjedba:</p> <p>Član 7, tačka 36 - Značenje izraza - infrastruktura za priključenje</p> <p>Predlažemo izmjenu značenja ovog pojma tako da glasi: 36) infrastruktura za priključenje je skup vodova, opreme i uređaja između postojećeg prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa i priključka;</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predložena definicija ovog pojma je preciznija i jasnije određuje značenje ovog termina. čime se u praksi otklanja mogućnost različitog tumačenja i primjene.</p>	Prihvata se.

2.		<p>2. Primjedba</p> <p>Član 7, tačka 80 - Značenje izraza - priključak</p> <p>Predlažemo izmjenu na način: 80) priključak je skup vodova, opreme i uređaja između infrastrukture za priključenje i mjesta mjerenja objekta krajnjeg kupca;</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predložena definicija ovog pojma je preciznija i jasnije određuje značenje ovog termina. čime se u praksi otklanja mogućnost različitog tumačenja i primjene.</p>	<p>Odbija se. Postojeća definicija je sveobuhvatnija, jer se odnosi i na priključak objekata energetskih subjekata.</p>
3.		<p>3. Primjedba:</p> <p>Član 35 – Metodologije i pravila (član 254-Rokovi za usklađivanje akata i implmentaciju)</p> <p>Predlažemo da se članovi dopune na način da se definiše krajnji rok za donošenje podzakonskih akata koji predstavljaju regulatorni okvir, najkasnije do 30 juna .</p> <p>Ako se u godini u kojoj se podnosi zahtjev za utvrđivanje regulatornog prihoda cijena ili naknada ukaže potreba za donošenjem novih, odnosno za izmjenama i dopunama postojećih akata (metodologije za utvrđivanje regulatornog prihoda i cijena ili naknada i druga akta) koja su od uticaja na pripremu Zahtjeva, onda je ta akta potrebno donijeti najkasnije do 30 juna odnosne godine.</p> <p>Obrazloženje :</p>	<p>Odbija se. S obzirom da je potrebno donijeti veći broj podzakonskih akata i da se ne zna tačan datum stupanja na snagu ovog zakona, smatramo da je propisani rok od 12 mjeseci primjeren.</p>

		<p>Polazeći od značaja pojedinih akata za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena ili naknada i njihovog uticaja na pripremu Zahtjeva za utvrđivanje RDP i prateće dokumentacije, potrebno je u cilju posjedovanja predvidljivog regulatornog okvira i blagovremene pripreme zahtjeva za RDP da akta budu donesena u roku koji ostavlja realan vremenski okvir energetskim subjektima da blagovremeno pripreme Zahtjev i dokumentaciju u skladu sa tim aktima.</p>	
--	--	--	--

4.		<p>4. Primjedba:</p> <p>Član 52 stav 1 - Regulatorno dozvoljeni prihod, cijene i naknade</p> <p>Predlažemo da se posle riječi „ i cijena ili naknada“ brišu riječi „ sa predlogom regulatorno dozvoljenog prihoda”</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predložena norma po kojoj su operatori sistema dužni da Agenciji podnesu zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda sa predlogom RDP je u međusobnoj kontradiktornosti., jer ukoliko je operator sistema dužan da REGAGEN-u podnese zahtjev za utvrđivanje RDP-a istovremeno sa predlogom RDP onda suština podnjetog zahtjeva nije utvrđivanje RDP-a. Prema predloženim zakonskim rješenjima (član 35) REGAGEN“utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod...: ...“, pa bi ovakvo definisanje člana bilo u suprotnosti sa datim zakonskim rješenjem. Dakle, ako REGAGEN utvrđuje RDP onda operator sistema ne predlaže RDP već podnosi zahtjev za utvrđivanje istog sa svom pratećom dokumentacijom. Dakle, iz navedenih razloga predlažemo je brisanje ovih riječi.</p>	<p>Odbija se. Smatramo da je u cilju transparentnosti bolje da operatori dostavljaju predlog RDP-a.</p>
----	--	---	---

5.		<p>5. Primjedba</p> <p>Član 52, stav 8 - Regulatorno dozvoljeni prihod, cijene i naknade</p> <p>Predlažemo da se iz ostalih prihoda iz energetske djelatnosti isključi dio koji se odnosi na prihode od naknada za priključenja.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Ovo iz razloga jer je njihova namjena izgradnja novih djelova i rekonstrukcija postojećih djelova sistema. Ta sredstva trebaju da imaju tretman kapitalnih doprinosa i posebnu namjenu.</p>	<p>Odbija se. Zadržati rješenje koje je u Nacrtu zakona, jer je isto u skladu sa međunarodnim standardima i praksom u drugim državama.</p>
6.		<p>6. Primjedba:</p> <p>Član 53, stav 2 - Povrat sredstava</p> <p>Predlažemo da se poslije stava 2 ovog člana dodati novi stav 2a koji glasi:</p> <p>“Osnovna sredstva, koja se vode za regulatorne potrebe čine sva sredstva koja služe u svrhu obavljanja distributivne djelatnosti, a koja operator priznaje u svojim</p>	<p>Odbija se.</p>

		<p>knjigama u skladu sa MRS 16, MRS 36 I MRS 38.”</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Kako bi se izbjegao rizik i mogućnost da zbog nekozinstentnog tumačenja pojma” vrijednosti osnovnih sredstava”, operator sistema ostvaruje značajne gubitke (npr. po osnovu obračunatih troškova amortizacije, a koji obzirom na tretman (fiksni trošak) treba biti priznat operatoru), predložena je definicija osnovnih sredstava, jer vrijednost istih značajno opredjeljuje povrat na sredstva i troškove amortizacije operatora sistema.</p>	
7.		<p>7. Primjedba</p> <p>Član 55 stav 5 i 6 - Korekcije u toku trajanja regulatornog perioda.</p> <p>Predlažemo brisanje stavova 5 i 6</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Cijenimo da ovako definisane mjere, odnosno „kažnjavanje „ energetskog subjekta nije regulatorna već kaznena mjera što nije prihvatljivo. Naime ukoliko odgovorno lice ne podnese zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda u propisanom roku iz stava 4 ovog člana, energetski subjekat , kao</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Smatramo da su navedene odredbe neophodne kako bi se obezbijedilo blagovremeno podnošenje zahtjeva za utvrđivanje RDP-a i nesmatano obavljanje djelatnosti od javnog interesa.</p>

		<p>pravno lice ,ne može biti sankcionisano odnosno pružanje javne usluge ne smije biti na ovaj način ugroženo. Osim toga propisivanjem na način iz stava 5 i 6 energetski subjekat se dva puta sankcioniše, po istom osnovu : time što je u stavu 5 definisano da su privremene cijene za 20% niže od važećih cijena , koji procenat nije utemeljen na kriterijumima već je određen po proizvoljnom osjećaju mjere i u stavu 6 na način što ako u periodu primjene privremenih cijena i/ili naknada iz stava 5 ovog člana dođe do odstupanja energetskih i finansijskih vrijednosti u odnosu na veličine korišćene pri utvrđivanju tih cijena ili naknada , ta odstupanja se ne uzimaju u obzir pri narednom utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda, sto takođe nije prihvatljivo.</p>	
8.		<p>8. Primjedba:</p> <p>Član 59 Izdavanje licence</p> <p>Predlažemo da se član 59 izmijeni na način da se postupak izdavanja licence za operatora distributivnog sistema i operatora prenosnog sistema koji u kontinuitetu obavljaju energetsku djelatnost na osnovu licence izdate u postupku koji je prethodio</p>	<p>Prihvata se.</p>

	<p>podnošenju Zahtjeva, izdvoji u odnosu na postupak izdavanja licence energetske subjektima koji prvi put podnose Zahtjev i koji tek treba da započnu obavljanje djelatnosti. Ovo na način što ovi operatori sistema, koji obavlja energetske djelatnosti na osnovu ranije izdate licence, uz zahtjev za izdavanje licence ne dostavljaju sve dokaze iz člana 59 stav 3 kao i energetski subjekat koji prvi put podnosi zahtjev.</p> <p>ili dopuniti sa novim stavom kojim bi se predvidio postupak produženja licence i na osnovu kojeg bi operator distributivnog sistema i operator prenosnog sistema uz Zahtjev za produženje licence dostavljali: izvod iz CRPS-a, dokaz da članovi organa upravljanja nijesu pravosnažno osuđivani za krivična djela koja ih čine nepodobnim za vršenje funkcije i dokaz o uplati naknade za produženje roka važenja licence.</p> <p>Predlažemo i izmjene roka važenja licence na period od 15 godina.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Postupak izdavanja licence za naznačene operatore sistema koji energetske djelatnosti, u momentu podnošenja zahtjeva za izdavanje licence, obavljaju u kontinuitetu u dužem vremenskom periodu, na osnovu prethodno izdate licence treba pojednostavniti u odnosu na postupak izdavanja licence za energetske subjekte koji prvi put podnose</p>	
--	---	--

		<p>Zahtjev. Ovo imajući u vidu da Agencija kroz postupak vršenja nadzora i drugih aktivnosti iz nadležnosti Agencije, ima uvid u cjelokupnu dokumentaciju i obavljanje djelatnosti energetskog subjekta, uključujući i uvid u tehničke, materijalne i kadrovske resurse energetskog subjekta, koji ujedno predstavljaju relevantne dokaze za ocjenu ispunjenosti za obavljanje djelatnosti. Takođe, Agencija kroz uvid u evidencije i registar koje sama vodi može se uvjeriti u podatak da li energetski subjekat već posjeduje važeću licencu.</p> <p>Ukoliko se prihvati predlog za produženje roka u prelaznim odredbama definisati odredbu za operatore sistema (ODS i OPS) koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju važeće licence, važnost licence se produzava u skladu sa odredbama ovog zakona.</p>	
9.		<p>9. Primjedba:</p> <p>Član 88- Proizvođač električne energije</p> <p>Predlažemo da se u članu 88, poslije stava 3 doda novi stav 3a koji glasi:</p> <p>„(3a) Proizvođač iz stava 1 ovog člana dužan je da na zahtjev operatora prenosnog ili distributivnog</p>	<p>Prihvata se.</p>

sistema ponudi električnu energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnom i distributivnom sistemu.”

Obrazloženje:

Ovaj stav zakona postoji u članu 94 trenutno važećeg Zakona o energetici, koji se odnosio na proizvođače električne energije. Nije jasno zašto je u Nacrtu zakona ovaj stav izostavljen, pa predlažemo da se on vrati u predloženo zakonsko rješenje. Naime, na aukcijama za nabavku el. energije za pokrivanje gubitaka u DS od 2021.god., od kada je obaveza CEDISa da el. energiju za ove potrebe nabavlja preko berzanskog tržišta, CEDIS je na velikoj većini aukcija dobijao ponude isključivo od EPCG, kao dominantnog proizvođača na tržištu el. energije Crne Gore. Od ukupno 32 održane aukcije koje je CEDIS organizovao za nabavku el. energije za pokrivanje gubitaka u ovom periodu, na samo šest su, pored EPCG pristigle ponude i od drugih ponuđača registrovanih na berzanskom tržištu. Ovaj podatak najbolje govori da kada je u pitanju nabavka el. energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu, ne postoji dovoljno interesovanje učesnika na tržištu da bi se ovaj stav brisao iz zakona. Zbog svega navedenog smatramo da se izostavljanje ovog stava stvara veliki rizik da se na aukcijama koje CEDIS organizuje u budućnosti niko ne javi, i da Operator distributivnog sistema u određeni period uđe bez nabavljene el. energije za pokrivanje gubitaka. Ulazak u neki vremenski period bez nabavljene el. energije za pokrivanje

		<p>gubitaka imalo bi izuzetno negativne efekte na funkcionisanje naše kompanije, ali i na funkcionisanje cijelog el. energetskeg sistema Crne Gore.</p>	
<p>10.</p>		<p>10. Primjedba:</p> <p>Član 96 Operator distributivnog Sistema električne energije</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 96 na način što se poslije stava 5 dodaje novi stav 5a koji glasi:</p> <p>“(5a) Operator distributivnog sistema, radi optimizacije nabavke električne energije za pokrivanje gubitaka, može viškove električne energije prodati na organizovanom tržištu električne energije.”</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Ostavljanje mogućnosti operatoru distributivnog sistema da, zbog potreba optimizacije troškova nabavke el. energije za pokrivanje gubitaka viškove prodaje na organizovanom tržištu, bi u budućnosti imalo značajno pozitivan efekat na njegovo poslovanje i zaštititi ga od eventualnih troškova i rizika u ovom dijelu njegovog poslovanja. Ostavljanje ove mogućnosti bi imalo značajne pozitivne efekte na</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Operator prenosnog i distributivnog sistema treba da obavljaju djelatnosti u skladu sa njihovim licencama.</p> <p>Predložena izmjena nije u skladu sa Direktivom 2019/944 kojom su propisana stroga pravila razdvajanja koja sprečavaju operatore distributivnog sistema da proizvode ili prodaju električnu energiju.</p>

		<p>funkcionisnje tržišta el. energije u Crnoj Gori, kao i stabilnosti samog elektroenergetskog sistema.</p> <p>Ovakva mogućnost operatorima distributivnog sistema je ostavljena u mnogim zemljama EU i regiona.</p>	
11.		<p>11. Primjedba</p> <p>Član 98 , stav 6 (Usluge fleksibilnosti u distributivnom sistemu)</p> <p>Potrebno je definisati , odnosno precizirati šta se podrazumijeva pod pojmom „informaciono-komunikacione tehnologije“ i „prateća infrastruktura“, za koje troškove operator distributivnog sistema ima pravo nadoknade u skladu sa metodologijom za utvrđivanje cijena za korišćenje distributivnog sistema, pa predlažemo da se norma u tom smislu dopuni .</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>U stavu (6) navedenog člana predviđeno je da „Troškove nabavke usluga fleksibilnosti , uključujući troškove neophodnih informaciono-komunikacionih tehnologija i troškove prateće infrastrukture , treba nadoknaditi operatoru distributivnog sistema ,u skladu sa metodologijom za utvrđivanje cijena za korišćenje</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Preciziranje navedenih pojmova i troškova će biti izvršeno metodologijom za utvrđivanje cijena za korišćenje distributivnog sistema.</p>

		<p>distributivnog sistema“. Iz sadržine navedene odredbe je nejasno šta se podrazumijeva pod pojmom „informaciono-komunikacionom tehnologijom“ i „prateća infrastruktura“ . Odnosno da li se pod tim podrazumijeva mjerna i komunikaciona oprema,</p>	
12.		<p>12. Primjedba</p> <p>Poglavlje XII Priključenje na prenosni ili distributivni sistem</p> <p>Predlažemo izmjenju poglavlja XII - Priključenje na prenosni ili distributivni sistem odnosno članova od 162 do i sa članom 174 na način:“</p> <p style="text-align: center;">Obaveze operatora prilikom izdavanja saglasnosti Član 162</p> <p>(1) Priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa vrši se u skladu sa pravilima iz čl. 95,107,129 i 132 ovog zakona na osnovu saglasnosti za priključenje koju izdaje operator prenosnog ili distributivnog sistema.</p> <p>(2) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da izda saglasnost za priključenje iz stava 1 ovog člana i obezbijedi prioritet u priključenju energetske objekata za</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Ovo predloženo rješenje bilo je propisano Zakonom o energetici (Sl. list CG, br. 5/2016). Međutim, zbog nedostataka ovog rješenja usvojeno je novo rješenje za priključenje objekata na prenosni ili distributivni sistem Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetici (Sl. list CG, br. 82/2020).</p>

	<p>proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ako ne postoje tehnička ograničenja u prenosnom ili distributivnom sistemu i ako uređaji i instalacije objekta koji se priključuje ispunjavaju uslove utvrđene zakonom i tehničkim propisima.</p> <p>(3) Operator prenosnog električne energije ili gasa nema pravo da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za priključenje novog objekta za proizvodnju električne energije, sistema za skladištenje, postrojenja za TPG ili regasifikaciju, kao i velikog industrijskog kupca, po osnovu budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta sistema ili po osnovu mogućih dodatnih troškova koji se odnose na neophodno povećanje kapaciteta sistema.</p> <p>(4) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da podnosiocu zahtjeva dostavi neophodne informacije za izdavanje saglasnosti za priključenje.</p> <p>(5) Stav (3) ovog člana ne uskraćuje pravo operatorima prenosnog da ograniče garantovani kapacitet priključka ili da ponude priključke uz operativna ograničenja, kako bi se obezbijedila ekonomska efikasnost novih postrojenja za proizvodnju ili objekata za skladištenje energije.</p> <p>Saglasnost za priključenje Član 163</p>	
--	---	--

	<p>(1) Saglasnost za priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa na zahtjev daje operator prenosnog odnosno distributivnog sistema električne energije ili gasa.</p> <p>(2) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da odluči po zahtjevu za priključenje u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.</p> <p>(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, rok za rješavanje po zahtjevu je četiri mjeseca, od dana prijema zahtjeva za:</p> 1) proizvodne energetske i industrijske objekte koji se priključuju na 110 kV ili viši naponski nivo, za koje je potrebna izrada sistemskih analiza, i2) distribuiranu proizvodnju i objekte kupaca koji se priključuju nestandardnim priključkom za koje je potrebna izrada analize mogućnosti priključenja na sistem, <p>(4) Troškove izrade analize mogućnosti priključenja na sistem iz stava (3), tačka 1) i 2) plaća korisnik sistema.</p> <p>(5) Protiv rješenja o izdavanju saglasnosti iz stava 1 ovog člana može se podnijeti žalba Agenciji u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.</p> <p style="text-align: center;">Sadržaj saglasnosti za priključenje
Član 164</p> <p>(1) Saglasnost za priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa naročito sadrži: uslove za priključenje, mjesto priključenja, iznos naknade za priključenje, način priključenja,</p> | |
|--|---|--|

Sadržaj saglasnosti za priključenje
Član 164

- (1) Saglasnost za priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa naročito sadrži: uslove za priključenje, mjesto priključenja, iznos naknade za priključenje, način priključenja,

	<p>tehničke uslove i rok priključenja, mjesto i način mjerenja isporučene energije, kao i rok do kada važi izdata saglasnost.</p> <p>(2) Tehnički i drugi uslovi iz stava 1 ovog člana utvrđuju se u skladu sa zakonom i tehničkim propisima.</p> <p>(3) Tehničke propise koji se odnose na izgradnju, održavanje i korišćenje energetskih objekata koji nijesu obuhvaćeni zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata utvrđuje Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Ugovor o priključenju Član 165</p> <p>(1) Operator prenosnog ili distributivnog sistema, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o ispunjenosti uslova od strane podnosioca zahtjeva iz člana 163 stav 1 ovog zakona, cijeni ispunjenost uslova iz saglasnosti za priključenje i, ako su uslovi ispunjeni, zaključuje ugovor o priključenju sa korisnikom sistema.</p> <p>(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se u pisanoj formi i naročito sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none">1) prava i obaveze ugovornih strana u odnosu na priključenje i održavanje priključnog uređaja;2) tehničke i eksploatacione karakteristike objekta;3) način i uslove rada sistema;4) specifikaciju negativnih povratnih uticaja ugrađenih uređaja;5) prava i obaveze u vezi kvaliteta električne energije ili gasa;	
--	--	--

	<p>6) način mjerenja električne energije ili gasa u tačkama priključenja;</p> <p>7) mjere zaštite na radu u normalnim uslovima i uslovima poremećaja rada sistema;</p> <p>8) mjere zaštite u održavanju objekata;</p> <p>9) obaveze međusobnog obavještanja;</p> <p>10) odgovornosti u slučaju nepoštovanja ugovora;</p> <p>11) trajanje ugovora i uslove za produženje ugovora;</p> <p>12) prava i obaveze u slučaju prestanka ugovora;</p> <p>13) po potrebi, detaljno uputstvo o manipulacijama u prenosnom ili distributivnom sistemu i na strani korisnika koje sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none">- redosljed potrebnih manipulacija,- određivanje načina pristupa uređajima koji su smješteni na posjedu korisnika, i- razgraničenje nadležnosti; <p>14) visinu naknade i način plaćanja za priključenje ili za povećanje priključne snage;</p> <p>15) po potrebi, uputstva u vezi razmjene podataka i zahtjeve za međuoperativnost.</p> <p>(3) Za interkonektore električne energije koji se grade u skladu sa potvrđenim međudržavnim ugovorima ili ako se ugovor zaključuje za već priključene interkonektore, ugovorom iz stava 1 ovog člana može se predvidjeti oslobađanje od obaveza iz stava 2 tačka 14 ovog člana.</p> <p>Mjesto priključenja i mjerenja</p>	
--	---	--

Član 166

- (1) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da mjerni uređaj, odnosno mjerno-regulacionu stanicu za priključenje objekta krajnjeg kupca, odnosno proizvođača energije na sistem ugradi kao svoje sredstvo i održava, obezbjeđuje baždarenje i vrši mjerenje isporučene energije.
- (2) Mjesto predaje energije između energetske subjekata, odnosno između energetskog subjekta i krajnjeg kupca je mjerni uređaj, odnosno mjerno-regulaciona-stanica iz stava 1 ovog člana.
- (3) Mjesto razgraničenja odgovornosti između energetske subjekata međusobno, odnosno energetskog subjekta i krajnjeg kupca je mjesto priključenja objekta energetske subjekata, odnosno kupca na prenosni ili distributivni sistem.
- (4) Mjesto priključenja na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa određuje nadležni operator sistema.

Naknada za priključenje

Član 167

- (1) Podnosilac zahtjeva za priključenje ili povećanje priključne snage, odnosno kapaciteta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa dužan je da plati naknadu za priključenje.
- (2) Naknada za priključenje na sistem novih i za povećanje priključne snage ili kapaciteta postojećih korisnika sistema sastoji se od:

	<p>1) dijela za izvođenje priključka na sistem; 2) dijela za stvaranje tehničkih uslova u sistemu.</p> <p>(3) Dio naknade iz stava 2 tačka 1 ovog člana, koju plaća korisnik sistema, utvrđuje se na osnovu troškova izrade priključka, za definisane tipove priključaka.</p> <p>(4) Stvaranje tehničkih uslova u sistemu obuhvata izgradnju novih dijelova sistema i/ili rekonstrukciju postojećih dijelova sistema, radi korišćenja sistema u okviru odobrene priključne snage, a finansira se dijelom iz naknade za priključenje iz stava 2 tačka 2 ovog člana, a dijelom iz cijene za korišćenje sistema u skladu sa metodologijom iz člana 35 stav 1 tačka 1 ovog zakona.</p> <p>(5) Dio naknade iz stava 2 tačka 2 ovog člana jednak je za priključke iste snage na istom naponskom nivou.</p> <p>(6) Izvedeni priključak postaje osnovno sredstvo i sastavni dio sistema operatora.</p> <p style="text-align: center;">Namjena sredstava od naknade Član 168</p> <p>(1) Visina naknade iz člana 167 stav 1 ovog zakona, rokovi i način plaćanja utvrđuju se metodologijom za utvrđivanje naknada za priključenje na prenosni i distributivni sistem koju donosi Regulatorna agencija za energetiku i regulisanje komunalne djelatnosti.</p> <p>(2) Ostvarena sredstva po osnovu naknade iz stava 1 ovog člana operatori distributivnog i</p>	
--	---	--

	<p>prenosnog sistema mogu da koriste isključivo za razvoj sistema i stvaranje tehničkih uslova za priključenje novih i povećanje priključne snage postojećih korisnika sistema i izgradnju priključka.</p> <p>(3) Izuzetno od člana 167 stav 1 ovog zakona, podnosilac zahtjeva može samostalno da izgradi priključak u skladu sa uslovima iz saglasnosti za priključenje iz člana 164 stav 1 ovog zakona i umjesto plaćanja dijela naknade za izvođenje priključka na sistem izgrađeni priključak prenese u svojinu operatora sistema na koji se priključuje.</p> <p>Prijavljivanje ugovora o snabdijevanju Član 169</p> <p>(1) Snabdjevač i krajnji kupac energije mogu da zaključe ugovor o snabdijevanju električnom energijom, gasom ili toplotnom energijom nakon zaključenja ugovora o priključenju objekta kupca na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa ili sistem za distribuciju toplotne energije.</p> <p>(2) Snabdjevač je dužan da, prije početka snabdijevanja krajnjeg kupca, operatoru sistema prijavi ugovor, odnosno svaku promjenu ugovora i dostavi podatke: o krajnjem kupcu, mjestu primopredaje energije, vrsti ugovora i periodu snabdijevanja.</p> <p>(3) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije, gasa ili sistema za distribuciju toplote, dužan je da na osnovu prijavljenog ugovora iz stava 2 ovog</p>	
--	---	--

člana, priključi objekat krajnjeg kupca na prenosni ili distributivni sistem u roku koji ne može biti duži od sedam dana, od dana prijavlivanja.

Privremeno priključenje

Član 170

(1) Na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa mogu se privremeno priključiti:

- 1) objekti privremenog karaktera i gradilišta;
- 2) objekti za koje je odobren probni rad i funkcionalno ispitivanje u skladu sa zakonom.

(2) Objekti iz stava 1 tačka 1 ovog člana priključuju se na osnovu ugovora o priključenju i ugovora o snabdijevanju, a objekti iz stava 1 tačka 2 ovog člana na osnovu saglasnosti za priključenje i ugovora o snabdijevanju, a na zahtjev operatora, ugovor o korišćenju distributivnog sistema, ugovor o otkupu energije i ugovor o balansnoj odgovornosti.

Saglasnost za izgradnju nove infrastrukture
za priključenje

Član 171

(1) Ako zbog tehničkih ograničenja nije moguće priključenje objekta korisnika na sistem, a u slučaju da planom razvoja nije predviđena izgradnja potrebne infrastrukture ili je planirana za kasniji

	<p>period, operator prenosnog ili distributivnog sistema može dati saglasnost investitoru, budućem korisniku sistema da o svom trošku izgradi infrastrukturu potrebnu za priključenje objekta na sistem i da je preda nadležnom operatoru sistema u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>(2) Infrastrukturuom iz stava 1 ovog člana smatra se:</p> <ul style="list-style-type: none">- izgrađeni i/ili rekonstruisani dio sistema određen od strane nadležnog operatora sistema koji će omogućiti rad objekta investitora sa odobrenom snagom priključenja, kao i priključenje novih korisnika, u skladu sa pravilima za funkcionisanje sistema. <p>(3) Investitor iz stava 1 ovog člana dužan je da na zahtjev operatora sistema i kada to tehnički uslovi nalažu izgradi i/ili rekonstruiše infrastrukturu za veću snagu od odobrene iz stava 2 ovog člana u skladu sa saglasnošću za priključenje.</p> <p>(4) Operator sistema i investitor dužni su da zaključe ugovor o međusobnim pravima i obavezama koji, pored elemenata utvrđenih zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, naročito sadrži:</p> <ol style="list-style-type: none">1) početak i rok izgradnje infrastrukture, uključujući plan izvođenja radova;2) učešće operatora sistema i način praćenja pripreme i izgradnje infrastrukture, naročito u dijelu nabavke opreme i radova;3) rok i način vršenja konačnog finansijskog obračuna i utvrđivanja vrijednosti ostvarenog investicionog ulaganja;	
--	---	--

4) saglasnost investitora da se na izgrađenoj infrastrukturi mogu priključiti novi korisnici;
5) obavezu preuzimanja infrastrukture od operatora sistema.

(5)U pripremi konačnog finansijskog obračuna, operator sistema dužan je da nakon okončanja investicije obezbijedi procjenu vrijednosti infrastrukture izvršenu od ovlašćenog procjenitelja.

Ugovor o otkupu

Član 172

(1) Operator sistema preuzima izgrađenu infrastrukturu iz člana 171 stav 1 ovog zakona, ukoliko istu, osim investitora koriste druga fizička ili pravna lica, odnosno novi korisnici, na osnovu ugovora o otkupu koji se zaključuje najkasnije u roku od šest mjeseci, od dana puštanja u pogon objekta investitora koji se priključuje.

(2) Ugovorom iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze operatora i investitora i utvrđuje iznos naknade za otkup infrastrukture, koja se sastoji od vrijednosti utvrđene u skladu sa članom 171 stav 5 ovog zakona i kamate, obračunate za period otplate, koja je jednaka stopi povrata na pozajmljeni kapital, utvrđenoj kao trogodišnji ponderisani prosjek kamatnih stopa ugovorenih na aktivna dugoročna kreditna zaduženja mrežnih operatora u Crnoj Gori, koja važi za regulatornu godinu u kojoj se zaključuje ugovor o otkupu.

(3) Operator je dužan da naknadu iz stava 2 ovog člana isplaćuje investitoru u najviše 20 jednakih godišnjih anuiteta.

(4) Danom zaključivanja ugovora iz stava 1 ovog člana počinje otplata anuiteta iz stava 3 ovog člana, a izgrađena infrastruktura postaje dio prenosnog ili distributivnog sistema i evidentira se kao osnovno sredstvo u poslovnim knjigama operatora sistema.

Ranije izgrađena infrastruktura koju koristi više korisnika istema

Član 173

(1) Nadležni operator sistema i vlasnik infrastrukture koja služi za prenos ili distribuciju električne energije radi obezbjeđenja tehničko-tehnološkog jedinstva i sigurnosti funkcionisanja sistema, obezbjeđenja sigurnosti snabdijevanja, funkcionisanja tržišta i očuvanja prostora u skladu sa prostorno-planskim dokumentima, dužni su da međusobna prava i obaveze urede ugovorom o otkupu.

(2) Smatra se da infrastruktura iz stava 1 ovog člana služi za prenos, odnosno distribuciju električne energije ako infrastrukturu, osim vlasnika koriste druga pravna ili fizička lica na osnovu izdate energetske saglasnosti nadležnog operatora sistema, ili ako bi bez te infrastrukture bilo narušeno funkcionisanje sistema.

- (3) Operator sistema može utvrđene programe za otkup ranije izgrađene infrastrukture iz stava 2 ovog člana, ažurirati po osnovu prioriteta otkupa infrastrukture,
- (4) Operator sistema dužan je da plati vlasniku naknadu koja se sastoji od iznosa korigovane vrijednosti infrastrukture, utvrđene u izvještaju nezavisnog procjenitelja koji nije stariji od šest mjeseci prije dana zaključivanja ugovora i kamatu koja je jednaka stopi povrata na pozajmljeni kapital, utvrđenoj kao trogodišnji ponderisani prosjek kamatnih stopa ugovorenih na aktivna dugoročna kreditna zaduženja mrežnih operatora u Crnoj Gori, koja važi za regulatornu godinu u kojoj se zaključuje ugovor o otkupu.
- (5) Procjenitelj iz stava 4 ovog člana koga angažuje operator sistema dužan je da u postupku utvrđivanja korigovane vrijednosti infrastrukture primijeni stope amortizacije koje koristi nadležni operator sistema za svoja sredstva.
- (6) Naknadu iz stava 4 ovog člana operator sistema otplaćuje po programu iz stava 3 ovog člana u najviše 20 jednakih godišnjih anuiteta.

Popis sredstava i unošenje u poslovne knjige
Član 174

- (1) Danom zaključenja ugovora o otkupu počinje otplata anuiteta iz člana 173 stav 6 ovog zakona, a infrastruktura postaje dio prenosnog ili distributivnog sistema i

	<p>evidentira se kao osnovno sredstvo u poslovnim knjigama operatora sistema.</p> <p>(2) Prilikom izrade prvog programa iz člana 173 stav 3 ovog zakona operator sistema dužan je da utvrdi i popis sredstava neidentifikovane svojine i da ta sredstva održava u funkcionalnom stanju, a troškovi održavanja predstavljaju dio troškova održavanja u njegovim ukupnim troškovima poslovanja.</p> <p>(3) Operator sistema pokreće postupak otkupa dostavljanjem predloga ugovora vlasniku infrastrukture u skladu sa programom iz člana 173 stav 3 ovog zakona, a vlasnik infrastrukture je dužan da u roku od 30 dana od dana prijema, ugovor potpiše.</p> <p>(4) Do zaključivanja ugovora o otkupu prema odobrenom programu iz člana 173 stav 3 ovog zakona korisnik sistema dužan je da, radi obezbjeđenja nesmetanih tokova električne energije, operatorima sistema omogući korišćenje opreme koja je potrebna za funkcionisanje prenosnog ili distributivnog sistema i da održava tu infrastrukturu u funkcionalnom stanju</p> <p>(5) Nezavisni procjenitelj iz člana 173 ovog Zakona, je dužan da u postupku utvrđivanja vrijednosti infrastrukture koja je predmet ugovora o otkupu, vrijednost koriguje, odnosno umanja za troškove održavanja, čiju visinu će utvrditi na osnovu dokumentacije o izvedenim radovima, koju je operator sistema dužan da mu dostavi.</p>	
--	--	--

Obrazloženje:

Postojeće zakonsko rješenje je u postupku primjene i praksi pokazalo određene nedostatke i manjkavosti, zbog čega je i predložen novi koncept priključenja na prenosni i distributivni sistem. Pitanje sredstava koja se ostvaruju po osnovu naknade za priključenje u važećem zakonu se tretiraju kao ostali prihodi i kao takva trošena su za obavljanje distributivne djelatnosti, i u jednom regulatornom periodu utiču na povećanje ukupnih prihoda koji to po svojoj prirodi nijesu, a u drugom regulatornom periodu su odbačena stavka utvrđenog RDP čime se smanjuju utvrđena sredstva za finansiranje distributivnog sistema, što sve ovo ukazuje na manjkavost postojećeg rješenja. Međutim, prema sada predloženom rješenju ova sredstva s obzirom na njihov tretman kapitalnih doprinosa i namjenu da se mogu koristiti isključivo za razvoj sistema i stvaranje tehničkih uslova za priključenje novih i povećanje priključne snage postojećih korisnika sistema i izgradnju priključka stvara bolju osnovu za realnije planiranje i ravnomjerniji razvoj sistema i stvaranje tehničkih uslova za priključenje. Takođe uvođenje instituta saglasnost za priključenje, kao upravnog akta, stvara se osnova podnosiocima zahtjeva za priključenje, da neposrednim učešćem u upravnom postupku ostvaruju i štite svoje

		<p>interese u odnosu na dosadašnji ugovorni odnos i karakter obligacionog odnosa. Dakle predloženi koncept pruža bolju osnovu za razvoj sistema, aktivno učešće podnosioca zahtjeva u rješavanju zahtjeva za priključenje i realnije utvrđivanje RDP-a.</p>	
<p>13.</p>		<p>13. Primjedba</p> <p>Član 210 - Izmještanje energetskeg objekta</p> <p>U članu 210 poslije stava 1, dodaje se novi stav 1a koji glasi:</p> <p>„(1a) Izmještanje energetskeg objekta se može izvršiti i na zahtjev pravnog ili fizičkog lica, za čiju izgradnju je nadležni organ izdao Urbanističko tehničke uslove (UTU) ili Odluku o lokaciji, ukoliko postoje tehnički uslovi za izmještanje.“</p> <p>U stavu 2, poslije riječi: “U slučaju iz stava 1”, dodaju se riječi: “i stava 1a”, i isti glasi:</p> <p>“(2) U slučaju iz stava 1 i 1a ovog člana troškove izmještanja energetskeg objekta, koji obuhvataju i troškove gradnje, odnosno postavljanja tog energetskeg objekta na drugoj lokaciji, snosi investitor objekta radi čije izgradnje se izmješta energetskeg objekat.”</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13:</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Smatramo da predloženo rješenje treba da važi samo u slučaju kada se radi o objektima od javnog interesa.</p>

		<p>U toku revizije projektne dokumentacije, za objekte čiji su Investitori pravna ili fizička lica, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, potrebno je da se projekti dostave CEDIS-u na mišljenja. Vrlo često se dešava da izgradnja tih objekata, za koje su izdati UTU-i ili Odluka o lokaciji, ugrožava postojeće elektroenergetske objekte i iste je potrebno izmjestiti.</p>	
14.		<p>14. Primjedba</p> <p>Član 224 Kaznene odredbe (Novčane kazne)</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 224 koji glasi:</p> <p>(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 € do 15.000 € kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:</p> <p>1) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa, ne izda saglasnost za priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa i/ili ne obezbijedi prioritet u priključenju energetskog objekta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ako ne postoje tehnička ograničenja u prenosnom ili distributivnom sistemu (član 162 stav 2);</p> <p>2) kao operator prenosnog sistema električne energije ili gasa, odbije zahtjev za izdavanje</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Primjedba se ne prihvata, jer se odnosi na zakonsko rješenje koje nije prihvaćeno.</p>

	<p>saglasnosti za priključenje novog objekta za proizvodnju električne energije, sistema za skladištenje, postrojenja za TPG ili regasifikaciju, kao i velikog industrijskog kupca, po osnovu budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta sistema ili mogućih dodatnih troškova koji se odnose na neophodno povećanje kapaciteta sistema (član 162 stav 3);</p> <p>3) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa, ne odluči po zahtjevu za priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva, osim u roku od 120 dana od dana prijema zahtjeva za: proizvodne energetske i industrijske objekte koji se priključuju na 110 kW ili viši naponski nivo, za koji je potrebna izrada sistemskih analiza i distributivnu proizvodnju i objekte kupaca koji se priključuju nestandardnim priključkom, za koji je potrebna izrada elaborata o priključenju na sistem (član 163 st. 2 i 3);</p> <p>4) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema, u roku od 15 dana od prijema obavještenja o ispunjenosti uslova od strane podnosioca zahtjeva iz člana 163 stav 1 ovog zakona, ne zaključi ugovor o priključenju sa korisnikom sistema (član 165 stav 1);</p> <p>5) kao snabdjevač, prije početka snabdijevanja krajnjeg kupca, operatoru sistema ne prijavi ugovor, odnosno svaku promjenu ugovora i ne dostavi podatke o krajnjem kupcu, mjestima primopredaje, vrsti</p>	
--	---	--

		<p>ugovora i periodu snabdijevanja (član 169 stav 2).</p> <p>(6) kao korisnik sistema do zaključivanja ugovora o otkupu, radi obezbjeđenja nesmetanih tokova električne energije operatorima sistema ne omogući korišćenje opreme koja je potrebna za funkcionisanje prenosnog ili distributivnog sistema i ne održava tu infrastrukturu u funkcionalnom stanju.</p> <p>(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 250 € do 1.500 €.</p> <p>(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.200 € do 5.500 €.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 14:</p> <p>Izmjena je predložena zbog usklađivanja kaznenih odredbi sa materijalnim odredbama Poglavlja XII</p>	
15.		<p>15. Primjedba</p> <p>Član 225 Kaznene odredbe-(Novčane kazne)</p> <p>Predlažemo da se u stavu 1, poslije tačke 2, doda nova tačka (2a) koja glasi: “Ko svoj objekat , uređaj ili instalaciju , priključi na distributivni sistem bez pribavljene saglasnosti za priključenje, odnosno bez</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Primjedba se ne prihvata, jer se odnosi na zakonsko rješenje koje nije prihvaćeno.</p>

	<p>zaključenog ugovora o priključenju i ugovora o snabdijevanju električnom energijom , ili ugovora o privremenom priključenju .“</p> <p>Istovremeno predlažemo i uvećanje novčanih kazni , kako u odnosu na pravna lica , tako i u odnosu na preduzetnike i fizička lica..</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Radnja samovoljnog priključenja na distributivn sistem, nije na adekvatan način sankcionisana pozitivnim propisima , jer je stav tužilaštva da ovakva radnja ne predstavlja krivično djelo Samovlašća , niti bilo koje drugo krivično djelo. Takođe, činjenica je da ni mjere isključenja ovako priključenih objekata, u dosadašnjoj praksi nijesu dale zadovoljavajuće rezultate.</p> <p>Što se tiče predloga uvećanja novčanih kazni, smatramo da su postojeće, odnosno u nacrtu predviđene kazne, niske, posebno u propisanom minimumu, što potvrđuje i praksa jer se broj ovakvih i sličnih protipravnih radnji ne smanjuje.</p>	
--	---	--

<p>16.1 7</p>		<p>16. Primjedba</p> <p>Član 237 , stav 2 (Uspostavljanje pametnog sistema mjerenja)</p> <p>Potrebno je precizirati da li se pod pojmom „usaglašen sa standardima o interoperabilnosti“, misli na međunarodne, evropske, ili crnogorske standarde?</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Stanardizacija je skup koordiniranih aktivnosti na donošenju standarda i srodnih dokumenata koja oblast je regulisana Zakonom o standardizaciji. Crnogorski standard je standard koji je donijelo nacionalno tijelo za standarizaciju Crne Gore, a srodni dokument je tehnička specifikacija , koja nije standard , koju je donijela evropska ili međunarodna organizacija za standarizaciju, sa kojom usaglašenost proizvoda ili usluga nije obavezna.</p>	<p>Odbija se.</p> <p>U Pravilima o mjerenju propisati detaljnije o kojim standardima se radi.</p>
<p>17.</p>		<p>17. Primjedba</p> <p>Član 238 , stav 1 (Funkcionalnosti pametnog sistema mjerenja)</p> <p>Potrebno je precizirati kada se može smatrati da da je pametni sistem mjerenja u „potpunosti implementiran“.</p> <p>Obrazloženje:</p>	<p>Prihvata se.</p>

	<p>U stavu 1, tačka 1,2,3,4,5,6,7,8 i 9, citiranog člana, navedeni su uslovi koje „ pametni sistem mjerenja „treba da obezbijedi, kada bude u potpunosti implementiran.</p> <p>Budući da se radi o radnjama i mjerama visokog standarda (jedna od mjera predviđa evropske standarde i najviši nivo sajber zaštite), potrebno je precizirati (bliže definisati) kada se smatra da je pametni sistem mjerenja u „potpunosti implementiran“, budući da tada krajnjem kupcu treba obezbijediti sve uslove (usluge, podatke), propisane u stavu 1 ovog člana.</p> <p>U stavu 1 su navedene dvije alternative od kojih zavisi ispunjenost uslova (usluga) koje pametni sistem mjerenja treba da obezbijedi, pa budući da je CEDIS kao operator distributivnog sistema već uveliko krenuo u implementaciju, podrazumijeva li se da je procjena pokazala da je uvođenje ovog sistema isplativa, što bi nadalje podrazumijevalo da su se stekli uslovi da se krajnjem kupcu obezbijede svi propisani uslovi (usluge, podaci), iz stava 1 ovog člana, što je u postojećim okolnostima nerealno očekivati.</p>	
--	--	--

18.		<p>18. Primjedba</p> <p>Član 238 , stav 1, tačka 1 (Funkcionalnosti pametnog sistema mjerenja)</p> <p>Predlažemo da se u stavu 1, tačka jedan, poslije riječi „o potrošnji električne energije u“ doda riječ „približno“.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>U uvodnim odredbama član 7, tačka 11 Nacrta zakona, data je definicija pojma „približno realno vrijeme“, ali ne i definicija pojma „realno vrijeme“.</p> <p>Ukoliko polazimo od pojma realnog vremena po nacionalnom tržištu, što je trenutno sat vremena, smatramo da je to veoma kratak period, posebno imajući u vidu da su za postizanje određene brzine potrebna nova brojila , kao i veza istih sa potrošačem.</p>	Prihvata se.
19.		<p>19. Primjedba</p> <p>Član 238 , stav 1 , tačka 3 (Funkcionalnosti pametnog sistema mjerenja)</p> <p>Potrebno je dopuniti normu u smislu da je za sticanje uslova iz tačke 3 , neopodno da krajnji kupac posjeduje ugrađen odgovarajući uređaj putem kojeg bi mu bili dostupni nepotvrđeni podaci o potrošnji, u</p>	Odbija se. Zahtjev Direktive 2019/944, član 20, stav 1, tačka a.

		<p>približno realnom vremenu.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Standardizovani intefejs podrazumijeva P1 port ili modem na Gridespertise(Enel) brojila. Međutim , da bi potrošač mogao direktno očitavati podatke sa brojila , morao bi imati i modem putem kojeg bi mu bili dostupni potrebni podaci o potrošnji.</p>	
20.		<p>20. Primjedba</p> <p>Član 238, stav 3 (Funkcionalnosti pametnog sistema mjerenja)</p> <p>Potrebno je odrediti duži rok od roka navedenog u stavu 3, odnosno umjesto 5. jula 2031, predvidjeti rok - 5.jul 2037.godine.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Vrijeme trajanja , odnosno „životni vijek“ brojila koja čine sistem pametnog mjerenja, iznosi 15.godina, pa bi brojila koja su ugrađena tokom 2022.godine., realno mogla biti u funkciji do 2037.godine, što bi spriječilo troškove koji bi nastali usled nabavke i ugradnje novih brojila.</p>	Prihvata se.

21.		<p>21. Primjedba</p> <p>Član 238 , stav 4 (Funkcionalnosti pametnog sistema mjerenja)</p> <p>Predlažemo da se preispitata sadržina stava 4 ., zbog moguće štamparske greške u numeraciji.</p> <p>Obrazloženje: Štamparska greška u numeraciji.</p>	Prihvata se.
22.		<p>22. Primjedba</p> <p>Poglavlje XXII - Prelazne i završne odredbe</p> <p>Predlažemo dopuno ovog poglavlja na način , poslije člana 242 dodaje se novi član 242a koji glasi:</p> <p>Rokovi za zaključenje privremenog ugovora o priključenju</p>	Prihvata se.

Član 242a

- (1) Kupac koji je priključen na distributivni sistem, a ne ispunjava uslove za zaključivanje ugovora iz člana 165 stav 1 ovog zakona, dužan je da zaključi ugovor o privremenom priključenju na distributivni sistem, najkasnije do 31. decembra 2027. godine.
- (2) Ugovor iz stava 1 ovog člana može se zaključiti ako kupac ispunjava uslove utvrđene tehničkim propisima, što dokazuje odgovarajućim atestom o ispravnosti instalacije i priključka.
- (3) Kupac iz stava 1 ovog člana dužan je da zaključi ugovor o priključenju iz člana 165 stav 1 ovog zakona u roku od 30 dana od dana stvaranja uslova za zaključenje ugovora.
- (4) Na osnovu privremenog ugovora iz stava 1 ovog člana može da se zaključi ugovor o snabdijevanju i steknu prava i obaveze koje ima kupac u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Kupac koji je priključen na prenosni ili distributivni sistem bez saglasnosti za priključenje, a ispunjava uslove utvrđene tehničkim propisima i snabdijevač dužni su da najkasnije do 31. decembra 2027. godine zaključe ugovor o snabdijevanju.
- (5) Ispunjenost uslova iz stava 4 ovog člana, kupac dokazuje odgovarajućim atestom i jednopolnom šemom instalacije, o čemu operator sistema dostavlja obavještenje izabranom snabdjevaču.

	<p>(6) Kupac iz stava 4 ovog člana, dužan je da plati naknadu za priključnu snagu prema snazi iskazanoj u jednopolnoj šemi instalacije iz stava 5 ovog člana.</p> <p>(7) Nakon potpisivanja ugovora iz stava 4 ovog člana operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa, sa nadležnim snabdjevačem zaključuje ugovor o korišćenju prenosnog ili distributivnog sistema.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Zbog potrebe da se u skladu sa zakonom uredi i reguliše status kupaca koji su priključeni na distributivni sistem električne energije i ispunjavaju uslove za priključenje utvrđene tehničkim propisima, ali ne ispunjavaju uslove za zaključivanje ugovora o priključenju na neodređeno vrijeme, predložena je dopuna poglavlja XXII sa ovim članom.</p> <p>Predlog da se rok za zaključivanje ugovora o privremenom priključenju ograniči do 2027. je dat na osnovu sagledavanja da će se status ovih kupaca u predloženom roku u potpunosti definisati u skladu sa poglavljem XII.</p>	
--	---	--

23.		<p>23. Primjedba</p> <p>Član 236- Rokovi za usklađivanje akata energetskih subjekata</p> <p>Predlažemo poslije riječi „sa odredbama ovog zakona „ brisati riječi „ u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“ tako da član glasi:</p> <p>„Operator prenosnog ili distributivnog sistema će uskladiti opšta i posebna akta sa odredbama ovog zakona u roku od 6 do 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“.</p> <p>Obrazloženje: Ispravka tehničke greške.</p>	Prihvata se.
-----	--	---	--------------

24.	COTEE	<p style="text-align: center;">1. Primjedba</p> <p>U članu 7 stav 1 tačka 8 mijenja se i glasi:</p> <p>„8) balansno odgovorni subjekat je svaki učesnik na tržištu električne energije koji, kao nosilac sopstvene balansne odgovornosti, preuzima finansijsku odgovornost za sopstveno balansno odstupanje., odnosno svaki učesnik na tržištu električne energije koji, kao nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, preuzima finansijsku odgovornost za sopstveno balansno odstupanje i balansno odstupanje članova svoje balansne grupe“.</p> <p>Pored iskazanog, smatramo da je u članu 7 potrebno definisati i pojam nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, kao učesnika na tržištu električne energije koji preuzima finansijsku odgovornost za sopstveno balansno odstupanje i balansno odstupanje članova svoje balansne grupe.</p> <p>Obrazloženje: Izraz „balansno odgovorni subjekat“ definisan na način sadržan u članu 7 stav 1 tačka 8 Nacrta zakona o energetici je nepotpun i ne pojašnjava u cjelosti pojam balansno odgovornog subjekta kao učesnika na tržištu električne energije koji preuzima finansijsku odgovornost za balansno odstupanje, niti je u istom sadržano pojašnjenje balansno odgovornog subjekta kada vrši ulogu nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.</p>	Prihvata se.
-----	-------	---	--------------

25.		<p style="text-align: center;">2. Primjedba</p> <p>U članu 7 stav 1 tačka 12 riječi: „operatora tržišta“ zamjenjuju se riječima: „operatora berzanskog tržišta električne energije“.</p> <p>Obrazloženje: U članu 7 stav 1 tačka 12 Nacrta zakona o energetici sadržan je izraz „berza električne energije“, u kojem se između ostalog navodi da berza ima ulogu operatora tržišta. Kako je u članu 7 stav 1 tačka 68 sadržana definicija operatora tržišta električne energije kao subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije, te kako je pojam_ “tržište električne energije” u svom izvornom značenju mnogo širi pojam od djelatnosti koje su vezane za berzu električne energije, to smatramo da definicija berze električne energije treba da bude dopunjena na predloženi način. U vezi sa prednje iskazanim, posebno ukazujemo na rešenje sadržano u Zakonu o tržištu električne energije Hrvatske, broj: 111/21, 83/23, u kojem je na jasan i nedvosmislen način, u članu 3 stav 1 tačka 7 definisan pojam berze, a u članu 3 stav 1 tačka 75 je definisan pojam operatora tržišta električne energije (75. operator tržišta električne energije je pravna osoba kojoj su ovim Zakonom dodijeljene posebne zadaće ili obaveze u pogledu tržišta električne energije). Napominjemo da je Zakon o tržištu električne energije Hrvatske usklađen sa Direktivom (EU) 2019/944. sa kojom Direktivom će biti usklađen Zakon o energetici Crne Gore i podzakonski akti koji će biti doneseni na osnovu istog.</p>	<p>Odbija se. Shodno Regulativi 2019/943 potrebna je definicija za operatora tržišta.</p>
-----	--	---	---

26.		<p>3. Primjedba</p> <p>U članu 35 stav 1 tačka 4 i u drugim odredbama Nacrta zakona o energetici riječi: „subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima:“ operator tržišta električne energije“ u odgovarajućem padežu. Konkretnije, izraz „operator tržišta električne energije“, sadržan u članu 7 stav 1 tačka 68 Nacrta zakona o energetici, dosljedno koristiti kroz tekst ovog Nacrta.</p> <p>Obrazloženje: U članu 7 stav 1 tačka 68 Nacrta zakona o energetici sadržan je i terminološki određen izraz „operator tržišta električne energije“ koji je prepoznat kao energetska subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije, otkup električne energije od povlašćenih proizvođača i dalju prodaju snabdjevačima i kupcima samosnabdjevačima. Međutim, u daljem tekstu, odnosno u drugim odredbama Nacrta zakona koristi se izraz „subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije“, što je pogrešno, imajući u vidu da je u</p>	<p>Odbija se. Shodno Regulativi 2019/943 potrebna je definicija za operatora tržišta.</p>

		<p>članu 7 stav 1 tačka 68 sadržano terminološko određenje značenja izraza „operator tržišta električne energije“. I po ovom pitanju upućujemo na rešenje sadržano u Zakonu o tržištu električne energije Hrvatske, broj: 111/21 i 83/23, koji je usklađen sa Direktivom (EU) 2019/944.</p> <p>U prilog predloženom posebno ukazujemo na činjenicu da su u članu 7 Nacrta zakona o energetici, pored ostalih izraza, sadržani i izrazi „operator prenosnog sistema“, „operator distributivnog sistema“, „operator sistema za skladištenje gasa“ itd., koji izrazi se dosljedno koriste u daljem tekstu Nacrta zakona o energetici na način kako su terminološki određeni u ovom članu, a ne kao izrazi: „subjekat odgovoran za rad, održavanje i razvoj prenosnog sistema“, „subjekat odgovoran za rad, održavanje i razvoj distributivnog sistema“, „subjekat odgovoran za upravljanje, funkcionisanje, održavanje i razvoj sistema za skladištenje gasa“.</p>	
27.		<p style="text-align: center;">4. Primjedba</p> <p>U članu 7 stav 1 tačka 76 riječi „ovim zakonom“ zamjenjuju se riječima: „ zakonom kojim se uređuje korišćenje energije iz obnovljivih izvora“.</p> <p>Obrazloženje: Predlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici, predloženo je brisanje iz Zakona o energetici („Službeni list CG“, br.5/16, 51/17, 82/20, 29/22 i 152/22), (u daljem tekstu: Zakon) odredaba koje se odnose na povlašćene proizvođače, pa i odredaba koje se odnose na podsticajne mjere. Takođe, članom 1</p>	<p>Prihvata se.</p>

		stav 2 Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici, propisano je da se u tački 50 Zakona riječi: „podsticajne mjere u skladu sa ovim zakonom“ zamjenjuju riječima: „podsticajne mjere u skladu sa zakonom kojim se uređuje korišćenje energije iz obnovljivih izvora“. Saglasno datom pojašnjenju, potrebno je da u članu 7 stav 1 tačka 76 bude izmijenjena na način kako je predloženo.	
28.		<p style="text-align: center;">5. Primjedba</p> <p>U članu 7 stav 1 tačka 111 poslije riječi „preduzetnik“ dodaju se riječi: „registrovan kod operatora tržišta električne energije“.</p> <p>Obrazloženje: U članu 7 stav 1 tačka 111 sadržan je izraz „učesnik na tržištu električne energije“ kojim nije definisana obaveza registracije učesnika na tržištu električne energije kod operatora tržišta električne energije, a što je jasno propisano Zakonom koji je u primjeni. U prilog predloženom ukazujemo da je u članu 7 stav 1 tačka 112 sadržan izraz „učesnik na tržištu gasa“ kojim je jasno propisano da se učesnik na tržištu gasa registruje kod subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem gasa za kupovinu i/ili prodaju gasa.</p>	Prihvata se.
29.		<p style="text-align: center;">6. Primjedba:</p> <p>U članu 35 st. 6,7 i 8, umjesto pozivanja na stav 4 treba se pozvati na stav 5 ovog člana.</p> <p>Obrazloženje: U konkretnom, u pitanju je pogrešno pozivanje u članu 35 st. 6,7 i 8 na stav 4</p>	Prihvata se.

		, umjesto na stav 5 ovog člana.	
30.		<p>7. Primjedba</p> <p>U članu 52 stav 6 mijenja se i glasi:</p> <p>„(6) Regulatorno dozvoljeni prihod operatora tržišta električne energije ili gasa i berze električne energije je ukupni godišnji prihod koji pokriva ukupne opravdane troškove poslovanja, nabavku osnovnih sredstava neophodnih za obavljanje energetske djelatnosti, odobrene od strane Agencije, kao i obaveze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, koji Agencija utvrđuje na osnovu analize zahtijevanih troškova poslovanja, amortizacije, razumne dobiti i nabavke osnovnih sredstava, uz primjenu odgovarajuće korekcije po osnovu odstupanja energetske i finansijske vrijednosti u odnosu na primijenjene u prethodnom period“.</p> <p>Obrazloženje: U članu 52 stav 6 Nacrta zakona o energetici sadržana je definicija regulatorno dozvoljenog prihoda operatora tržišta električne energije ili gasa i berze električne energije. Data definicija je nepotpuna, jer ista ne sadrži određenje u dijelu koji se odnosi na obaveze iz potvrđenih međunarodnih ugovora. Budući da u predstojećem periodu mogu proisteći obaveze iz međunarodno potvrđenih ugovora, to cijenimo neophodnim da član 52 stav 6 glasi na način kako smo predložili, odnosno na način sadržan u članu 59 stav 8 Zakonu o energetici („Službeni list CG“, br.5/16, 51/17, 82/20, 29/22 i 152/22).</p>	Prihvata se.

31.		<p>8. Primjedba:</p> <p>U članu 54 st. 1,2 i 3, umjesto pozivanja na član 35 stav 4 tačka 2 treba se pozvati na član 35 stav 5 tačka 2.</p> <p>Obrazloženje: U konkretnom, u pitanju je pogrešno pozivanje u članu 54 st. 1,2 i 3 na član 35 stav 4 tačka 2 , umjesto na član 35 stav 5 tačka 2.</p>	Prihvata se.
32.		<p>9. Primjedba</p> <p>U članu 56 stav 2 tačka 2, umjesto pozivanja na član 52 stav 5 ovog zakona treba se pozvati na član 52 stav 6 ovog zakona.</p> <p>Obrazloženje: U pitanju je pogrešno pozivanje u članu 56 stav 2 tačka 2 na član 52 stav 5 ovog zakona , umjesto na član stav 52 stav 6 ovog zakona.</p>	Prihvata se.

33.		<p style="text-align: center;">10. Primjedba</p> <p>U članu 103 ili članu 106 Nacrta zakona o energetici neophodno je na jasan i nedvosmislen način propisati kada i u kojim situacijama je operator zatvorenog distributivnog sistema, kao učesnik na veleprodajnom tržištu električne energije u smislu odredbe člana 110 stav 5 tačka 10 Nacrta zakona o energetici, u obavezi da sa operatorom tržišta električne energije zaključi formularne ugovore iz člana 115 stav 1 tačka 8 ovog Nacrta, kao i ugovor o plaćanju naknade za rad operatora tržišta električne energije iz člana 110 stav 10 ovog Nacrta.</p> <p>Obrazloženje: Operator zatvorenog distributivnog sistema je, saglasno određenju sadržanom u članu 110 stav 5 tačka 10 prepoznat kao učesnik na veleprodajnom tržištu električne energije koji je, saglasno članu 110 st. 8 i 10 Nacrta zakona o energetici dužan da sa operatorom tržišta električne energije zaključi sledeće ugovore: ugovor u finansijskom poravnanju balansnog obračuna, ugovor o balansnoj odgovornosti, ugovor o učestvovanju na tržištu električne energije, kao i ugovor o plaćanju naknade za rad operatora tržišta električne energije. Međutim, kako u odredbama Nacrta zakona o energetici koje se odnose na operatora zatvorenog distributivnog sistema (čl. 102-106) nije propisana obaveza istog da zaključi pomenute ugovore, to smatramo da je neophodno na jasan i nedvosmislen način propiše kada i u kojim situacijama je operator zatvorenog distributivnog sistema u obavezi zaključivanja</p>	Prihvata se.
-----	--	--	--------------

		<p>ugovore sa operatorom tržištem električne energije. Prethodno posebno pri činjenici što je članom 103 stav 3 Nacrta zakona o energetici operatoru zatvorenog distributivnog sistema ostavljena mogućnost da vrši ulogu snabdjevača korisnika priključenih na njegov sistem, pa se nameće pitanje da li to konkretno znači da od strane operatora tržišta električne energije mora biti tretiran kao i ostali snabdjevači? Takođe, nameće se pitanje da li iz člana 106 stav 4, ukoliko operator zatvorenog distributivnog sistema proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije kojom snabdijeva korisnike svog sistema i na taj način viškove predaje prenosnoj mreži, proizilazi da je u obavezi da sa operatorom tržišta električne energije zaključi sve ugovore u statusu proizvođača, da izjavu o pripadnosti balansnoj grupi, vrši prijavu voznih redova?</p>	
34.		<p>11. Primjedba:</p> <p>U članu 110 stav 6 mijenja se i glasi:</p> <p>„(6) O dodjeli statusa nosioca balansne odgovornosti učesniku na tržištu električne energije i prijemu učesnika na tržište električne energije, osim na berzansko tržište električne energije, odlučuje operator tržišta električne energije“.</p> <p>Obrazloženje: Predlog izmjene člana 110 stav 6 dat je isključivo u cilju pojednostavljivanja postupka prijema učesnika na tržište električne energije. Na način kako je predloženo, donosila bi se jedna odluka, a ne dvije kako je važeće zakonsko određenje.</p>	<p>Odbija se. Odredba će biti usklađena sa novim predlogom COTEE.</p>

		<p>Napominjemo da, ukoliko bude prihvaćen predlog izmjene člana 110 stav 6, u članu 111 stav 3 bi se brisao, a u članu 47 stav 1 tačka 1 bi glasila: „na akt operatora tržišta električne energije iz člana 110 stav 6 i člana 116 stav 3 ovog zakona“.</p>	
35.		<p>12. Primjedba:</p> <p>U članu 110 stav 9 umjesto pozivanja na član 51 stav 2 tačka 5 ovog zakona treba se pozvati na član 51 stav 2 tačka 4 ovog zakona.</p> <p>Obrazloženje: U pitanju je pogrešno pozivanje u članu 110 stav 9 na član 51 stav 2 tačka 5 ovog zakona , umjesto na član 51 stav 2 tačka 4 ovog zakona.</p>	Prihvata se.
		<p>13. Primjedba</p> <p>U članu 111 stav 4 i članu 112 stav 3 umjesto pozivanja na član 110 stav 2 ovog zakona treba se pozvati na član 110 stav 5 ovog zakona.</p> <p>Obrazloženje: U pitanju je pogrešno pozivanje u članu 111 stav 4 i članu 112 stav 3 na član 110 stav 2 pa se u konkretnom treba pozvati na član 110 stav 5 ovog zakona kojim članom je propisano ko se smatra učesnikom na veleprodajnom tržištu električne energije.</p>	Prihvata se.

36.		<p style="text-align: center;">14. Primjedba</p> <p>U članu 115 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:</p> <p>„ 3) vodi evidenciju učesnika na tržištu električne energije;“.</p> <p>Dosadašnje tačke 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13 i 14 postaju tačke 4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14 i 15.</p> <p>Saglasno predloženoj dopuni, ukoliko se ista prihvati, neophodno je izmijeniti pozivanje u članu 115 stav 1 tačka 12, kao i pozivanje u stavu 8 ovog člana.</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da operator tržišta električne energije, u obavljanju djelatnosti definisane zakonom, raspolaže podacima vezanim za učestvovanje na tržištu električne energije, vodi evidenciju ugovora zaključenih na tržištu električne energije, to smatramo da je zakonom potrebno propisati da vođenje evidencije učesnika na tržištu električne energije vrši operator tržišta električne energije. U evidenciji učesnika na tržištu električne energije bili bi sadržani svi relevantni podaci od značaja za tržište električne energije, dokumentacija učesnika na tržištu električne energije koju učesnici</p>	Prihvata se.

		<p>dostavljaju operatoru tržišta električne energije u postupku prijema na tržište električne energije, kao i ugovori zaključeni na tržištu električne energije.</p> <p>Pored iskazanog, smatramo da je potrebno razmotriti mogućnost da operator tržišta električne energije preuzme ulogu izvještavanja u dijelu REMIT-a, imajući u vidu da raspolaže podacima vezanim za realizovane transakcije kako na tržištu električne energije, tako i na berzanskom tržištu električne energije.</p>	
37.		<p>15. Primjedba</p> <p>U članu 115 stav 10 umjesto pozivanja na stav 1 ovog člana treba se pozvati na stav 7 ovog člana.</p> <p>Obrazloženje: U pitanju je pogrešno pozivanje u članu 115 stav 10 i na stav 1, pa se u konkretnom treba pozvati na stav 7 ovog člana.</p>	Prihvata se.
38.		<p>16. Primjedba</p> <p>U članu 116 stav 5 mijenja se i glasi:</p> <p>„(5) Žalba na odluku o isključenju iz stava 3 ovog člana, kao i žalba na odluku o isključenju sa tržišta električne energije zbog mirovanja ili oduzimanja licence u smislu stava 4 ovog člana, ne odlaže izvršenje“.</p> <p>Obrazloženje: Predlog ove izmjene dat je isključivo</p>	Prihvata se.

		<p>u cilju zaštite kako učesnika u balansnom mehanizmu, tako i zaštite operatora tržišta električne energije, a posebno imajući u vidu da se suspenzivnim dejstvom žalbe obesmišljava kako isključenje, tako i privremeno isključenje sa tržišta električne energije, obzirom da bi do donošenja odluke po žalbi učesnik na tržištu električne energije nastavio sa poslovanjem, što bi u konačnom predstavljalo rizik za učesnike na tržištu električne energije. Saglasno iskazanom, izmjenom člana 116 stav 5 predloženo je da žalba ne odlaže izvršenje, bez obzira na razlog isključenja sa tržišta električne energije.</p> <p>Napominjemo da, ukoliko bude prihvaćen predlog izmjene člana 110 stav 6 i člana 116 stav 5, u članu 47 stav 1 tačka 1 bi glasila: „na akt operatora tržišta električne energije iz člana 110 stav 6 i člana 116 stav 3 ovog zakona“.</p>	
39.		<p style="text-align: center;">17. Primjedba</p> <p>U članu 116 stav 6 mijenja se i glasi:</p> <p>„(6) Učesnik na tržištu iz stava 1 ovog člana, može pokrenuti postupak za ponovni prijem na tržište električne energije po isteku roka od šest mjeseci od dana njegovog isključenja.</p> <p>Obrazloženje : Odredba stava 6 propisuje rok po čijem isteku učesnik na tržištu koji je isključen sa tržišta električne energije može zahtijevati ponovni prijem na tržište električne energije. Odredbom sadržanom u članu 116 stav 7 takođe je propisan rok po čijem isteku učesnik na tržištu električne energije koji je nakon privremenih isključenja isključen sa tržišta električne energije</p>	Odbija se, pogrešan poziv.

		<p>može zahtijevati ponovni prijem na tržište električne energije. U istom stavu sadržan je i pravni osnov da se uslovi ponovnog prijema na tržište električne energije propišu tržišnim pravilima u zavisnosti od razloga koji su uzrokovali isključenje sa tržišta električne energije.</p>	
40.		<p style="text-align: center;">18. Primjedba</p> <p>U članu 116 poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„(7) Učesnik na tržištu iz stava 2 ovog člana, koji je nakon privremenih isključenja u skladu sa tržišnim pravilima isključen sa tržišta električne energije, može pokrenuti postupak za ponovni prijem na tržište električne energije, po isteku roka od šest mjeseci od dana isključenja, pod uslovima propisanim tržišnim pravilima.</p> <p>Obrazloženje: Odredba stava 6 propisuje rok po čijem isteku učesnik na tržištu koji je isključen sa tržišta električne energije može zahtijevati ponovni prijem na tržište električne energije. Odredbom sadržanom u članu 116 stav 7 takođe je propisan rok po čijem isteku učesnik na tržištu električne energije koji je nakon privremenih isključenja isključen sa tržišta električne energije može zahtijevati ponovni prijem na tržište električne energije. U istom stavu sadržan je i pravni osnov da se uslovi ponovnog prijema na tržište električne energije propišu tržišnim pravilima u zavisnosti od razloga koji su uzrokovali isključenje sa tržišta električne energije.</p>	<p>Djelimično se prihvata.</p> <p>Odredba će biti u skladu sa predlogom COTEE i REGAGEN.</p>

41.		<p style="text-align: center;">19. Primjedba</p> <p>Propisati ko utvrđuje pravila za rad balansnog tržišta.</p> <p>Obrazloženje: Nacrtom zakona o energetici nije propisano ko utvrđuje pravila za rad balansnog tržišta, dok je članom 91 stav 1 tačka 51 propisano da operator prenosnog sistema učestvuje u usklađivanju pravila za rad balansnog tržišta električne energije sa subjektom odgovornim za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije. Napominjemo da je članom 128 stav 2 Zakona o energetici („Službeni list CG“, br.5/16, 51/17, 82/20, 29/22 i 152/22) propisano da operator tržišta utvrđuje tržišna pravila i pravila za rad balansnog tržišta električne energije.</p>	<p>Pravila za rad balansnog tržišta će biti propisana u skladu sa Zakonom o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa.</p>
42.	EPCG AD NIKŠIĆ	<p style="text-align: center;">1. Primjedba</p> <p>Član 7 definicija 12. U definiciji berza električne energije je definisana kao pravno lice koje upravlja berzanskim tržištem električne energije i organizuje trgovinu proizvodima koji se kupuju ili prodaju na berzi električne energije, na siguran, nepristrasan, transparentan i anonimnan način i ima ulogu operatora tržišta, preuzimajući sve rizike koji se odnose na kupovinu i prodaju u kontekstu kupoprodajnih transakcija; Potrebna korekcija definicije berze u dijelu njene uloge operatora tržišta.</p> <p>Obrazloženje: U članu 114 definisano je da „<i>Subjekt odgovoran za organizaciju i</i></p>	<p>Prihvata se.</p>

		<p><i>upravljanje tržištem električne energije, obavlja djelatnost organizovanja i upravljanja tržištem električne energije, izuzimajući upravljanje balansnim i berzanskim tržištem električne energije, na osnovu licence, u skladu sa ovim zakonom“.</i> Očigledno je da navedena definicija berze električne energije ulazi u nadležnost drugog energetskeg subjekta – Crnogorskog operatora tržišta električne energije (COTEE-a) zbog čega se nameće potreba njene redefinicije sa tačnim razdvajanjem nadležnosti pojedinih energetskeg subjekata.</p>	
43.		<p>2. Primjedba</p> <p>Član 7 definicija 47. U definiciji 47) <i>malo pravno lice</i> je pravno lice koje ne prelazi dva od sljedeća tri kriterijuma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini do 50;</i> - <i>ukupan prihod na godišnjem nivou do 8.000.000,00 €;</i> - <i>ukupna aktiva do 4.000.000,00 €;</i> <p>Potrebno je izmijeniti prvi dio definicije na način da glasi da je malo pravno lice je pravno lice koje ispunjava minimum dva od sljedeća tri kriterijuma:</p> <p>Obrazloženje: primjedbe/predloga/sugestije 2: Definicija malog pravnog lica u nacrtu Zakona je nejasna u dijelu „<i>ne prelazi sva od sledeća tri kriterijuma</i>“ pa se u cilju preciznosti predlaže njena izmjena.</p>	Prihvata se.
44.		<p>3. Primjedba</p>	Prihvata se.

	<p>Član 7 definicija 48. U definiciji 48) <i>mikro pravno lice</i> je pravno lice koje ne prelazi dva od sljedeća tri kriterijuma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosječan broj zaposlenih do deset; - ukupan prihod na godišnjem nivou do 700.000,00 €; - ukupna aktiva do 350.000,00 €; <p>Potrebno je izmijeniti prvi dio definicije na način da glasi da je mikro pravno lice je pravno lice koje ispunjava minimum dva od sljedeća tri kriterijuma:</p> <p>Obrazloženje: Definicija mikro pravnog lica u nacrtu Zakona je nejasna u dijelu „ne prelazi sva od sledeća tri kriterijuma“ pa se u cilju preciznosti predlaže njena izmjena.</p>	
45.	<p>4. Primjedba</p> <p>Član 7 definicija 110. U definiciji 110) <i>Univerzalna usluga</i> je jedinstveni način prodaje električne energije u okviru snabdijevanja električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, kojom se osigurava pravo kupca iz kategorije domaćinstvo na javnu uslugu snabdijevanja električnom energijom pod istim uslovima na cijelom području Crne Gore. Potrebno je brisati definiciju univerzalne usluge.</p> <p>Obrazloženje: Potrebno je brisati definiciju univerzalne usluge jer ovaj zakon u daljem tekstu ne tretira univerzalnu usluga. Pojam „univerzalna usluga“ nigdje se ne koristi u tekstu zakona i u suprotnosti je sa postulatom iz teksta nacrtu kojim snabdijevanje električnom energijom ne predstavlja javnu uslugu niti uslugu od javnog interesa već isključivo djelatnost koja se vrši na tržišnim principima, te stoga predlažemo da se</p>	<p>Odbija se. Zahtjev Direktive 2019/944, član 27.</p>

		<p>navedeni pojam briše kako ne bi unosio zabunu u pogledu karaktera djelatnosti snabdijevanja električnom energijom.</p>	
46.		<p>5. Primjedba</p> <p>Član 18 stav 5 - Ovaj član definiše: „<i>Godišnjim energetske bilansom može se radi sigurnosti snabdijevanja utvrditi obaveza za operatora prenosnog sistema da prioritarno angažuje proizvodne objekte koji koriste domaće primarne izvore energije do mjere koja u kalendarskoj godini ne prelazi 15% ukupne primarne energije potrebne za proizvodnju električne energije koja se troši u Crnoj Gori.</i>“ Predlažemo da se navedeni stav briše iz člana 18 i isti doda u član 15 kao stav 7.</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da član 18 definiše izradu i sadržaj izvještaja o realizaciji elektroenergetskog bilansa a da član 7 nacrtu Zakona propisuje mogući element elektroenergetskog bilansa, to smatramo racionalnim da se navedeni stav prebaci iz člana 18 u član 15 jer član 15 uređuje sadržaj elektroenergetskog bilansa.</p>	<p>Prihvata se.</p>

47.		<p>6. Primjedba</p> <p>Član 33 stav 1: U predloženom članu nacrtu zakona neophodno je dodati i „državama članicama Evropske unije“.</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da Crna Gora ima aktivnu granicu sa zemljom članicom Evropske unije cilj Agencije mora biti promovisanje, razvoj, eliminisanje ograničenja kod trgovine električnom energijom kako u okviru Zajednice tako i sa državama članicama Evropske unije.</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Nije u skladu sa zahtjevom Direktive 2019/944 koja je prilagođena na nivou EZ.</p>
48.		<p>7. Primjedba</p> <p>Član 35 stav 1 tačka 5 i stav 5 stav 3. Nejasno je opredjeljenje obrađivača zakona da jednu tržišnu djelatnost kakva je berza električne energije podvede pod regulisane energetske djelatnosti i da shodno tome za istu utvrđuje Metodologiju koju propisuje utvrđivanje regulatornog prihoda i naknada.</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da je djelatnost organizovanja i upravljanja berzanskim tržištem tržišna djelatnost treba preispitati opredjeljenje za njenu regulaciju koja je predložena nacrtom zakona.</p>	<p>Odbija se. Konačna verzija novog člana 117 je formulisana tako da uvažava primjedbe BELENA-a istaknute u primjedbi br. 83 i sugestije REGAGEN-a iz primjedbe br. 182.</p>

49.		<p>8. Primjedba</p> <p>Član 35 stav 5 tačka 5: U članu 35, stav (5), tačka 5) brisati riječi „i ugroženih kupaca“.</p> <p>Obrazloženje: Nacrtom zakona odvojene su funkcije snabdjevača poslednjeg izbora i snabdijevanje ranjivih kupaca, pri čemu je snabdijevanje poslednjeg izbora prepoznato kao javna usluga.</p>	Prihvata se.
50.		<p>9. Primjedba</p> <p>Član 51: Predloženi član nacrta zakona ne ne sadrži odredbu da mrežni operatori u regulatornom postupku predlažu Agenciji cijene korišćenja prenosnih i +distributivnih kapaciteta, kao što je slučaj u postojećem zakonu (član 58 stav 5 tačka 1). Razmotriti mogućnost vraćanja ovog stava u nacrt aktuelnog zakona.</p> <p>Obrazloženje: Kako je postupak utvrđivanja cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema transparentan i javan sa uključenom javnom raspravom, to bi se u slučaju propisivanja obaveze predlaganja cijena korisnici prenosnog i distributivnog sistema (kupci i proizvođači) blagovremeno mogli informisati o očekivanim promjenama ucijena mrežnih usluga u narednom regulatornom periodu.</p>	Odbija se. Usaglašeno sa predlogom REGAGEN-a i CEDIS-a.

51.		<p style="text-align: center;">10. Primjedba</p> <p>Član 54 stav 2: U stavu 2 navedenog člana riječi „<i>odstupanje troškova poslovanja i amortizacije</i>“ zamijeniti riječima: „<i>odstupanje troškova na koje energetski subjekat ne može uticati, prihoda od regulisane djelatnosti, ostalih prihoda, amortizacije i povrata na sredstva</i>“. Pored toga razmotriti potrebu uključivanja subjekta odgovornog za organizovanjem i upravljanjem tržištem električne energije i gasa istim stavom bude uključena i berza električne energije s obzirom da i ona shodno članu 35 obavlja regulisanu djelatnost, pa je logično da njihov prihod i naknade podliježu korekciji.</p> <p>Obrazloženje: Ovim stavom je propisan uslov za sprovođenje korekcije cijena usluga subjekta odgovornog za organizovanjem i upravljanjem tržištem električne energije i gasa od strane Agencije. Međutim, propisani uslovi za korekciju obuhvataju samo troškove poslovanja i amortizaciju ali ne i prihode od regulisane djelatnosti i ostale prihode. Dok za mrežne operatore uslovi za korekciju pored navedenih elemenata obuhvataju i prihode od regulisane djelatnosti i ostale prihode to smatramo potrebnim da se pitanje korekcija ovih subjekata tretira na isti način. Imajući u vidu da navedenim stavom nije obuhvaćen novi regulisani subjekat – berza električne energije to smatramo potrebnim da i on podliježe mogućoj korekciji odobrenog regulatornog prihoda i naknada.</p>	Prihvata se, propisano u skladu sa sugestijama REGAGEN-a i primjedbom 118.
-----	--	--	--

52.		<p>11. Primjedba</p> <p>Član 70 stav stav 1: U članu 70 stav 1 tačka 1 riječi: „člana 65 stav 3 ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „člana 59 stav 3 ovog zakona“.</p> <p>Obrazloženje: Član 59 propisuje pojedinačne uslove za izdavanje licenci pa je logično da se pri postupku oduzimanja licenci poziva na neispunjavanje nekih od propisanih uslova ovog člana.</p>	Prihvata se.
53.		<p>12. Primjedba</p> <p>Član 72 stav 2 tačka 1: Prema predlogu zakona energetske dozvole se izdaju za objekte za proizvodnju električne energije snage do 1 MW. Razmotriti mogućnost da se energetske dozvole izdaju za sve elektrane za proizvodnju električne energije snage 1 MW i više, izuzev elektrana koje se grade putem dodjele koncesije. Postupak i bliži kriterijume za izdavanje energetske dozvole utvrđuju se propisom Ministarstva.</p> <p>Obrazloženje: Postojeće predloženo rješenje izdavanja energetske dozvola za objekte snage do 1 MW i relativno složena procedura njenog izdavanja predstavljalo je biznis barijeru za realizaciju malih elektrana snage do 1 MW. Zbog navedenog izgradnja malih elektrana snage do 1 MW u prethodnom periodu, izuzev postrojenja kupca proizvođača za koje nije potrebna energetska dozvola, bila je praktično zamrla. Predlažemo da se proizvodni objekti grade u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata, uređenje prostora i tehničkim</p>	Odbija se. Biće predmet uređivanja kroz buduće izmjene ovog zakona.

		<p>propisima uz prethodno pribavljanje energetske dozvole. Izdavanje energetske dozvole obuhvatalo bi sve proizvodne objekte snage 1 MW i više osim hidroelektrana koje grade putem javnog nadmetanja za dodjelu koncesije. Na ovaj način nadležno Ministarstvo bi imalo operativnu kontrolu nad izgradnjom novih proizvodnih objekata i postupak njihovog izdavanja bio bi usaglašen sa potrebama nacionalnog energetskog i klimatskog plana.</p>	
54.		<p>13. Primjedba</p> <p>Član 80 stav 1 tačka 7: U članu 80 stav 1 tačka 7 riječi „iz člana 88 stav 1 tačka 3“ zamijeniti sa „,iz člana 82 stav 1 tačka 3“</p> <p>Obrazloženje: Navedenim stavom definišu se djelatnosti od javnog interesa među kojima treba da bude i snabdijevanje poslednjeg izbora. Kako je u nacrtu pozivanje na član 88 koji tretira proizvodnju električne energije to je evidentno da navedena tačka treba da se poziva na član 82 stav 1 tačka 3.</p>	Prihvata se.
55.		<p>14. Primjedba</p> <p>Član 80 stav 1: U članu 80 stav 1 u popis energetske djelatnosti od javnog interesa uključiti i djelatnost snabdijevanja snabdijevanje električnom energijom i gasom.</p> <p>Obrazloženje: U aktuelnom (važećem) zakonu o energetici (član 86 stav 1) djelatnost</p>	Prihvata se.

		<p>snabdijevanja električnom energijom i gasom je definisana kao djelatnost od javnog interesa. Nejasni su razlozi zašto se u nacrtu novog zakona snabdijevanje električnom energijom i gasom isključeni sa spiska energetske djelatnosti od javnog interesa. Ovakvo opredjeljenje je suprotno proklamovanom javnom interesu propisanim članom 4 stav 1 ovog zakona u kopjem stoji: „Obezbeđivanje dovoljnih količina energije koje su potrebne za život i rad građana i poslovanje i razvoj privrednih subjekata i njihovo snabdijevanje na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način, kao i energetski razvoj su od javnog interesa.“ Zbog navedenog smatramo da djelatnost snabdijevanja električnom energijom i gasom treba uključiti u spisak energetske djelatnosti od javnog interesa.</p>	
56.		<p>15. Primjedba</p> <p>Član 83 stav 2: U članu 83 stav 2 riječi“ „iz člana 4“ zamijeniti sa riječima „iz člana 5“.</p> <p>Obrazloženje: Nije dobro pozivanje na član 4, ako se ima u vidu da član 4 definiše energetske djelatnosti a javni interes uređuje član 5 Zakona, dok djelatnosti od javnog interesa uređuje član 80 ovog Zakona.</p>	Prihvata se.

57.		<p>16. Primjedba</p> <p>Član 83 stav 7: U članu 83 stav 7 brisati riječ „<i>univerzalne</i>“.</p> <p>Obrazloženje: Kako zakon ne propisuje univerzalnu uslugu za snabdijevanje električnom energijom to je istu potrebno brisati iz ovog člana.</p>	<p>Odbija se. Zahtjev Direktive 2019/944, član 27.</p>
58.		<p>17. Primjedba</p> <p>Član 85 stav 4: Riječi „člana 80 stav 1 tačka 3“ zamijeniti sa „<i>član 82 stav 1 tačka 3</i>“</p> <p>Obrazloženje: Kako su javne usluge definisane članom 80 ovog zakona to se i izuzeće može odnositi samo na djelatnosti iz ovog člana. Konkretno u ovom slučaju izuzeće se odnosi na javnu uslugu snabdjevača poslednjeg izbora.</p>	<p>Prihvata se.</p>
59.		<p>18. Primjedba</p> <p>Član 88 stav 3: U članu 88 stav 3 tačka 3) poslednju alineju dopuniti na način što se briše „ ; “ i nastavlja sa „ ili za dalju prodaju“</p> <p>Obrazloženje: U predloženom tekstu ovog člana stajala je obaveza proizvođača da zaključuje ugovore kojim se uređuje „<i>kupoprodaja energije sa kupcima i energetskim subjektima koji kupuju energiju za sopstvene potrebe</i>“. Mišljenja smo da ova alineja pored navedenog treba da obuhvati i kuporodaju energije za dalju prodaju. Na ovaj način bili pored</p>	<p>Prihvata se.</p>

		kupaca bili bi obuhvaćeni trgovci, snabdjevači, operatori zatvorenog distributivnog sistema i sl.	
60.		<p>19. Primjedba</p> <p>Član 88 stav 4:Brisati stav 4 člana 88.</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da je potrebno izbrisati ovaj stav u novom nacrtu zakona, iz razlog što se poboljšanje energetske efikasnosti proizvodnih postrojenja može postići samo detaljnom rekonstrukcijom odnosno modernizacijom. Kako se ove aktivnosti ne sprovode na godišnjem nivou već obično na polovini ili nakon isteka radnog vijeka postrojenja to je praktično predložena mjera ne primjenjiva u predloženoj formi. Do sad navedeni program mjera nikad nije rađen, pa samim tim nije rađen ni godišnji izvještaj o rezultatima istog.</p>	Prihvata se.

61.		<p align="center">20. Primjedba</p> <p>Član 89 stav 3: Član 89 stav 3 preformulisati tako da isti glasi:</p> <p>(3) Operator prenosnog sistema električne energije vrši kupovinu električne energije za pokrivanje gubitaka u prenosnom sistemu i kupovinu i/ili prodaju električne energije za balansiranje sistema i obezbjeđenje pomoćnih usluga.</p> <p>Obrazloženje: Neophodno je preformulisati predloženi član 89 stav 3 jer je isti omogućavao da OPS prodaje i/ili kupuje energiju za pokrivanje gubitaka u sistemu. Imajući u vidu odredbe direktive da se OPS ne može baviti prodajom električne energije to predlažemo navedenu izmjenu.</p>	<p>Prihvata se. Usklađeno sa primjedbom REGAGEN-a br. 134.</p>
62.		<p align="center">21. Primjedba</p> <p>Član 96 stav 5: Član 96 stav 5 preformulisati tako da isti glasi:</p> <p>(3) Operator distributivnog sistema električne energije vrši kupovinu električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu i kupovinu i/ili prodaju električne energije za balansiranje sistema i obezbjeđenje pomoćnih usluga.</p> <p>Obrazloženje: Neophodno je preformulisati predloženi član 96 stav 5 jer je isti omogućavao da ODS prodaje i/ili kupuje energiju za pokrivanje gubitaka u sistemu. Imajući u vidu odredbe direktive da se ODS ne može baviti prodajom električne energije to predlažemo navedenu izmjenu.</p>	<p>Prihvata se. Usklađeno sa primjedbom REGAGEN-a br. 152.</p>

		<p>22. Primjedba</p> <p>Član 109 stav 1: Potrebno je precizno definisati ovaj stav jer je u postojećem obliku potpuno nejasan.</p> <p>Obrazloženje: Predloženi stav je nejasan pa ga je potrebno detaljno formulisati.</p>	Prihvata se.
63.		<p>23. Primjedba</p> <p>Član 115 stav 1: Nakon tačke 14 dodati novu tačku koja glasi:</p> <p>15) prodaje energiju otkupljenu od povlašćenih proizvođača sa pripadaj ućin garancijama porijekla na berzanskom tržištu u skladu sa propisom Vlade.</p> <p>Obrazloženje: Aktuelni Zakon o energetici (ćlan 129 stav 1 taćka 10) je propisivao pravo operatoru tržišta da prodaje energiju otkupljenu od povlašćenih proizvođaća sa pripadajućin garancijama porijekla na berzanskom tržištu u skladu sa propisom Vlade. Nejasni su razlozi za</p>	Prihvata se. Dodato u prelazne i završne odredbe.

		<p>brisanje ove uredbe u novom zakonu. Ova odredba može imati benefite za krajnje kupce jer bi u slučaju povoljnih cijena na tržištu operator tržišta dio energije otkupljene od povlašćenih proizvođača prodavao na tržištu čime bi kupce oslobađao plaćanja dijela naknade za podsticaj. Dalje, prodajom energije od povlašćenih proizvođača na tržištu, konkretno, berzi električne energije, povećala bi se likvidnost berze i omogućila lakša i pouzdanija kupovina električne energije za pokrivanje gubitaka u prenosnom i distributivnom sistemu.</p>	
64.		<p>24. Primjedba</p> <p>Član 162 stavovi 2 i 3, članovi 163 i 164: U članu 162 stav 2 Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju razdvojiti na dva ugovora: Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje i Ugovor o priključenju. Eventualnim prihvatanjem ove sugestije bilo bi potrebno redefinisati članove 163 i 164 nacrtu Zakona.</p> <p>Obrazloženje: Ovom primjedbom se predlaže da se nacrtom zakona propisani Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju razdvojiti na dva ugovora: Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje i Ugovor o priključenju. Razlozi za ovakav predlog su sledeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ugovorom o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju kao što mu naziv kaže tretiraju se dva odvojena pitanja i to pitanje priključenja i pitanje izgradnje infrastrukture kojim se stvaraju uslovi za priključenje objekta budućeg kupca na sistem. Situacija je trenutno takva da 90% kupaca koji se priključuju na sistem 	<p>Odbija se. Biće predmet naknadnih izmjena ovog zakona.</p>

	<p>nijesu obavezni graditi infrastrukturu za potrebe priključenja pa je nelogično da isti zaključuju Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju, već da isti zaključuju samo Ugovor o priključenju. Kupci sa kojima, zbog nepostajanja trenutnih tehničkih uslova, nije moguće zaključiti Ugovor o priključenju usmjeravaju se na zaključenje ugovora o izgradnji infrastrukture, a tek nakon realizacije ugovora o izgradnji ugovora o izgradnji infrastrukture stvorili bi se uslovi za zaključenje Ugovora o priključenju.</p> <ul style="list-style-type: none">- Rješenjem sadržanim u nacrtu Zakona koje je identično trenutnom rješenju koje je na snazi od koje je na snazi od avgusta 2020. godine novi kupci prilikom priključenja na sistem zaključuju Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju, dok kupci koji su priključeni u prethodnom periodu su zaključivali Ugovor o priključenju. Iz ovoga je jasno da u zavisnosti o vremena priključenja na sistem kupci sa različitim ugovorima pristupaju sistemu. Ova činjevića otežava pravne formulacije narednih koraka u sticanju statusa kupaca (zaključenje ugovora o snabdijevanju, zaključenju ugovora o korišćenju sistema i sl.)- Treba imati u vidu da trenutno većina (preko 50 %) postojećih distributivnih kupaca nema zaključen ugovor o priključenju i ako su zakonski rokovi za to davno istekli. Imajući u vidu obavezu definisanu prelaznim odredbama trenutno važećeg zakona o energetici (član 246 stav 1) dolazimo u situaciji da ODS trenutno sa postojećim kućicima zaključuje ugovor o priključenju a sa novim Ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju. Da bi se izbjegla navedena situacija predlažemo da svi kupci imaju jedinstven formularni ugovor o priključenju a da ugovor o izgradnji infrastrukture za priključenje zaključuju samo oni kupci koji tu infrastrukturu grade.	
--	---	--

65.		<p>25. Primjedba</p> <p>Član 162 stav 6: izbrisati stav 6 člana 162_</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da se ovim stavom ostavlja operatoru prenosnog sistema veliki prostor i vrijeme za realizaciju uslova za priključak nove elektrane u punom kapacitetu, a dok proizvođaču neizvjesnost priključenja u punom kapacitetu, pa samim tim dovodi finansijska isplativost i opravdanost projekta. Iz navedenog predlažemo brisanje ovog stava, ili propisati trajanje i uslove vremenskog ograničenja istog (ne duže od 12 mjeseca od priključenja elektrane).</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Prihvaćena primjedba REGAGEN-a br.150 i propisani kriterijumi za ograničenja iz člana 162 stav 6.</p>
66.		<p>26. Primjedba</p> <p>Član 164 stav 4: izmjeniti ovaj, u dijelu koji se odnosi na rok plaćanja naknade za priključnu snagu, i isti predlažemo da glasi:</p> <p>„Podnosilac zahtjeva koji je zaključio ugovor iz člana 162 ovog zakona, dužan je da plati naknadu za priključnu snagu iz st. 1 i 2 ovog člana, najkasnije do dana puštanja energetskog objekta u probni rada.“</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da je predloženo plaćanje naknade za priključnu snagu u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora o priključenju preuranjeno, tj. da bi trebalo investitoru ostaviti</p>	<p>Odbija se.</p> <p>To je vrsta garancije investitora da će realizovati projekat.</p>

		rok plaćanja navedene naknade do puštanja elektrane u probni rad.	
67.		<p>27. Primjedba</p> <p>Članovi 165, 168 i 176 i 196: U članu 165, stav (2) propisati obavezu zaključenja ugovora o korišćenju između operatora sistema i krajnjeg korisnika, nakon čega se može zaključiti ugovor o snabdijevanju.</p> <p>U članu 168 izmijeniti stav (1) na način da snabdjevač i krajnji kupac energije mogu da zaključe ugovor o snabdijevanju električnom energijom nakon zaključenja ugovora o korišćenju iz člana 165 stav (2), i brisati stav (4) člana 168.</p> <p>U članu 176, stav 1, tačka 4 i članu 181, stav 2 umjesto „ugovora o korišćenju sistema“ propisati „ugovor o plaćanju naknade za korišćenje sistema“, dok bi u članu 196, stav 2 trebalo brisati tačke 4 i 5 koje se odnose na dodatne usluge održavanja.</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da ugovor o korišćenju prenosnog/distributivnog sistema podrazumijeva obaveze koje snabdjevač ne može ispuniti niti garantovati poštovanje istih (za iste jedino odgovoran može biti krajnji korisnik - kupac), predlažemo da se propiše da se pojedinačni ugovori o korišćenju sistema zaključuju između operatora sistema i krajnjeg</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Kupcu ne treba nametati obavezu zaključivanja predloženog ugovora.</p>

		<p>korisnika, a da se godišnji ugovor kojim se tretira plaćenja naknade za korišćenje sistema iz člana 176 i 181 preformuliše kao ugovor o plaćanju naknade za korišćenje prenosnog i/ili distributivnog sistema. U vezi sa prethodno navedenim je i predlog da se iz člana 196 brišu odredbe koje se odnose na dodatne usluge održavanje jer bi iste trebale biti predmet pojedinačnog ugovora o korišćenju koji zaključuju operator sistema i krajnji korisnik</p>	
68.		<p>28. Primjedba</p> <p>Član 177. Preformulisati stav 1 člana 177, i brisati stav 5 člana 177, pri čemu stav 6 postaje stav 5, a stav 1 člana 177 treba da glasi:</p> <p>„(1) Ako krajnji kupac ne izvršava obaveze utvrđene ugovorom, odnosno računom za isporučenu električnu energiju, snabdjevač je dužan da kupca prethodno upozori, i to dostavljanjem računa sa upozorenjem koje je sastavni dio računa, na adresu registrovanog krajnjeg kupca, a koji račun je krajnji kupac, odnosno korisnik koji mimo znanja snabdjevača koristi električnu energiju na predmetnom mjernom mjestu, u slučaju nedostavljanja dužan podići u prostorijama snabdjevača do 20-og u mjesecu za prethodni mjesec, jer će se u protivnom smatrati da je račun toga dana uredno uručen, da u roku koji ne može biti kraći od osam dana, od dana dostavljanja računa sa upozorenjem, izvrši dospjele obaveze, odnosno postigne sporazum o izvršavanju obaveza”.</p> <p>Obrazloženje: Električna energija je roba kao i svaka druga roba, a prilikom kupovine bilo koje robe na tržištu više je nego suvišno u civilizovanom svijetu kupca posebno</p>	<p>Odbija se. Potrebno usaglasiti sa Zakonom o zaštiti potrošača.</p>

	<p>upozoravati da robu ne može dobiti ukoliko za nju ne plati odgovarajuću cijenu. Samim tim i više je nego dovoljno kupce o mogućnosti ograničenja i obustave isporuke električne energije upozoriti tekstom upozorenja koji je sastavni dio računa, a koji račun je sami kupac dužan podići u prostorijama snabdjevača do 20-og u mjesecu za prethodni mjesec, jer se insistiranjem da se račun uruči na adresi potrošača samo stvara dodatni prostor potrošačima za malverzacije kroz izbjegavanje prijema računa, a prednje tim prije što se od poštanske službe ne može ni očekivati da u uslovima redovne odsutnosti potrošača usled redovnih životnih obaveza pokušava više puta uručiti toliki broj računa po proceduri predviđenoj za uručenje pismena.</p> <p>Pored navedenog, zloupotrebu potrošača koja se ogleđa u neprijavlivanju činjenice smrti registrovanog potrošača snabdjevaču neophodno je neutralisati predloženim rješenjem prema kojem se upozorenje odnosi na svako lice nepoznato snabdjevaču, a koje je stvarni potrošač – korisnik električne energije na predmetnom mjernom mjestu.</p> <p>Nadalje, ne/sporni dio računa može utvrditi samo sud, te se zakonsko rešenje da snabdjevač nema pravo da zahtijeva obustavu ili ograničenje snabdijevanja ako je kupac platio nesporni dio računa koji je predmet prigovora i blagovremeno podnio prigovor na sporni dio u praksi pokazalo samo kao prostor za zloupotrebe od strane potrošača koji ne izmiruju svoje obaveze, a sve kod mogućnosti da paušalnim prigovaranjem ili plaćanjem simboličnog iznosa koji navodno smatraju nespornim, koji na taj način nastavljaju dobijati robu (električnu energiju) koju ne plaćaju. Posebno je bitno za naglasiti da je obrnuta situacija nemoguća, jer snabdjevač ne može zloupotrebjavati svoje pravo na</p>	
--	---	--

		<p>ograničenje i obustavu isporuke električne energije jer bi u krajnjem u sudskom postupku zbog toga bio sankcionisan od strane suda kroz obavezivanje da plati naknadu štete potrošaču kojem je nezakonito izvršeno ograničenje, odnosno obustava isporuke električne energije.</p>	
69.		<p>29. Primjedba</p> <p>Član 182 stav (1): U članu 182, stav (1) brisati tačku 2).</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da je snabdijevanje poslednjeg izbora javna usluga, smatramo opravdanim da se navedena tačka briše, obzirom da isto predstavlja komercijalno snabdijevanje koje bi trebalo da se obavlja na tržišnim principima. Ovim se takođe može ugroziti poslovanja snabdjevača poslednjeg izbora obzirom da su njegove cijene fiksne u periodu od 3 godine pa usled povećanog broja zahtjeva za snabdijevanjem ovih kupaca (koje, shodno zakonu, snabdjevač poslednjeg izbora ne može da odbije, a koji mogu nastati usled poremećaja na tržištu kada bi cijene za snabdijevanjem porasle iznad nivoa koji je u obavezi da ponudi snabdjevač poslednjeg izbora) neće moći obezbijediti potrebne količine električne energije.</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Obaveza je države po zahtjevu Direktive 2019/944 član 27 da obezbijedi univerzalnu uslugu za domaćinstva, a može i za mala preduzeća.</p>

70.	<p style="text-align: center;">30. Primjedba</p> <p>Član 184 stavovi 3 i 4 i član 185: U članu 184, stav (3) dodati nove tačke:</p> <p>4) način i period obavještanja nadležnog snabdjevača o kupcima koji ispunjavaju uslove za snabdijevanje kao ranjivi kupci;</p> <p>5) način obračuna subvencije na računima za utrošenu električnu energiju ranjivih kupaca;</p> <p>U članu 184 izmijeniti stav (4) tako da glasi: (4) Kupce iz st. 1 i 2 ovog člana određuju organi državne uprave nadležni za poslove socijalnog staranja i zdravlja na osnovu kriterijuma iz stava 3 tačka 1 ovog člana, i o istom obavještavaju nadležnog snabdjevača u skladu sa propisom iz stava 3 ovog člana.</p> <p>Na kraju člana 184 dodati nove stavove:</p> <p>(8) Sredstva za namjenu iz člana 184 stav 3 tačka 2 ovog zakona obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.</p> <p>(9) Snabdjevač iz stava (4) ovog člana nastavlja da snabdijeva kupce iz stava 4 pod istim uslovima, uz obavezu primjene posebnih uslova iz stava 5 ovog člana i obračuna subvencije iz stava 3 ovog člana.</p> <p>Brisati član 185.</p> <p>Predlažemo da se odredbe koje se odnose na snabdijevanje ranjivih kupaca u tekstu zakona pozicioniraju nakon odredbi koje se odnose na snabdijevanje poslednjeg izbora (nakon člana 187), kako bi sve odredbe koje su u vezi sa snabdijevanjem poslednjeg izbora bile grupisane zajedno.</p> <p>Obrazloženje: Nacrtom zakona razdvojena je funkcija snabdjevača poslednjeg izbora i snabdijevanje ranjivih kupaca, pri čemu nije jasno propisno ko je dužan da vrši snabdijevanje ranjivih kupaca, na koji način i pod kojim uslovima. U vezi sa navedenim predložene su</p>	Prihvata se.
-----	---	--------------

		<p>izmjene i dopune članova 184 i 185, i to na način da se propiše da postojeći (nadležni) snabdijevač nastavlja da snabdijeva svoje kupce koji ispune uslove da se snabdijevaju kao ranjivi kupci, uz poštovanje posebnih uslova u pogledu zabrane isključenja i obračuna subvencije. Ovim bi se izbjeglo potpisivanja novih ugovora o snabdijevanju sa ranjivim kupcima, a ranjivi kupci bi mogli nastaviti da koriste benefite koje ostvaruju ostali kupci (popusti za redovno plaćanje...). Takođe, izmjenom stava (4) člana 184 predloženo je da se ranjivi kupci ne određuju na godišnjem nivou, obzirom da predmetni stav nije u skladu sa dosadašnom praksom (upitno je da li je isto bilo u skladu sa zakonskim odredbama koja se tiču socijalne zaštite), već da se isto utvrđuje predviđenim propisom Vlade.</p>	
71.		<p>31. Primjedba</p> <p>Član 189 stav 3: Član 189 stav 3 definiše da „<i>krajnji kupac ima pravo da ugovara snabdijevanje električnom energijom sa više snabdjevača istovremeno</i>“. Potrebno je dodatno normiranje ovog člana na način uređenja preuzimanja balansne odgovornosti ovog kupca od strane pojedinačnih snabdjevača.</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu odredbe člana 176 stav 1 ovog zakona kojim je propisano da snabdjevač sa nadležnim subjektom zaključuje ugovor o balansnoj odgovornosti za svoje kupce ostaje nejasno pitanje pripadnosti balansnoj grupi kupca kojeg snabdijeva više snabdjevača istovremeno.</p>	Prihvata se.

72.		<p style="text-align: center;">32. Primjedba</p> <p>Član 189: U členu 189 poslije stava 7 dodati novi stav koji glasi:</p> <p>„(8) Krajnji kupac dužan je da zaključi Ugovor o snabdijevanju”.</p> <p>Obrazloženje: Predloženim zakonskim rješenjem u členu 196 propisana je obaveza snabdjevača i kupca da u pisanoj formi zaključe Ugovor o snabdijevanju, dok u členu 189 Zakona nigdje nije jasno propisano da je i kupac dužan da zaključi Ugovor o snabdijevanju, iz kog razloga smatramo opravdanim dopunu člana 189, dodavanjem još jednog stava kojim bi se na jasan način utvrdila obaveza kupca da zaključi Ugovor o snabdijevanju. Ovo sa razloga što se iz predloženog zakonskog rješenja može zaključiti da jedino snabdjevač ima obavezu da zaključi Ugovor o snabdijevanju, što potrošači zloupotrebljavaju i na razne načine izbjegavaju potpisivanje Ugovora o snabdijevanju koji je osnovni dokument kojim se definišu međusobna prava i obaveze između snabdjevača i kupca.</p>	Prihvata se.
-----	--	---	--------------

73.		<p>33. Primjedba</p> <p>Član 194 stav 9: U članu 194, stav (9) brisati ili dodatno precizirati.</p> <p>Obrazloženje: Predmetna odredba nije jasna i kako bi se primjenjivala, te stoga predlažemo da se ista briše ili dodatno precizira.</p>	Prihvata se.
74.		<p>34. Primjedba</p> <p>Član 194 stav 11: U članu 194 brisati stav (11).</p> <p>Obrazloženje: Predmetna odredba nije jasna kao ni način primjene u praksi, čime se može ugroziti poslovanje snabdjevača pozivanjem kupaca na ovu odredbu u cilju izbjegavanja mjera prinudne naplate putem isključenja, te stoga smatramo da istu treba brisati iz teksta zakona.</p>	Prihvata se.
75		<p>35. Primjedba</p> <p>Član 197: Član 197 potrebno dodatno precizirati – predlog kroz podzakonski akt Opšti uslovi snabdijevanja</p> <p>U članu 197 brisati stav (4)</p> <p>Obrazloženje: U skladu sa članom 197, stav (2), EPCG će biti u obavezi da ponudi ugovor sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije, te smatramo potrebnim da se sadržina ovih ugovora, način obračuna, obuhvat mjernih podataka... dodatno precizira bilo kroz tekst</p>	Prihvata se.

		zakona ili kroz podzakonski akt. Takođe, nije jasna svrha stava 4, pa predlažemo brisanje ove odredbe.	
76.		<p>36. Primjedba</p> <p>Član 198 stav 2: U članu 198, stav (2), tačku 11) razdvojiti na dvije posebne tačke, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uslovi snabdijevanja od strane snabdjevača poslednjeg izbora; - uslovi snabdijevanja ranjivih kupaca <p>U članu 198, stav (2) brisati tačku 15) - ne treba brisati, promijenjen naziv, dodato i agregacije</p> <p>Obrazloženje: Kako su nacrtom zakona odvojene funkcije snabdjevača poslednjeg izbora i snabdijevanje ranjivih kupaca, potrebno je isto razdvojiti i u dijelu koji se tiče opštih uslova snabdijevanja.</p> <p>Obzirom da se član 198 odnosi na opšte uslove snabdijevanja, smatramo potrebnim brisati tačku 15 iz stava 2 jer se ista odnosi na agregaciju.</p>	Prihvata se.
77.		<p>37. Primjedba</p> <p>Član 225 stav 1: U članu 225 stav 1 poslije tačke 2 dodati novu tačku koja glasi:</p> <p>„3) kao krajnji kupac ne zaključi u pisanoj formi Ugovor o snabdijevanju (član 196 stav 1)”, pri čemu dosadašnje tačke 3, 4, 5 i 6 postaju tačke 4, 5, 6 i 7.”</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu obavezu zaključivanja Ugovora o snabdijevanju predlažemo i dopunu člana 225, dodavanjem tačke 3, kojom bi se propisala novčana kazna u slučaju odbijanja zaključenja Ugovora o snabdijevanju od</p>	Odbija se. Predlog nije u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača.

		<p>strane kupca. U suprotnom, propisana obaveza kupca da zaključi Ugovor o snabdijevanju nema svrhe ukoliko ne postoji kaznena odredba u slučaju odbijanja potpisivanja Ugovora, pa bi na ovaj način zakonodavac spriječio brojne zloupotrebe od strane potrošača koji mimo znanja snabdjevača troše električnu energiju bez zaključenih Ugovora.</p>	
78.		<p>38. Primjedba</p> <p>Član 227: U članu 227 poslije stava 1 dodaje se stav 2 koji glasi:</p> <p>2) Operatori prenosnog i distributivnog sistema sistema električne energije dužni su da zaključe ugovor o priključenju sa krajnjim kupcima priključenim na sistem u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.</p> <p>Obrazloženje: Ova obaveza je postajala u trenutno važećem zakonu (član 246 stav 1 i 2) ali ona nije ispoštovana od strane operatora distributivnog sistema. Imajući u vidu da ova obaveza nije realizovana u ostavljenom roku, tako da značajan broj krajnjih kupaca nema zaključen ugovor o priključenju, smatramo neophodnim da se u prelaznim odredbama novog zakona unese navedena odredba. Postajanje ugovora o priključenju je bitno radi regulisanja obaveza i odgovornosti između krajnjih kupaca i nadležnog mrežnog operatora.</p>	Prihvata se.

79.		<p>39. Primjedba</p> <p>Član 244 stav 3: U članu 244, stav (3) produžiti rok do 31.12.2026.</p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da veliki broj kupaca nijesu zaključili ugovor o snabdijevanju, kao i na značajan obim aktivnosti u postupku zaključivanja ugovora (obavještanje, evidencija, organizacija kadrovskih i prostornih resursa...), predlažemo da se krajnji rok za zaključenje ugovora produži do kraja 2026. godine.</p>	Prihvata se.
80.		<p>40. Primjedba</p> <p>Član 254 stav 1: Član 254, stav (1) – odredba je nejasna. Pretpostavljamo da treba da stoji „od 1. januara 2026. godine“. Takođe, potrebno propisati čija je obaveza da obezbijedi uslove da se tehnički postupak sprovodi u navedenim rokovima.</p> <p>Obrazloženje: Pretpostavka je da se radi o tehničkoj grešci pa je umjesto roka “do” stavljena riječ “od”.</p>	Prihvata se.

81.	BELEN	<p>1. Primjedba: član 80 stav 1</p> <p>Predlažemo da se u članu 80 stav 1 Nacrta zakona prepozna i aktivnost “organizovanje i upravljanje berzanskim tržištem električne energije.”</p> <p>Obrazloženje: Uzimajući u obzir neophodnost i značaj tržišta dan-unaprijed i berze za dalji razvoj energetskeg sektora, primarno fokusirajući se na spajanje tržišta Crne Gore sa evropskim i ispunjavanje obaveza iz poglavlja 15 pristupnih pregovora za ulazak u Evropsku uniju, smatramo da je neophodno da se aktivnosti organizovanja i upravljanja berzanskim tržištem prepoznaju kao aktivnosti javne usluge i od javnog interesa, stoga je naš konkretan predlog izmjena u članovima 80 stav 1 i članu 82 Nacrta zakona. _____</p>	Prihvata se.
82.		<p>2. Primjedba: član 82</p> <p>Predlažemo da se u članu 82 Nacrta zakona prepozna aktivnost “organizacija i upravljanje berzanskim tržištem električne energije.</p> <p>Obrazloženje: Obrazloženje za predlog 2 je dato kroz obrazloženje predloga 1.</p>	Prihvata se.

83.		<p style="text-align: center;">3. Primjedba: član 129b</p> <p>Predlažemo izmjenu postojećeg Člana 129b i njegovu zamjenu novim koji bi glasio:</p> <p>(1) Berza pruža usluge uparivanja ponude i potražnje na berzanskom tržištu električne energije, u skladu sa pravilima koje donosi.</p> <p>(2) Pod berzanskim tržištima podrazumijevaju se:</p> <ol style="list-style-type: none">1) tržište dan-unaprijed,2) unutarnevno tržište i3) dugoročno tržište. <p>(3) Pravilima iz stava 1 ovog člana propisuju se:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Uslovi za registraciju i učešće učesnika na berzanskim tržištima električne energije;2) Formularni obrazac zahtjeva za registraciju učesnika;3) Ugovor neophodan za registraciju učesnika;4) Opšti uslovi trgovanja;5) Specifikacija proizvoda kojima se trguje na berzanskim tržištima;6) Tehnički i drugi uslovi za funkcionisanje berzanskih tržišta;7) Kriterijumi određivanja marginalne cijene prilikom trgovanja i zatvaranja proizvoda;8) Kriterijumi određivanja sredstava obezbjeđenja neophodnih za finansijsko poravnanje;	Prihvata se.
-----	--	---	--------------

	<p>9) Način sprovođenja finansijskog poravnanja;</p> <p>10) Način rada u vanrednim situacijama;</p> <p>11) Način objavljivanja podataka potrebnih za funkcionisanje tržišta i davanja podataka operatorima sistema,</p> <p>12) Pravila iz ovog člana objavljuju se na internet stranici operatora Berzanskog tržišta</p> <p>(4) Berza u postupku utvrđivanja pravila iz stava 3 ovog člana obezbjeđuje odgovarajuće učešće zainteresovanih lica i pravila uz izvještaj sa javne rasprave dostavlja Agenciji na odobravanje u skladu sa članom 44 stav 2 tačka 13 ovog zakona.</p> <p>(5) Pravila iz stava 3 ovog člana objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici berze.</p> <p>(6) O prijemu učesnika na berzansko tržište električne energije odlučuje berza u skladu sa pravilima iz stava 3 ovog člana.</p> <p>(7) Berza je dužna da usluge iz stava 1 ovog člana pruža na nepristrasan, nediskriminatoran i transparentan način, i da obezbijedi njihovu dostupnost svim učesnicima na berzi koji zadovoljavaju uslove za učešće na organizovanom tržištu.</p> <p>(8) Berza ima status ugovorne strane u ugovorima o učestvovanju na berzanskim tržištima električne energije.</p> <p>(9) Učesnici na berzanskom tržištu električne energije su balansno odgovorni.</p>	
--	--	--

	<p>(10) Berza u jedinstvenom povezivanju dan-unaprijed i unutardnevnog povezivanju tržišta električne energije dužna je da:</p> <ol style="list-style-type: none">1) obezbjedi kompatibilnost, sposobnost i primjenu sistema neophodnog za uparivanje ponude i potražnje u skladu sa standardom koji se primjenjuje na nivou Evropske Unije;2) sarađuje sa drugim operatorima tržišta koji su članovi jedinstvenog povezanog dan-unaprijed ili unutardnevnog tržišta obezbjeđujući funkcionisanje algoritama povezivanja cijena i usaglašenog kontinualnog trgovanja za sve aspekte koji se odnose na formiranje marginalne cijene i uparivanja ponude i potražnje;3) doprinosi usaglašavanju jedinstvenog algoritma u skladu sa zahtjevima i standardima;4) sarađuje sa operatorom prenosnog sistema električne energije razmjenom podataka neophodnih za rad algoritma u smislu potvrđenih prekograničnih kapaciteta i ograničenja istih;5) verifikuje rezultate povezivanja tržišta dan-unaprijed u smislu potvrđenih količina i ostvarenih cijena;6) prihvata i objavljuje rezultate povezivanja tržišta za dan-unaprijed i unutardnevnog tržišta obračunatog u skladu sa prethodnom tačkom ovog stava;7) uspostavlja rezervnu proceduru u slučaju razdvajanja tržišta;	
--	---	--

		<p>8) u saradnji sa ostalim operatorima berzanskog tržišta usaglašava i predlaže vrijeme otvaranja i zatvaranja prekograničnog dan-unaprijed i unutar dnevnog tržišta u skladu sa EU standardima;</p> <p>9) vrši ulogu prenosnog agenta ako je tako odlučeno od strane Agencije</p> <p>10) zaključuje sporazume kojima se obezbjeđuje sprovođenje obaveza iz ovoga zakona</p> <p>(11) Berza je dužna da obezbjedi nediskriminatoran tretman svih korisnika sistema, posebno u odnosu na povezane subjekte.</p> <p>Obrazloženje: Ovim predlogom iskazujemo neophodnost jasnog definisanja obaveza i odgovornosti Berze električne energije kao operatora berzanskog tržišta, te jasno definisanje svih neophodnih stavova i tačaka koje iz toga proizilaze kako bi se definisale obaveze ne samo za berzu, nego i za učesnike na berzanskom tržištu kao i poboljšala njihova informisanost, te stoga predlažemo upodobljavanje i izmjenu postojećeg člana 129b u novi u predloženoj formulaciji. Potencijalno je moguće ukloniti predloženi stav (10) jer se obaveze koje su pobrojane tamo podrazumijevaju da budu navedene I obuhvaćene kroz Zakon o prekograničnoj razmjeni.</p>	
84.	Regulatorna agencija za energetiku i regulisanje	<p>1. Primjedba: član 4 stav 1</p> <p>Predlažemo da se u članu 4 stav 1 Nacrta zakona poslije tačke 13 doda nova tačka koja glasi: „xx) trgovina gasom”.</p>	Prihvata se.

	komunalne djelatnosti	Obrazloženje: Radi se o djelatnosti koja spada u energetske djelatnosti.	
85.		<p>2. Primjedba: član 7 stav 1 tač. 47, 48 i 101</p> <p>Predlažemo da se član 7 stav 1 tač. 47, 48 i 101 izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„47) malo pravno lice je pravno lice čiji je:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini do 50;</i> - <i>ukupan prihod i/ili ukupna aktiva na godišnjem nivou do 10.000.000,00 €;</i> <p><i>48) mikro pravno lice je pravno lice čiji je:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>prosječan broj zaposlenih u poslovnoj godini do 10;</i> - <i>ukupan prihod i/ili ukupna aktiva na godišnjem nivou do 2.000.000,00 €;</i> <p><i>101) snabdjevač posljednjeg izbora je snabdjevač električnom energijom ili gasom, određen u transparentnom postupku, koji pruža javnu uslugu snabdijevanja električnom energijom ili gasom po posebnim uslovima i rokovima, u skladu sa ovim zakonom;“</i></p> <p>Obrazloženje : Usklađivanje sa Direktivom 2019/944 i sa terminologijom korišćenom u Nacrtu zakona.</p>	Prihvata se definicija 101, a definicija 47 i 48 su usklađene sa Zakonom o računovodstvu.

86.		<p>3. Primjedba: član 7 stav 1 Primjedba: Predlažemo da se u članu 7 stav 1 Nacrta zakona pojmovno odredi termin „usluge fleksibilnosti“ i „dodatne usluge“.</p> <p>Obrazloženje: Radi se o pojmovima koje je, saglasno Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa („Službeni list Crne Gore“, broj 2/10), potrebno normirati.</p>	Prihvata se.
87.		<p>4. Primjedba: član 7 stav 1 Predlažemo da se u članu 7 stav 1 Nacrta zakona izmijeni tačka 61 tako da se poslije riječi: „može da pruži“ doda riječ „samo“.</p> <p>Obrazloženje: Radi se o usluzi koju može da pruža isključivo operator sistema.</p>	Prihvata se.
88.		<p>5. Primjedba: člana 7 stav 1 tačka 68 Predlažemo izmjenu člana 7 stav 1 tačka 68 Nacrta zakona tako da glasi:</p> <p>"operator tržišta je energetski subjekat koji pruža uslugu uparivanja ponude i potražnje na berzanskom tržištu električne energije" i brisanje člana 7 stav 1 tačka 69;</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 7 stav 1 tačka 68 Nacrta zakona tako da glasi:</p>	Prihvata se.

		"operator tržišta je energetska subjekat koji pruža uslugu uparivanja ponude i potražnje na berzanskom tržištu električne energije" i brisanje člana 7 stav 1 tačka 69;	
89.		<p>6. Primjedba: član 7 stav 1 Predlažemo da se u članu 7 stav 1 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p>“xx) subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije i gasa je energetska subjekat koji posjeduje licencu za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije ili gasa”.</p> <p>Obrazloženje: Predlažemo da se “Crnogorski operator tržišta električne energije” DOO Podgorica (COTEE) u Zakonu pojmovno odredi kao “subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije” i da se doda nova tačka u članu 7.</p>	Prihvata se.
90.		<p>7. Primjedba: član 7 stav 1 tačka 70 Predlažemo da se član 7 stav 1 tačka 70 izmijeniti tako da glasi:</p> <p>„70) pametni sistem mjerenja je elektronski sistem koji je sposoban za mjerenje električne energije koja se predaje u mrežu ili električne energije koja se preuzima iz mreže, koji obezbjeđuje više informacija u odnosu na konvencionalno brojilo, i koje ima sposobnost da prenosi i prima podatke u cilju informisanja,</p>	Prihvata se.

		<p>praćenja i kontrole, koristeći elektronski vid komunikacije.“</p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 2 stav 1 tačka 23 Direktive 2019/944, budući da je i prenošenje i primanje podataka karakteristika pametnog sistema mjerenja.</p>	
91.		<p>8. Primjedba: član 7</p> <p>Predlažemo da se u članu 7 Nacrta zakona pojmovno odredi „proizvođač za sopstvene potrebe" tako da glasi:</p> <p>“proizvođač za sopstvene potrebe je privredno društvo, pravno ili fizičko lice ili preduzetnik koji proizvodi električnu energiju pretežno za sopstvene potrebe.”</p> <p>Obrazloženje: Radi se o pojmu koji je, saglasno Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa, potrebno normirati.</p>	<p>Odbija se.</p> <p>U Nacrtu zakona ne koristi se izraz „proizvođač za sopstvene potrebe.</p>
92.		<p>9. Primjedba: član 7</p> <p>Predlažemo da se u članu 7 Nacrta zakona pojmovno odrede „unutrašnje instalacije" tako da glase:</p> <p><i>“unutrašnje instalacije su instalacije, vodovi, postrojenja i oprema koji se nalaze prije mjesta priključenja i u svojini su krajnjeg kupca, odnosno proizvođača.”</i></p>	<p>Prihvata se.</p>

		<p>Obrazloženje: Radi se o pojmu koji je, saglasno Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa, potrebno normirati.</p>	
93.		<p>10. Primjedba: Predlažemo da:</p> <p>- član 23 stav 4 Nacrta zakona glasi:</p> <p>„(4) Uz prijavu na konkurs kandidati, pored dokaza o ispunjavanju uslova utvrđenih ovim zakonom, prilažu u pisanoj formi i sopstveno viđenje stanja i razvoja regulatornog procesa u energetsom sektoru i sektoru regulisanih komunalnih djelatnosti.“</p> <p>- član 28 stav 4 tačka 2 Nacrta zakona glasi:</p> <p>„2) ima lični interes, interes preko bračnog druga ili neposredan porodični interes u energetsom subjektu ili vršiocu regulisanih komunalnih djelatnosti kome Agencija izdaje licencu za obavljanje energetske djelatnosti, odnosno licencu za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti, kao i u subjektu koji se bavi trgovinom energije.“</p> <p>- Član 29:</p> <p>„(1) Predsjednik, članovi Odbora Agencije, izvršni direktor i zamjenik izvršnog direktora Agencije, kao i članovi njihovih užih porodica ne mogu biti članovi organa upravljanja i imati</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Postupak izbora Odbora Agencije uređen je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetici 84/24.</p>

		<p>materijalni, finansijski ili drugi interes u energetsom subjektu, odnosno u vršiocu regulisanih komunalnih djelatnosti.</p> <p>(2) Lica iz stava 1 ovog člana ne mogu koristiti besplatne ili usluge sa popustom od eneretskog subjekta, odnosno vršioca regulisanih komunalnih djelatnosti, osim po cijenama i uslovima koji se primjenjuju na druge krajnje kupce u skladu sa ovim zakonom i opštim aktima donijetim u skladu sa ovim zakonom, odnosno zakonom kojim se uređuju regulisane komunalne djelatnosti.</p> <p>(3) Predsjednik, članovi Odbora Agencije, izvršni direktor i zamjenik izvršnog direktora Agencije ne mogu zasnovati radni odnos ili primati naknadu po drugom osnovu od energetskih subjekata, odnosno vršioca regulisanih komunalnih djelatnosti za vrijeme trajanja mandata i u roku od jedne godine od isteka mandata ili razrješenja.</p> <p>(4) Zaposleni u Agenciji ne mogu zasnovati radni odnos ili primati naknadu od subjekata u energetsom sektoru, odnosno u sektoru regulisanih komunalnih djelatnosti, za vrijeme trajanja radnog odnosa u Agenciji.</p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 20 stav 2 Nacrta zakona.</p>	
94.		<p>11. Primjedba: član 24</p> <p>Predlažemo da u članu 24 Nacrta zakona:</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Postupak izbora Odbora Agencije uređen je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetici 84/24. Dopuniti obavezno regulisane komunalne djelatnosti</p>

- stav 3 tačka 2 glasi:
„2) lice koje je u radnom odnosu kod energetskeg subjekta **ili vršioca regulisanih komunalnih djelatnosti**, ili koje ima zaključen ugovor o djelu sa energetskeim subjektom **ili sa vršiocem regulisanih komunalnih djelatnosti**.

- stav 4 glasi:
„2) Komisiju iz stava 2 ovog člana imenuje **matični odbor Skupštine**.

Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 20 stav 2 Nacrta zakona. Dodatno, ističemo da je Agencija prethodne primjedbe dala na postupak izbora Odbora Agencije koji je normiran čl. 23 do 29 Nacrta zakona. Nakon utvrđivanja navedenog nacrta došlo je do usvajanja *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici* („Službeni list CG“, broj 84/24) kojim je predmetni postupak regulisan na potpuno drugačiji način. U tom dijelu ukazujemo da je članom 57 stav 5 tačka e) Direktive 2019/944 propisano da se „*članovi odbora regulatornog tijela odnosno, ako odbora nema, najviše rukovodstvo regulatornog tijela imenuju na temelju objektivnih, transparentnih i objavljenih kriterijuma, te nezavisnog i nepristrasnog postupka, čime se osigurava da kandidati raspolažu potrebnim vještinama i iskustvom za relevantni položaj u regulatornom tijelu*“. U cilju ispunjavanja zahtjeva navedene direktive, smatramo da je potrebno predvidjeti da stručna komisija, koju bi imenovao matični odbor Skupštine, izvrši rangiranje kandidata i obrazloženi prijedlog rang liste kandidata za predsjednika i članove Odbora Agencije dostavi

		<p>matičnom odboru Skupštine, koji će svoj prijedlog, nakon razgovora sa kandidatima, dostaviti Skupštini. Stručnu komisiju treba da čine ljudi koji svojim referencama imaju potrebno iskustvo i znanje da ocijene stručnost i kvalitet kandidata.</p>	
95.		<p>12. Primjedba: člana 24 stav 3 Predložimo izmjenu uvodne rečenice člana 24 stav 3 Nacrta zakona tako da glasi:</p> <p>„(3) Član Komisije iz stava 2 tač. 2, 3, 4 i 5 ovog člana ne može biti.“</p> <p>Obrazloženje: U cilju očuvanja nezavisnosti regulatornog organa, potrebno je da se ovaj uslov odnosi i na članove koje bira Skupština Crne Gore.</p>	<p>Odbija se. Postupak izbora Odbora Agencije uređen je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetici 84/24.</p>
96.		<p>13. Primjedba: Predložimo da se u članu 28 Nacrta zakona poslije stava 5 doda novi stav koji glasi:</p> <p>„(5) Radi obezbjeđivanja nezavisnosti u vršenju regulatornih poslova u oblasti energetike i regulisanih komunalnih djelatnosti, lica iz stava 5 ovog člana imaju pravo na regulatorni dodatak.“</p> <p>Obrazloženje: U cilju očuvanja nezavisnosti regulatornog organa predložen je novi stav 5 u članu 28 Nacrta zakona. Na neophodnost jačanja nezavisnosti regulatornog tijela ukazao je i Sekretarijat Energetske zajednice u svom aktu „Procjena nezavisnosti i upravljanja Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne</p>	<p>Odbija se. Postupak izbora Odbora Agencije uređen je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetici 84/24.</p>

	<p>djelatnosti Crne Gore“ od 5. juna 2024. godine, u kojem je navedeno sljedeće:</p> <p><i>„Trenutna situacija sa zaradama osoblja koči sposobnost Agencije da zadrži i privuče stručno osoblje koje bi bilo dovoljno da se nosi sa sve zahtjevnijim opterećenjem regulatornih obaveza koje proističu iz integracije crnogorskog energetskeg tržišta u EU. Agencija se suočava sa opadanjemiskusnih kadrova koji teže traženju posla u energetskim subjektima ili drugim državnim institucijama sa povoljnijim uslovima zarada. Ovo može predstavljati ozbiljan rizik za sposobnosti Agencije da efikasno štiti javni interes i štiti potrošače električne energije u Crnoj Gori. S obzirom na to da se Agencija finansira iz naknada energetskih subjekata, svako povećanje broja zaposlenih i zarada zaposlenih ne bi predstavljalo korišćenje fiskalnih sredstava Vlade.</i></p> <p><i>Preporučuje se da Agencija dobije autonomiju u odlučivanju o zaradama osoblja i da bude izuzeta od relevantnih obaveza u Zakonu o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i Agenciji. Konkretno, ograničenja za zarade predsjednika i članova Odbora REGAGEN-a treba ukloniti ili podignuti na više nivoe, što će omogućiti prilagođavanje platnih skala za osoblje Agencije. Na primjer, Agencija se može tretirati identično sa Centralnom bankom Crne Gore koja je izuzeta iz Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, a zarade njenih službenika i osoblja su definisane posebnim zakonskim i podzakonskim aktima.</i></p> <p><i>Platne skale zaposlenih u Agenciji treba da ostanu u autonomiji Agencije, kako je sada. Ovo,</i></p>	
--	--	--

	<p><i>međutim, ne oslobađa Agenciju od poštovanja drugih relevantnih zakonskih obaveza o efikasnom i transparentnom korišćenju javnih resursa koje se uopšteno odnose na javne i državne institucije u Crnoj Gori.</i></p> <p><i>Sekretarijat preporučuje preispitivanje relevantnih članova zakona koji ometaju autonomiju Agencije koja se odnosi na zarade osoblja. Konkretno, sadašnji predlog da se Agencija i druge regulatorne agencije koje se direktno ne finansiraju iz budžeta Vlade izuzmu od ograničenja zarada utvrđenih Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, po mišljenju Sekretarijata, predstavlja put naprijed kojim bi se omogućilo Agenciji da usklađuje zarade zaposlenih na konkurentnije nivoe.“</i></p> <p><i>U prilog predloženom normativnom rješenju, ukazujemo da je Vlada Crne Gore, na sjednici od 14. septembra 2024. godine, utvrdila Predlog zakona o elektronskim komunikacijama, čijim je članom 202 stav 2 predviđeno isto zakonsko rješenje.</i></p>	
--	--	--

97.		<p>14. Primjedba:</p> <p>Predlažemo da se član 34 stav 9 tačka 7 Nacrta zakona izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„7) koordinacije izrade svih regionalnih pravila i metodologija u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i gasa za relevantne operatore prenosnog sistema i druge učesnike na tržištu;“</i></p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 14: Izmjenu je potrebno izvršiti u cilju preciziranja i usklađivanja sa terminima korišćenim u Nacrtu zakona.</p>	Prihvata se.
98.		<p>15. Primjedba:</p> <p>Predlažemo da se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u članu 35 stav 1 tačka 2 brišu riječi: „električne energije i“; - briše član 57 Nacrta zakona; - briše stav 7 u članu 254 Nacrta zakona; - u prelaznim i završim odredbama dodaju tri nova člana koja glase: „Član XXX <p><i>(1) Propis iz člana 91 stav 1 tačka 35 ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a primjenjivaće se od 1. januara 2026. godine.</i></p> <p><i>(2) Do dana početka primjene propisa iz stava 1 ovog člana, shodno će se primjenjivati odredbe Metodologije za utvrđivanje cijena, rokova i</i></p>	Prihvata se.

uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije ("Službeni list CG", br. 71/22 i 37/23) koje se odnose na nabavku usluga regulacije napona i ponovnog pokretanja elektroenergetskog sistema iz beznaponskog stanja, kao i isporuku reaktivne električne energije.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, odredbe člana 31 stav 1, 2, 3 i 9 Metodologije za utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije ("Službeni list CG", br. 71/22 i 37/23) primjenjivaće se do kraja 2026. godine.

Član XXX

(1) Odredbe člana 33 Metodologije za utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije ("Službeni list CG", br. 71/22 i 37/23) ostaju na snazi do donošenja akta iz člana 118 ovog zakona."

Objasnenje 15: Budući da se Direktivom 2019/944 i Regulativom 2019/943 na drugačiji način uređuje pružanje pomoćnih usluga, tj. da je fokus na njihovom tržišnom obezbjeđivanju i da će u pravni sistem Crne Gore, saglasno ovlašćenjima iz ovog zakona i novog zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa, ući nova podzakonska akta čiji će predmet biti ono što je predmet važeće metodologije kojom se uređuje pružanje pomoćnih i balansnih usluga, smatramo da je potrebno brisanje člana 35 stav 1 tačka 2 i člana

		<p>57 Nacrta zakona. S tim u vezi, a u cilju uređivanja prelaznog perioda koji će značiti produženo važenje pojedinih odredaba Metodologije za utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema električne energije ("Službeni list CG", 71/22 i 37/23) do donošenja pomenutih podzakonskih akata, potrebno je dodati predložene prelazne odredbe.</p>	
99.		<p>16. Primjedba:</p> <p>Predlažemo:</p> <p>brisanje člana 35 stav 1 tačka 5 i stav 3 tačka 5 Nacrta zakona; izmjenu člana 35 stav 2 Nacrta zakona tako da glasi: <i>„Metodologije iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana odražavaju opravdane troškove poslovanja operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, uključujući troškove na koje operatori ne mogu uticati, i obezbjeđuju odgovarajuće podsticaje za:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>poboljšanje efikasnosti, uključujući i energetske efikasnost,</i> - <i>integraciju tržišta,</i> 	<p>Prihvata se.</p>

	<p>- obezbjeđenje sigurnosti snabdijevanja,</p> <p>- podršku povezanim istraživačkim aktivnostima, i olakšavanje inovacija u interesu potrošača (poput digitalizacije, usluga fleksibilnosti i udruživanja).“</p> <p>da se poslije člana 35 stav 2 doda novi stav koji glasi: <i>„(3) Metodologije iz stava 1 tačka 1 alineja 1 ovog člana obezbjeđuju dugoročnu efikasnost sistema i ne diskriminišu proizvođače električne energije priključene na sistem.“</i></p> <p>da se u članu 35 stav 6¹ Nacrta zakona izmijeni tačka 2 tako da glasi: <i>„2) za korekcije cijena i naknada“,</i></p> <p>da se u članu 35 stav 6² Nacrta zakona poslije tačke 14 doda nova tačka koja glasi: <i>„15) za odobravanje naknada berze električne energije.“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 18 Regulative 2019/943 i propisivanje nove nadležnosti Agencije koja se odnosi na donošenje pravila za odobravanje naknada berze električne energije, budući da je riječ o pravnom monopolu. Predloženo je da se regulacija naknada berze električne energije sprovodi kroz postupak odobravanja naknada tog subjekta, na osnovu pravila čiji je donosilac Agencija, budući da je riječ o specifičnom subjektu za koga je ocijenjeno da</p>	
--	--	--

¹ zbog dodavanja novog stava, postojeći stav 5 postaje novi stav 6.

² zbog dodavanja novog stava, postojeći stav 5 postaje novi stav 6.

		se regulacija mora razlikovati u odnosu na operatore sistema.	
100.		<p>17. Primjedba:</p> <p>Predlažemo da se u članu 35 Nacrta zakona stava 4³ doda novi stav koji glasi:</p> <p><i>„(5) Agencija utvrđuje privremene cijene iz člana 55 ovog zakona.“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 55 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
101.		<p>18. Primjedba:</p> <p>Primjedba: Predlažemo da se poslije člana 36 stav 1 doda novi stav koji glasi:</p> <p><i>„(2) Metodologije iz stava 1 tačka 1 ovog člana obezbjeđuju dugoročnu efikasnost sistema i ne</i></p>	Prihvata se.

		<p><i>diskriminišu proizvođače električne energije priključene na sistem.“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 18 Regulative 2019/943.</p>	
102.		<p>19. Primjedba:</p> <p>Primjedba: Predlažemo brisanje člana 36 stav 2 tačka 12 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Drugim zakonom (Zakon o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa), čije su izmjene u pripremi, će biti uređeno ovo pitanje.</p>	Prihvata se.
103.		<p>20. Primjedba:</p> <p>Primjedba: Predlažemo da se u članu 36 stav 2 Nacrta zakona doda nova tačka:</p> <p><i>„3) funkcionisanje berzanskog tržišta električne energije iz člana 117 stav 2 ovog zakona“</i></p> <p>Obrazloženje: Budući da organizovanje i upravljanje berzanskim tržištem električne energije predstavlja regulisanu djelatnost, potrebno je dodati da Agencija odobrava pravila berze.</p>	Prihvata se.

104.		<p>21. Primjedba:</p> <p>Predlažemo brisanje člana 37 stav 1 tačka 3 Nacrta zakona, a dodavanje nove tačke koja glasi: <i>„3) naknade berze električne energije“</i></p> <p>Obrazloženje: Budući da su dodatne usluge održavanja iz člana 37 stav 1 tačka 3 Nacrta zakona tržišne usluge, nije potrebna njihova regulacija. Sa druge strane, organizovanje berzanskog tržišta je regulisana djelatnost zbog čega je predloženo odobravanje naknada berze električne energije od strane Agencije.</p>	Prihvata se.
105.		<p>22. Primjedba:</p> <p>Predlažemo da se poslije člana 37 stav 2 doda novi stav koji glasi:</p> <p><i>„(3) Naknade za priključenje na prenosne i distributivne sisteme električne energije iz stava 1 tačka 1 ovog člana i cijene za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema električne energije iz člana 35 stav 4^t tačka 1 ovog zakona odražavaju opravdane troškove poslovanja, transparentne su, uzimaju u obzir potrebu za obezbjeđivanjem sigurnosti i fleksibilnosti sistema, ne diskriminišu skladištenje i agregaciju, i ne destimulišu proizvodnju električne energije za sopstvene potrebe i odgovor potrošnje.“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 18 Regulative 2019/943.</p>	Prihvata se.

106.		<p>23. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se:</p> <p>u članu 38 stav 2 doda nova tačka 5 koja glasi: <i>„5) izuzeće od primjene člana 93 stav 1 i člana 101 stav 1 u skladu sa ovim zakonom“.</i></p> <p>briše član 38 stav 3 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Pravno-tehničko sređivanje.</p>	Prihvata se.
107.		<p>24. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 40 stav 1 tačka 10 brišu riječi: <i>„izvršavanje podsticajnih mjera u oblasti obnovljivih izvora energije, uključujući“.</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 92 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora („Službeni list Crne Gore“, broj 82/24).</p>	Prihvata se.
108.		<p>25. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo da se poslije člana 40 stav 1 tačka 14 doda nova tačka koja glasi: <i>„15) ispunjavanje uslova za utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema;“.</i></p> <p>Obrazloženje : Usklađivanje sa čl. 102 i 103 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.

109.		<p>26. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo da se u članu 40 stav 1 Nacrta zakona poslije tačke 29 doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„30) postupanje operatora prenosnog sistema električne energije, operatora distributivnog sistema električne, imenovanog operatora tražišta električne energije, kao i učesnika na tržištu električne energije u skladu sa obavezama propisanim ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa, drugim propisima Zajednice i odlukama nadležnih organa Zajednice i Agencije za saradnju energetske regulatora Evropske unije”.</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 59 stav 1 tačka b Direktive 2019/944.</p>	Prihvata se.
110.		<p>27. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 40 stav 1 Nacrta zakona tačka 3 izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„3) kvalitet isporuke i snabdijevanja električnom energijom, koji obuhvata kvalitet usluga, kvalitet napona i neprekidnost napajanja, koji obuhvata praćenje vremena koje je operatoru prenosnog i distributivnog sistema potrebno za izvođenje priključenja i popravki;</i></p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje.</p>	Prihvata se.

111.		<p>28. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo da se u članu 40 stav 1 Nacrta zakona poslije tačke 31 doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„32) upotrebu sistema za skladištenje koji je izgradio ili kojim upravlja operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema u slučaju iz čl. 93 i 101 ovog zakona.“.</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa novim nadležnostima Agencije iz čl. 93 i 101 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
112.		<p>29. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo brisanje člana 46 stav 2 tačka 2 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Već obuhvaćeno članom 46 stav 2 tačka 3 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
113.		<p>30. Primjedba:</p> <p>Predlažemo da se u članu 47 Nacrta zakona:</p>	Prihvata se.

		<p>- stav 1 tačka 1 izmijeni tako da glasi: <i>„1) na akt subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije iz člana 110 stav 6 i člana 111 stav 3 i člana 116 stav 3 ovog zakona“</i>,</p> <p>- u stavu 1 poslije tačke 5 doda nova tačka koja glasi: <i>„6) na akt berze električne energije iz člana 117 stav xx i yy ovog zakona (prijem i isključenje sa berze)“</i></p> <p>- stav 3 izmijeni tako da glasi: <i>„(3)Žalba na akt iz člana 116 stav 3, člana 188 stav 3 i člana 117 yy (isključenje sa berze) ne odlažu izvršenje akta.“</i></p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje i usklađivanje sa odredbama Nacrta zakona kojima je predviđena regulacija berze električne energije.</p>	
114.		<p>31. Primjedba</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 48 stav 1 tako da glasi: <i>„(1) Agencija može da rješava sporove između energetske subjekata ili između energetske subjekata i korisnika njihovih usluga koji su pravna lica i preduzetnici, koji proizilaze iz njihovih ugovornih odnosa uređenih u skladu sa ovim zakonom, ako joj ugovorne strane povjere rješavanje spora.1) na akt subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije iz člana 110 stav 6 i člana 111 stav 3 i člana 116 stav 3 ovog zakona.“</i></p> <p>Obrazloženje: Neophodno je propisati pravnu zaštitu preduzetnika budući da, saglasno Zakonu o zaštiti potrošača, preduzetnik ne predstavlja potrošača (kupca).</p>	Prihvata se.

115.		<p>32. Primjedba</p> <p>Predlažemo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da član 51 stav 2 tačka 4 Nacrta zakona glasi: <i>„4) naknada za rad subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije, odnosno gasa;“</i> - brisanje člana 51 stav 2 tačka 5 Nacrta zakona, - da član 51 stav 3 Nacrta zakona glasi: <i>„Cijene i naknade iz stava 2 ovog člana zasnivaju se na objektivnim kriterijumima utvrđenim metodologijama iz člana 35 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona i određuju se na način kojim se: (...)“</i> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa drugim odredbama Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
116.		<p>33. Primjedba</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 52 tako da glasi:</p> <p><i>„(1) Operator prenosnog sistema električne energije ili gasa, operator distributivnog sistema električne energije ili gasa, operator skladišta gasa, operator postrojenja za TPG, subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije ili gasa, dužni su da podnesu Agenciji zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada, sa predlogom regulatorno dozvoljenog prihoda, u skladu sa metodologijama iz člana 35 stav 1 ovog zakona, najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada.</i></p> <p><i>(2) Operator prenosnog sistema i operator</i></p>	Prihvata se.

	<p><i>distributivnog sistema dužni su da vode poslovne knjige za regulatorne potrebe, u skladu sa regulatornim kontnim planom iz člana 35 stav 9 tačka 3 ovog zakona.</i></p> <p><i>(3) Agencija odlučuje po zahtjevu iz stava 1 ovog člana najkasnije u roku od tri mjeseca, od dana prijema zahtjeva.</i></p> <p><i>(4) Regulatorno dozvoljeni prihod operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema, operatora skladišta gasa i operatora TPG je ukupni godišnji prihod od regulisane energetske djelatnosti koji pokriva ukupne opravdane troškove poslovanja, troškove amortizacije i povrat na sredstva, koji Agencija utvrđuje na osnovu analize zahtjeva iz stava 1 ovog člana, uz primjenu odgovarajuće korekcije po osnovu odstupanja energetske i finansijske vrijednosti u odnosu na primijenjene u prethodnom periodu, utvrđene u skladu sa pravilima kojima se uređuju korekcije cijena i naknada.</i></p> <p><i>(5) Regulatorno dozvoljeni prihod operatora prenosnog sistema električne energije iz stava 4 ovog člana obuhvata i opravdane troškove ili dio troškova i izdatke ili dio izdataka za nabavku osnovnih sredstava, koji nastaju po osnovu povezivanja tržišta dan-unaprijed i unutar dnevnog tržišta, koje operator prenosnog sistema električne energije pokriva berzi električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa.</i></p> <p><i>(6) Regulatorno dozvoljeni prihod subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije ili gasa je ukupni godišnji prihod koji pokriva ukupne opravdane troškove poslovanja, uključujući i troškove po osnovu obaveza iz potvrđenih međunarodnih ugovora, izdatke za nabavku osnovnih sredstava neophodnih za obavljanje energetske djelatnosti, troškove amortizacije i razumnu dobit, koji</i></p>	
--	---	--

	<p><i>Agencija utvrđuje na osnovu analize zahtjeva iz stava 1 ovog člana, uz primjenu odgovarajuće korekcije po osnovu odstupanja energetske i finansijske vrijednosti u odnosu na primijenjene u prethodnom periodu, utvrđene u skladu sa pravilima kojima se uređuju korekcije cijena i naknada.</i></p> <p><i>(7) Korekcije iz st. 4 i 6 ovog člana utvrđuju se u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 6⁵ tačka 2 ovog zakona za poslednju godinu prethodnog regulatornog perioda i sve godine regulatornog perioda u kojem se podnosi zahtjev iz stava 1 ovog člana za koje postoje konačni godišnji podaci.</i></p> <p><i>(8) Regulatorno dozvoljeni prihod koji se transponuje u cijene ili naknade je regulatorno dozvoljeni prihod iz st. 4 i 6 ovog člana, umanjen za odgovarajuće ostale prihode od energetske djelatnosti i prihode ili dio prihoda od neenergetske djelatnosti u slučaju kada nije moguće izvršiti razdvajanje troškova koji su zajednički za pružanje tih djelatnosti, u skladu sa metodologijama iz člana 35 stav 1 ovog zakona.“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju dvije nove tačke koje glase:</p> <p><i>„xx) kao operator prenosnog sistema električne energije ili gasa, operator distributivnog sistema električne energije ili gasa, operator skladišta gasa, operator postrojenja za TPG, subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije ili gasa, ne podnese Agenciji zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada, sa predlogom regulatorno dozvoljenog prihoda, u skladu sa metodologijama iz člana 35 stav 1 ovog zakona, najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog</i></p>	
--	--	--

		<p><i>prihoda i cijena ili naknada. (član 52 stav 1) xy) kao operator prenosnog sistema ili operator distributivnog sistema ne vodi poslovne knjige za regulatorne potrebe, u skladu sa regulatornim kontnim planom iz člana 35 stav 9 tačka 3 ovog zakona (član 52 stav 2).“</i></p> <p>Obrazloženje: Nomotehničko sređivanje i dodavanje prekršajnih odredaba. Članom 37 Nacrta zakona predloženo je da se regulacija naknada berze električne energije sprovodi kroz postupak odobravanja naknada tog subjekta, na osnovu pravila čiji je donosilac Agencija, budući da je riječ o specifičnom subjektu za koga je ocijenjeno da se regulacija mora razlikovati u odnosu na operatore sistema.</p>	
117.		<p>34. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo da se u članu 53 stav 1 riječi: „iz člana 55“ zamijene riječima: „iz člana 56“, a da se poslije stava 2 dodaju dva nova stava:</p> <p><i>„(3) Ako energetska subjekat iz člana 52 stav 1 ovog zakona dostavi Agenciji dokumentaciju o izvršenoj procjeni vrijednosti osnovnih sredstava, Agencija može za regulatorne potrebe, angažovanjem nezavisnog procjenitelja, izvršiti kontrolu, odnosno utvrditi vrijednost sredstava iz stava 2 ovog člana.</i></p> <p><i>(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana vrijednost osnovnih sredstava iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu poslednje procjene nezavisnog procjenitelja prihvaćene od strane Agencije u skladu sa metodologijom iz člana 56 ovog zakona.“</i></p> <p>U st. 3, 4 i 5 ovog člana potrebno je izvršiti</p>	Prihvata se.

		<p>odgovarajuće izmjene u pozivima, nakon utvrđivanja konačnog teksta Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje. Dodatno, predloženo je da se u članu 53 Nacrta zakona poslije stava 2 dodaju dva nova stava u cilju preciziranja na koji način se utvrđuje vrijednost osnovnih sredstava koja ulazi u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva, u slučaju kada operator sistema izvrši procjenu vrijednosti svoje imovine i dostavi je Agenciji. Budući da vrijednost osnovnih sredstava značajno utiče na cijene za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema, smatramo da je neophodno da nezavisni procjenitelj angažovan od strane Agencije izvrši ocjenu procjene koju operator dostavi, odnosno utvrdi vrijednost osnovnih sredstava za regulatorne potrebe. Ovim normativnim rješenjem se obezbjeđuje zaštita korisnika sistema i stabilnost cijena za korišćenje sistema kroz regulatorne mehanizme. Ističemo da Agencija angažuje nezavisnog procjenitelja za potrebe vršenja ocjene procjene, odnosno utvrđivanja vrijednosti osnovnih sredstava za regulatorne potrebe, isključivo u slučaju kada se operator sistema sam opredijeli (kroz svoje računovodstvene politike koje definiše nezavisno od uspostavljenog regulatornog okvira) da za vrednovanje svojih osnovnih sredstva primjenjuje model revalorizacije.</p>	
118.		<p>35. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 54 glasi:</p> <p><i>"(1) Ako je tokom perioda primjene utvrđenih cijena za korišćenje prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije ili</i></p>	<p>Prihvata se.</p>

	<p><i>gasa, godišnje odstupanje troškova na koje energetski subjekat ne može uticati, prihoda od regulisane djelatnosti, ostalih prihoda, amortizacije i povrata na sredstva, u godini za koju postoje konačni podaci, kumulativno veće od 10% regulatorno dozvoljenog prihoda koji se transponuje u cijene iz člana 52 stav 8 ovog zakona, Agencija utvrđuje korekcije u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 6⁶ tačka 2 ovog zakona.</i></p> <p><i>(2) Ako je tokom perioda primjene utvrđenih naknada za rad subjekta odgovornog za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije ili gasa, godišnje odstupanje troškova poslovanja, amortizacije i ostalih prihoda, u godini za koju postoje konačni podaci, kumulativno veće od 10% regulatorno dozvoljenog prihoda koji se transponuje u naknade iz člana 52 stav 8 ovog zakona, Agencija utvrđuje korekcije u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 6⁷ tačka 2 ovog zakona.</i></p> <p><i>(3) Korekcije u toku trajanja regulatornog perioda ne vrše se za godinu u kojoj je važila privremena cijena iz člana 55 ovog zakona.</i></p> <p><i>(4) Korekcije iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuju se odlukom o korekcijama, u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 6⁸ tačka 2 ovog zakona, na osnovu koje će se utvrditi iznosi korekcija koji će biti odvojeno iskazani na računu korisnika sistema, odnosno na fakturama korisnika usluga subjekta odgovornog za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije ili gasa.</i></p> <p><i>(5) Odluke o cijenama, naknadama i korekcijama Agencija objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" i na svojoj internet stranici.</i></p>	
--	---	--

		<p>U slučaju prihvatanja predloga, potrebno je provjeriti pozive u Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Predloženim odredbama vrši se usklađivanje sa članom 52 Nacrta zakona.</p>	
119.		<p>36. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo da član 55 glasi:</p> <p>„(1) <i>Ako energetski subjekat ne podnese zahtjev u roku iz člana 52 stav 1 ovog zakona, odnosno ako novi regulatorni period ne počinje odmah nakon isteka prethodnog ili u već započetom postupku dođe do kašnjenja u utvrđivanju cijena i/ili naknada, Agencija će utvrditi privremene cijene i/ili naknade.</i></p> <p>(2) <i>Privremene cijene i/ili naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuju se na nivou važećih cijena i/ili naknada utvrđenih od strane Agencije i primjenjuju se tokom jedne kalendarske godine.</i></p> <p>(3) <i>Energetski subjekat kojem su utvrđene privremene cijene i/ili naknade iz stava 1 ovog člana zbog nepodnošenja zahtjeva u roku iz člana 52 stav 1 ovog zakona dužan je da Agenciji podnese zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada za preostale godine regulatornog perioda, najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o privremenim cijenama ili naknadama.</i></p> <p>(4) <i>Prilikom utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena i/ili naknada za preostale godine regulatornog perioda iz stava 3 ovog člana uzimaju se u obzir finansijske i energetske vrijednosti koje bi bile uzete u obzir da je zahtjev podnjet u skladu sa članom 52 stav 1 ovog zakona.</i></p>	Prihvata se.

	<p>(5) Ako energetski subjekat ne podnese zahtjev u roku iz stava 3 ovog člana:</p> <p>1) Agencija će utvrditi privremene cijene i/ili naknade na nivou važećih cijena i/ili naknada koje će se primjenjivati tokom jedne kalendarske godine; i</p> <p>2) osnivač energetskog subjekta će razriješiti članove organa upravljanja energetskog subjekta.</p> <p>(6) Ako u godini primjene privremenih cijena i/ili naknada iz stava 3 i stava 5 tačka 1 ovog člana dođe do odstupanja energetskih i finansijskih vrijednosti u odnosu na vrijednosti korišćene pri utvrđivanju tih cijena i/ili naknada, godišnja odstupanja utvrđena na osnovu konačnih podataka uzimaju se u obzir pri utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena i/ili naknada u skladu sa članom 52 ovog zakona za prvi naredni regulatorni period nakon isteka regulatornog perioda tokom kojeg su primjenjene privremene cijene.</p> <p>(7) Energetski subjekat kojem su privremene cijene i/ili naknade iz stava 1 ovog člana utvrđene u slučaju kada regulatorni period nije počeo odmah nakon isteka prethodnog dužan je da Agenciji podnese zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena i/ili naknada u skladu sa članom 52 stav 1 ovog zakona, najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o privremenim cijenama ili naknadama.</p> <p>(8) U slučaju iz stava 7 korekcije se vrše za regulatorne godine u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 6° tačka 2 ovog zakona.“</p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju dvije nove tačke koje glase:</p> <p>„xx) kao energetski subjekat kojem su utvrđene privremene cijene i/ili naknade iz člana 55 stav 1</p>	
--	---	--

ovog zakona zbog nepodnošenja zahtjeva u roku iz člana 52 stav 1 ovog zakona Agenciji ne podnese zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada za preostale godine regulatornog perioda, najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o privremenim cijenama ili naknadama (član 55 stav 3)

xy) kao energetska subjekat kojem su privremene cijene i/ili naknade iz člana 55 stav 1 ovog zakona utvrđene u slučaju kada regulatorni period nije počeo odmah nakon isteka prethodnog Agenciji ne podnese zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena i/ili naknada u skladu sa članom 52 stav 1 ovog zakona, najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o privremenim cijenama ili naknadama (član 55 stav 7)“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 36:

Predloženo je preciziranje načina na koji se utvrđuju privremene cijene ili naknade, perioda njihovog važenja i mjere koje se mogu preduzeti u slučaju da regulisani subjekti ne izvršavaju svoje zakonske obaveze podnošenja zahtjeva za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena ili naknada, odnosno dokumentacije koja je neophodna za utvrđivanje cijena ili naknada. Ističemo da je podnošenje predmetne dokumentacije neophodno za precizno utvrđivanje cijena i naknada, koje, jedino utvrđene na takav način, mogu obezbijediti održivost sistema, zadovoljenje potreba korisnika sistema i njihovu zaštitu. S tim u vezi, privremene naknade i/ili cijene se primjenjuju u izuzetnim slučajevima, propisanim članom 55 stav 1 Nacrta zakona, i njihova primjena mora biti vremenski ograničena, što je predloženo u stavu 2 navedenog člana.

Kako bi se precizirala obaveza regulisanog subjekta da podnese novi zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena ili naknada, predložen je stav 3 u članu 55, dok su

	<p>stavom 5 propisane mjere koje će preduzeti osnivač energetskog subjekta čiji organi upravljanja ne izvršavaju zakonske obaveze u tom pogledu, kao i postupanje Agencije. Predloženim mjerama nastoji se osigurati održivost sistema, koja je u interesu svih korisnika.</p> <p>Predloženim stavom 4 obezbjeđuje se dosljedna primjena regulatornog okvira, uspostavljenog u transparentnom postupku uz konsultovanje zainteresovanih strana i sprečava se zloupotreba prava operatora sistema u pogledu podnošenja zahtjeva za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena ili naknada. Naime, zbog nedostatnosti pravnog okvira stvorio bi se prostor regulisanim subjektima da u godini kada su u skladu sa Zakonom dužni da podnesu zahtjev za utvrđivanje prihoda i cijena kalkulišu da li da ispune svoju zakonsku obavezu i podnesu zahtjev ili, pak, da to ne učine zavisno od očekivanja u kom pravcu će se kretati veličine koje utiču na prihod i cijene. Takve prakse, u čijim bi temeljima bio ugrađen element aleatornosti, za svoju posljedicu imaju urušavanje instituta regulatorno dozvoljenog prihoda. Ovim bi se, takođe, stvorio prostor za zloupotrebu regulatornog okvira, a korisnici sistema, odnosno kupci, bi bili izloženi većem stepenu neizvjesnosti u pogledu cijena za korišćenje sistema tokom regulatornog perioda.</p> <p>Predloženim stavom 6 vrši se usklađivanje sa predloženim članom 52 stav 7 Nacrta zakona, odnosno obezbjeđuje se vršenje korekcija u vremenskim intervalima normiranim odredbom navedenog člana.</p>	
--	--	--

120.

37. Primjedba

Primjedba: Predlažemo da član 56 Nacrta Zakona glasi:

„(1) Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije i gasa kao i metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje sistema za skladištenje gasa i postrojenja za TPG, naročito sadrže:

- 1) principe utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada
- 2) regulatorni metod utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena,;
- 3) elemente regulatorno dozvoljenog prihoda;
- 4) **način utvrđivanja troškova poslovanja;**
- 5) način utvrđivanja troškova amortizacije;
- 6) način utvrđivanja povrata na sredstva, regulatorne osnove sredstava, stope povrata na kapital i ostalih prihoda;
- 7) način utvrđivanja vrijednosti investicija koje ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 53 stav 1 ovog Zakona;
- 8) način utvrđivanja vrijednosti osnovnih sredstava koja ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva;
- 9) podsticaje za poboljšanje efikasnosti i kvaliteta snabdijevanja;
- 10) podsticaje za privlačenje investicija u infrastrukturu koja služi za obavljanje djelatnosti prenosa i distribucije, **uključujući pametne mreže i sisteme za pametno mjerenje**, kao i ograničenja za primjenu tih podsticaja iz člana 53 ovog Zakona;
- 11) način utvrđivanja cijena i alokaciju regulatorno dozvoljenog prihoda koji se transponuje u cijene na korisnike sistema,

Prihvata se.

	<p>12) način obračuna i naplate,</p> <p>13) sadržaj zahtjeva iz člana 52 stav 1 ovog zakona i dokumentacije koja se dostavlja uz zahtjev,</p> <p>14) način sprovođenja postupka utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena.</p> <p>(2) Prilikom donošenja metodologija iz stava 1 ovog člana, Agencija uzima u obzir izvještaj o najboljoj praksi o metodologijama za prenosne i distributivne tarife koji donosi Regulatorni odbor Energetske zajednice.</p> <p>(3) Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknada subjekta odgovornog za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije i gasa naročito sadrže:</p> <p>1) principe utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i naknada,</p> <p>2) način utvrđivanja troškova poslovanja, troškova amortizacije, razumne dobiti, ostalih prihoda i iznosa sredstava potrebnih za nabavku osnovnih sredstava iz člana 52 stav 5 ovog zakona,</p> <p>3) način utvrđivanja naknada i alokaciju regulatorno dozvoljenog prihoda koji se transponuje u naknade na korisnike usluga,</p> <p>4) način obračuna i naplate,</p> <p>5) sadržaj zahtjeva iz člana 52 stav 1 ovog zakona i dokumentacije koja se dostavlja uz zahtjev,</p> <p>6) način sprovođenja postupka utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i naknada.</p> <p>(4) Metodologijama iz stava 1 ovog člana mogu se utvrditi elementi za utvrđivanje cijena zavisno od sezone, dana u sedmici, doba dana, vremena korišćenja i opravdanosti utvrđivanja troškova, prihoda ili cijena za period duži od jedne godine.</p> <p>(5) Podsticaji iz stava 1 tačka 10 ovog člana mogu biti naročito:</p> <p>1) uključivanje investicija u toku u osnovicu za izračunavanje povrata na sredstva;</p> <p>2) uključivanje planiranih investicija u osnovicu za izračunavanje povrata na sredstva.</p>	
--	--	--

		<p>(6) <i>Metodologije iz stava 1 ovog člana ne diskriminišu skladištenje energije i agregaciju i ne destimulišu proizvodnju električne energije za sopstvene potrebe i odgovor potrošnje.</i>“</p> <p>Objasnenje: U odnosu na član 56 Nacrta zakona, izvršena su određena preciziranja, usklađivanja sa članom 18 Regulative 2019/943, kao i terminološka usklađivanja sa drugim odredbama Nacrta zakona. Predložene izmjene su „boldovane“.</p>	
121.		<p>38. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo brisanje člana 57 Nacrta zakona.</p> <p>Objasnenje: Vidjeti komentar na član 35 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
122.		<p>39. Primjedba</p> <p>: Predlažemo da u članu 58 Nacrta zakona:</p> <p>- stav 2 glasi: „(2) <i>Operator sistema dužan je da Agenciji, uz zahtjev za utvrđivanje regulatornog prihoda i cijena za svaki naredni regulatorni period, dostavi studiju gubitaka iz stava 3 ovog člana revidovanu od nezavisne stručne institucije iz oblasti energetike, zasnovanu na konačnim elementima iz godine koja prethodi godini</i></p>	Prihvata se.

		<p><i>podnošenja zahtjeva.“</i></p> <p>- u stavu 3 tačka 1 brisati riječi: „i mjerama ulaganja koje za cilj imaju smanjenje stope gubitaka“.</p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„xx) kao operator sistema Agenciji, uz zahtjev za utvrđivanje regulatornog prihoda i cijena za svaki naredni regulatorni period, ne dostavi studiju gubitaka iz člana 58 stav 3 ovog zakona revidovanu od nezavisne stručne institucije iz oblasti energetike, zasnovanu na konačnim elementima iz godine koja prethodi godini podnošenja zahtjeva. (član 58 stav 2).“</i></p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 39: Preciziranje i dodavanje kaznene odredbe.</p>	
123.		<p>40. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 59 stav 3 Nacrta zakona glasi:</p> <p><i>„(3) Agencija izdaje licencu na zahtjev pravnog ili fizičkog lica, odnosno preduzetnika:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) ako je registrovano za obavljanje energetske djelatnosti,</i> <i>2) koje je tehnički opremljeno za obavljanje djelatnosti,</i> <i>3) koje u radnom odnosu ima potreban broj kvalifikovanih, odnosno stručno osposobljenih lica za obavljanje djelatnosti,</i> <i>4) koje slobodno raspolaže finansijskim sredstvima na svom računu;</i> <i>5) ako u posljednje tri godine nije oduzeta licenca za obavljanje energetske djelatnosti za koju je podnio zahtjev;</i> <i>6) čiji članovi organa upravljanja nijesu bili pravosnažno osuđeni za krivična djela koja ih čine</i> 	Prihvata se.

		<p><i>nepodobnim za vršenje funkcija. “</i></p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da je Nacrtom zakona predviđeno licenciranje više raznorodnih energetske djelatnosti, član 59 stav 3 Nacrta zakona je na obuhvatniji način regulisao njihovo licenciranje.</p>	
124.		<p>41. Primjedba</p> <p>Primjedba: Prelazemo da član 61 stav 4 glasi:</p> <p><i>„(4) Bliži uslovi za izdavanje licence, sadržaj obrazaca za podnošenje zahtjeva za izdavanje licence, dokazi koji se dostavljaju uz zahtjev, sadržaj odluke o izdavanju licence, sadržaj i izgled licence, rok izrade licence, način kontrole ispunjavanja uslova utvrđenih licencom, način razmjene informacija sa energetske subjektom, kao i način plaćanja naknada za licencu i sadržaj registra licenci uređuju se pravilima iz člana 35 stav 4 tačka 3 ovog zakona.”</i></p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko preciziranje.</p>	Prihvata se.
125.		<p>42. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 68 stav 1 doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„5) skladištenje energije od strane operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, u skladu sa ovim zakonom,”</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa odredbama čl. 93 i 101 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.

126.		<p>43. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 80 stav 1 Nacrta zakona glasi:</p> <p>„(1) Energetske djelatnosti od javnog interesa su:</p> <ol style="list-style-type: none">1) proizvodnja električne energije i gasa;2) prenos električne energije i gasa;3) distribucija električne energije i gasa;4) skladištenje električne energije i gasa;5) organizovanje i upravljanje tržištem električne energije i gasa;6) organizovanje i upravljanje berzanskim tržištem električne energije;7) transport nafte i naftnih derivata;8) skladištenje nafte i naftnih derivata;9) snabdijevanje električnom energijom i gasom;10) transport i skladištenje TPG i upravljanje postrojenjima za TPG;11) proizvodnja, distribucija i snabdijevanje toplotnom energijom za daljinsko grijanje i/ili hlađenje;12) kombinovana proizvodnja električne i toplotne energije.”<p>Obrazloženje: Obuhvaćene javne usluge.</p>	Prihvata se.

1	<p style="text-align: center;">44. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 80 Nacrta zakona poslije stava 2 dodaju novi stavovi:</p> <p>„(3) <i>Energetski subjekti koji vrše djelatnosti iz stava 1 ovog člana dužni su da, u cilju ostvarivanja javnog interesa i radi snabdijevanja na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način, u skladu sa energetskim bilansom iz člana 14 ovog zakona:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1) <i>obezbjeđuju dovoljne količine energije koje su potrebne za život i rad građana;</i>2) <i>obezbjeđuju dovoljne količine energije koje su potrebne za poslovanje i razvoj privrednih subjekata;</i>3) <i>obezbjeđuju energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnim i distributivnim sistemima električne energije i gasa.</i> <p>(4) <i>Za obezbjeđivanje energije iz stava 3 tačka 3 ovog člana odgovorni su subjekti koji obavljaju djelatnosti iz stava 1 tač. 1, 10 i 12 ovog člana, kada ne koriste podsticaje u skladu sa zakonom kojim se uređuje korišćenje energije iz obnovljivih izvora.</i></p> <p>(5) <i>Djelatnost od javnog interesa u smislu ovog zakona je i eksploatacija uglja za proizvodnju električne i toplotne energije u Crnoj Gori.“</i></p> <p>Obrazloženje: Smatramo da je potrebno zadržati postojeće zakonsko rješenje iz člana 86 st. 2, 3 i 5 Zakona o energetici uz odgovarajuće izmjene koje smo predložili (propisivanje obaveza enegetskim subjektima koji vrše djelatnosti od javnog interesa, propisivanje pravnog osnova za eksproprijaciju itd.).</p>	Prihvata se.
---	--	--------------

128.

45. Primjedba

Predlažemo da član 82 Nacrta zakona glasi:

„(1) Kao javne usluge u oblasti energetike obavljaju se:

- 1) *prenos električne energije;*
- 2) *distribucija električne energije;*
- 3) *snabdijevanje električnom energijom ili gasom iz člana 182 stav 1 ovog zakona;*
- 4) *organizacija i upravljanje tržištem električne energije;*
- 5) *organizacija i upravljanje berzanskim tržištem električne energije*
- 6) *skladištenje prirodnog gasa;*
- 7) *prenos prirodnog gasa;*
- 8) *distribucija prirodnog gasa;*
- 9) *upravljanje postrojenjem za TPG;*
- 10) *distribucija toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje.*

(2) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnosti iz stava 1 ovog člana dužni su da, u skladu sa uslovima utvrđenim licencom, u pružanju javnih usluga obezbijede:

- 1) *sigurnost u snabdijevanju;*
- 2) *kvalitet usluga;*
- 3) *primjenu cijena za snabdijevanje, korišćenje skladišta ili postrojenja za TPG ili regulisanih cijena za korišćenje prenosnih ili distributivnih sistema, iz člana 51 ovog zakona;*
- 4) *zaštitu životne sredine;*
- 5) *zaštitu zdravlja, života i imovine građana;*
- 6) *mjere za zaštitu kupaca i potrošača energije;*
- 7) *nediskriminatorno, transparentno i lako provjerljivo pružanje usluga.“*

Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje. Predložena je izmjena uvodne rečenice prvog

Prihvata se.

		stava budući da je riječ o regulisanim djelatnostima, a ne o tržišnim.	
129.		<p>46. Primjedba</p> <p>Predlažemo da naziv člana 83 Nacrta zakona glasi: „<i>Obaveza pružanja javne usluga</i>“.</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da predloženi naziv više odgovara sadržini člana 83.</p>	Prihvata se.
130.		<p>47. Primjedba</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 47: Predlažemo da u članu 84 Nacrta zakona:</p> <p>stav 2 glasi: „<i>Predlog akta o naknadi iz stava 1 ovog člana dostavlja se organu državne uprave nadležnom za kontrolu državne pomoći, radi davanja mišljenja.</i>“</p> <p>stav 5 glasi: „<i>Sprovođenje obaveze iz člana 83 stav 2 ovog zakona kontroliše Ministarstvo</i>“;</p> <p>vraćanje st. 6 i 7 važećeg člana 90 Zakona o eneregici.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 47: Mišljenja smo da navedena naknada treba da bude predmet ex-ante kontrole Agencije za zaštitu konkurencije (stav 2). Budući da je riječ o kontroli sprovođenja odluke</p>	Prihvata se.

		Vlade, smatramo da je potrebno predvidjeti da Ministarstvo sprovodi kontrolu (stav 5). Usklađivanje sa Direktivom 2019/944 (stav 6 i 7)	
131.		<p>48. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 85 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stav 1 glasi: „(1) <i>Licencom za obavljanje energetske djelatnosti iz člana 82 stav 1 ovog zakona utvrđuje se vrsta i obim javne usluge koju pruža energetski subjekat.</i> - stav 4 glasi: „(4) <i>Energetski subjekat dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih usluga, osim za javnu uslugu iz člana 82 stav 1 tačka 3 ovog zakona.</i>“ <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju dvije nove tačke koje glase: „xx) <i>kao energetski subjekat koristi sredstva za pružanje javne usluge za finansiranje komercijalne djelatnosti (član 85 stav 2);</i> xy) <i>kao energetski subjekat ne vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih usluga, osim za javnu uslugu iz člana 82 stav 1 tačka 3 ovog zakona (član 85 stav 4)</i>“</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 48: Nomo-tehničko preciziranje i ispravljanje poziva.</p>	Prihvata se.

132.		<p>49. Primjedba</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 49: Predlažemo da član 87 stav 2 glasi:</p> <p><i>„(2) Agencija je dužna da na pisani zahtjev nadležnog državnog organa dostavi informacije iz ovog člana koji ima obavezu da sa njom postupa na način iz stava 1 ovog člana.“</i></p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 49: Preciziranje da se obaveza čuvanja poslovne tajne</p>	Prihvata se.
133.		<p>50. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 88 Nacrta zakona doda sljedeći stav:</p> <p><i>„(6) Proizvođač iz stava 1 ovog člana dužan je da na zahtjev operatora prenosnog ili distributivnog sistema ponudi električnu energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnom i distributivnom sistemu.“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju dvije nove tačke koje glase:</p> <p><i>„xx) kao proizvođač ne izradi program mjera za poboljšanje energetske efikasnosti i godišnji izvještaj o rezultatima primjene programa i ne objavi ih na svojoj internet stranici (član 88 stav 4)</i></p> <p><i>xy) kao proizvođač da na zahtjev operatora prenosnog ili distributivnog sistema ne ponudi električnu energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnom i distributivnom sistemu (član 88 stav 6).“</i></p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu stepen razvoja crnogorskog tržišta, te činjenicu da se navedeni član bavi obavezama, mišljenja smo da treba</p>	<p>Prihvata se.</p> <p>Odbija se. Stav 4 je obrisani</p> <p>Prihvata se.</p>

		dodati predloženi stav.	
134.		<p>51. Primjedba</p> <p>Predlažemo u članu 89 Nacrta zakona da:</p> <p>stav 1 glasi: <i>„(1) Operator prenosnog sistema električne energije dužan je da obavlja djelatnost prenosa električne energije i upravlja prenosnim sistemom električne energije pod uslovima određenim ovim zakonom, licencom i sertifikatom na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminatornosti.“</i></p> <p>stav 3 glasi: <i>„(3) Operator prenosnog sistema električne energije ne može da vrši kupovinu i/ili prodaju električne energije, osim u slučaju nabavke pomoćnih usluga, odnosno kupovine električne energije za pokrivanje gubitaka u prenosnom sistemu.“</i></p> <p>stav 5 glasi: <i>„(5) Električnu energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnom sistemu operator prenosnog sistema električne energije kupuje na berzanskom tržištu.“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi: <i>„xx) kao operator prenosnog sistema električne energije vrši kupovinu i/ili prodaju električne energije, osim u slučaju kupovine i/ili prodaje za obezbjeđenje pomoćnih usluga, odnosno kupovine</i></p>	Prihvata se.

		<p><i>električne energije za pokrivanje gubitaka u prenosnom sistemu (član 89 stav 3).“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 223 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi: <i>„xy) kao operator prenosnog sistema električne energije električnu energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnom sistemu ne kupuje na berzanskom tržištu (član 89 stav 5)“</i></p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 51: Nomo-tehničko preciziranje i usklađivanje sa Direktivom 2019/944. Uz navedeno, mišljenja smo da se predloženom izmjenom stava 5 doprinosi ostvarenju cilja energetskeg razvoja iz člana 9 stav 1 tačka 11 Nacrta zakona. Predloženo je i dodavanje prekršajnih sankcija.</p>	
135.		<p>52. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo brisanje člana 90 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Navedeni član je već obuhvaćen članom 87 ovog zakona, a uz to i zakon kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa pokriva dio koji se odnosi na obavezu objavljivanja podataka i transparentnosti.</p>	Prihvata se.

136.		<p>53. Primjedba</p> <p>Primjedba/predlog/sugestija 53: Predlažemo da se u članu 91 Nacrta zakona briše stav 1 tačka 8 alineja 4.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 53: Predloženo je brisanje navedenog stava s obzirom da se ova nabavka vrši na berzanskom tržištu električne energije i da će formularni ugovor definisati Berza.</p>	Prihvata se.
137.		<p>54. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 91 stav 1 Nacrta zakona poslije tačke 23 doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„24) saraduje sa operatorom distributivnog sistema, sa kojim razmjenjuje neophodne informacije u cilju obezbjeđivanja optimalnog korišćenja resursa, sigurnog i bezbjednog funkcionisanja sistema i razvoja tržišta.”</i></p> <p>Obrazloženje: Transponovanje člana 40 stav 6 Direktive 2019/944.</p>	Prihvata se.

138.		<p>55. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo da se u članu 91 stav 1 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u tački 28 preformuliše uvodna rečenica tako da glasi: <i>„28) polazeći od stanja i stepena iskorišćenosti sistema, utvrdi desetogodišnji plan razvoja prenosnog sistema i dostavi ga Agenciji, sa izvještajem sa javne rasprave, na davanje saglasnosti, najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda, usklađen sa: (...)“</i> - briše tačka 29. <p>Obrazloženje: Budući da je OPS donosilac predmetnog akta, mišljenja smo da on treba da sprovede javnu raspravu, pripremi izvještaj i zajedno sa planom ga dostavi Agenciji na davanje saglasnosti. Takođe, predloženo je brisanje tačke 29 jer je sadržana u tač. 28 i 30 ovog stava. Imajući u vidu da se podtačka b u članu 91 stav 1 tačka 29 odnosi na investicioni plan, a da on nije sastavni dio plana razvoja na koji se poziva ova tačka, uvodi se zabuna šta treba da sadrži plan razvoja, a šta investicioni plan.</p>	Prihvata se.
139.		<p>56. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se brišu član 91 stav 1 tačka 38 i član 222 stav 1 tačka 33 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 56: Predloženo je brisanje člana 91 stav 1 tačka 38 jer je priključenje predmet pravila za funkcionisanje</p>	Prihvata se.

		<p>prenosnog sistema, odnosno podzakonskih akata koja su donijeta na osnovu Zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa. S tim u vezi, predlažemo brisanje i prekršajne norme iz člana 222 stav 1 tačka 33 Nacrta zakona.</p>	
140.		<p>57. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo da u članu 91 Nacrta zakona stav 2 glasi:</p> <p><i>„(2) Operator prenosnog sistema dužan je da obezbijedi nediskriminatorni tretman svih korisnika sistema, a naročito ne smije vršiti diskriminaciju između korisnika sistema ili grupa korisnika sistema, niti diskriminaciju korisnika u korist povezanih subjekata ili u svoju korist.“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 223 stav 1 Nacrta zakona tačka 1 izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„1) kao operator prenosnog sistema ne obezbijedi nediskriminatorni tretman svih korisnika sistema, a naročito vrši diskriminaciju između korisnika sistema ili grupa korisnika sistema, ili diskriminaciju korisnika u korist povezanih subjekata ili u svoju korist.“</i></p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu da je Nacrt zakona predvidio, recimo, mogućnost da operator prenosnog sistema posjeduje, gradi i upravlja objektima za skladištenje električne energije, predloženom izmjenom precizirano je da se zabrana diskriminacije proširuje i na druge</p>	<p>Prihvata se.</p>

		slučajeve. Izvršena je i odgovarajuća izmjena prekršajne odredbe.	
141.		<p>58. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 91 Nacrta zakona u stavu 6 briše riječ „odobrenih“.</p> <p>Obrazloženje: Predloženo je brisanje riječi „odobrenih“ u stavu 6 jer je OPS dužan da dostavi izvještaj o realizaciji svih investicija, i odobrenih i neodobrenih.</p>	Prihvata se.
142.		<p>59. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 91 poslije stava 8 doda novi stav koji glasi:</p> <p><i>„Operator prenosnog sistema objavljuje na svojoj internet stranici izvještaj sa javne rasprave iz stava 1 tačka 28 ovog člana.“</i></p> <p>Obrazloženje: Predloženo je u cilju obezbjeđivanja transparentnosti postupka utvrđivanja plana razvoja OPS-a.</p>	Prihvata se.

143.		<p>60. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 91 Nacrta zakona brišu st. 9 do 12.</p> <p>Obrazloženje: Predloženo je brisanje st. 9, 10 i 11 jer su već obuhvaćeni članom 92, dok je stav 12 obuhvaćen čl. 52 i 56 ovog zakona.</p>	Prihvata se.
144.		<p>61. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 91 Nacrta zakona briše stav 13, a stav 14 izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„Operator prenosnog sistema može imati u vlasništvu, razvijati ili upravljati mrežama koje nijesu elektroenergetske mreže, uz prethodno odobrenje Agencije”.</i></p> <p>Obrazloženje: Predloženo je brisanje člana 91 stav 13 zato što ocjenjujemo da je ova norma suvišna. Ovlašćenja CGES-a koja su propisana zakonom ne mogu da podliježu bilo kakvom odobrenju od strane Agencije. Stav 14 je izmijenjen u cilju nomo-tehničkog preciziranja.</p>	Prihvata se.
145.		<p>62. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju tri nove tačke koje glase:</p> <p><i>„xx) kao operator prenosnog sistema blagovremeno ne izvještava subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije o</i></p>	Prihvata se.

		<p><i>ostvarenim bilansima sistema i debalansima balansno odgovornih strana (član 91 stav 1 tačka 10)</i></p> <p><i>xy) kao operator prenosnog sistema ne obezbijedi mjerenje predate i primljene električne energije na tačkama razdvajanja prenosnog sistema sa distributivnim sistemima, sa korisnicima sistema, susjednim sistemima i drugim relevantnim tačkama (član 91 stav 1 tačka 26)</i></p> <p><i>xz) kao operator prenosnog sistema ne utvrdi i dostavi Agenciji na odobravanje pravila kojima se uređuje pružanje nefrekvencijskih pomoćnih uluga u prenosnom sistemu (član 91 stav 1 tačka 35)“.</i></p> <p>Obrazloženje: Predloženo je dodavanje prekršajnih odredaba u slučaju neizvršavanja obaveza propisanih članom 91 Nacrta zakona.</p>	
146.		<p>63. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 92 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u stavu 5 brišu riječi: „u slučaju“; - izmijeni stav 7 tako da glasi: „<i>Operator prenosnog sistema električne energije u postupku utvrđivanja pravila iz stava 2 ovog člana obezbjeđuje odgovarajuće učešće zainteresovanih lica u oblasti električne energije i pravila dostavlja Agenciji na odobravanje.</i>“ <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje.</p>	Prihvata se.

147.

64. Primjedba

Predlažemo da član 93 Nacrta zakona glasi:

- „(1) Operator prenosnog sistema ne može posjedovati, graditi ili upravljati objektima za skladištenje električne energije.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, operator prenosnog sistema može posjedovati, graditi ili upravljati objektima za skladištenje električne energije ako:
- 1) se radi o potpuno integrisanoj mrežnoj komponenti i
 - 2) je Agencija u postupku iz člana 38 stav 1 tač. 1 i 2 odobrila njihovu izgradnju.
- (3) U cilju obezbjeđenja sigurnog rada elektroenergetskog sistema, operator prenosnog sistema može, kroz postupak utvrđivanja plana razvoja i investicionog plana iz člana 91 stav 1 tač. 28 i 30 ovog zakona, zahtijevati odobrenje izgradnje objekta za skladištenje električne energije kao integrisane mrežne komponente.
- (4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, operator prenosnog sistema električne energije dužan je da u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 5 tačka 13 ovog zakona dostavi detaljan opis u koje svrhe će koristiti objekat za skladištenje električne energije.
- (5) Operator prenosnog sistema dužan je da kvartalno izvještava Agenciju o korišćenju objekta iz stava 3 ovog člana.
- (6) Agencija o odluci iz stava 2 ovog člana obavještava Sekretarijat Energetske zajednice i Regulatorni odbor Energetske zajednice i dostavlja sve neophodne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje izuzeća.”

Predlažemo da se u članu 223 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:

„xx) kao operator prenosnog sistema električne

Prihvata se.

		<p><i>energije posjeduje, gradi ili upravlja objektima za skladištenje energije, osim ako je Agencija u postupku iz člana 38 stav 1 tač. 1 i 2 odobrila njihovu izgradnju (član 93 stav 2 tačka 2).“</i></p> <p>Obrazloženje: Direktiva 2019/944 prepustila je nacionalnim zakonodavstvima da se opredijele da li će transponovati mogućnost dodjeljivanja izuzetaka od zabrane OPS-u da posjeduje, gradi ili upravlja sistemima za skladištenje. Imajući u vidu implikacije prihvatanja oba izuzetka koja predviđa navedena direktiva na cijene za korišćenje prenosnog sistema, predlaže se da u crnogorski pravni sistem bude transponovano samo izuzeće koje se odnosi na situaciju kada se objekat za skladištenje gradi kao integrisana mrežna komponenta.</p>	
148.		<p>65. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 95 stav 1 Nacrta zakona briše tačka 2.</p> <p>Obrazloženje: Članom 92 Nacrta zakona propisano je donošenje pravila za nefrekvencije pomoćne usluge, tako da iz sadržaja pravila za funkcionisanje prenosnog sistema treba brisati ovu odredbu.</p>	Prihvata se.
149.		<p>66. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 95 stav 1 Nacrta zakona u tački 3 riječi: <i>“kriterijumi za”</i> zamijene riječju <i>“način”</i>.</p>	

		<p>Obrazloženje: Pravilima za izradu i praćenje desetogodišnjih planova razvoja prenosnog sistema propisani su <i>kriterijumi</i> za planiranje razvoja prenosnog sistema. Stoga smatramo da predmet akta iz člana 95 treba da bude <i>način</i> planiranja prenosnog sistema.</p>	Prihvata se.
150.		<p>67. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 95 stav 1 Nacrta zakona poslije tačke 8 dodaju dvije nove tačke koje glase:</p> <p><i>“9) kriterijumi za odbijanje ili ograničavanje pristupa prenosnom sistemu iz člana 119 stav 4 ovog zakona;</i></p> <p><i>10) kriterijumi za ograničenje iz člana 162 stav 6 ovog zakona.”</i></p> <p>Obrazloženje: U cilju izbjegavanja arbitrarnosti u upravnom postupku iz člana 47 Nacrta zakona, odnosno u postupku iz člana 162 stav 6 ovog zakona, neophodno je u podzakonskom aktu jasno normirati kriterijume predložene novim tač. 9 i 10 u članu 95 stav 1.</p>	Prihvata se.
151.		<p>68. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 96 stav 1 Nacrta zakona glasi:</p> <p><i>„Operator distributivnog sistema električne energije dužan je da vrši distribuciju električne energije pod uslovima određenim ovim</i></p>	Prihvata se.

		<p>zakonom i licencom na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminatornosti, a naročito ne smije vršiti diskriminaciju između korisnika sistema ili grupa korisnika sistema, niti diskriminaciju korisnika u korist povezanih subjekata ili u svoju korist."</p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko preciziranje. Usklađivanje sa predloženom izmjenom člana 91 stav 2 Nacrta zakona.</p>	
152.		<p>69. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 96 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stav 5 izmijeni tako da glasi: <i>„(5) Operator distributivnog sistema električne energije ne može da vrši kupovinu i/ili prodaju električne energije, osim u slučaju nabavke usluga fleksibilnosti i nefrekventnih pomoćnih usluga, odnosno kupovine električne energije za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu.“</i> - poslije stava 5 doda novi stav koji glasi: <i>“Električnu energiju za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu operator distributivnog sistema električne energije kupuje na berzanskom tržištu.”</i> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi: <i>“xx) kao operator distributivnog sistema električne energije vrši kupovinu i/ili prodaju električne energije, osim u slučaju nabavke usluga fleksibilnosti i nefrekventnih pomoćnih usluga, odnosno kupovine električne energije za</i></p>	<p>Prihvata se.</p>

		<p><i>pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu (član 96 stav 5)“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 223 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi: <i>„xx) kao operator distributivnog sistema električne energije električnu energiju za pokrivanje gubitaka u distributivnom sistemu ne kupuje na berzanskom tržištu (član 96 stav 6¹⁰).“</i></p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko preciziranje i usklađivanje sa Direktivom 2019/944. Budući da je članom 31 stav 5 Direktive 2019/944 propisano da se nabavka energije za pokrivanje gubitaka vrši u transparentnom postupku, smatramo da je neophodno dodati novi stav 6, kako je predloženo. Uz navedeno, mišljenja smo da se predloženom izmjenom doprinosi ostvarenju cilja energetskeg razvoja iz člana 9 stav 1 tačka 11 Nacrta zakona. Dodate su i prekršajne norme.</p>	
153.		<p>70. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 97 stav 1 Nacrta zakona poslije tačke 4 doda nova tačka koja glasi: <i>„sarađuje sa operatorom prenosnog sistema, sa kojim razmjenjuje neophodne informacije u cilju obezbjeđivanja optimalnog korišćenja resursa, sigurnog i bezbjednog funkcionisanja sistema i razvoja tržišta“.</i></p>	Prihvata se.

		<p>Obrazloženje: Usklađivanje sa predloženim članom 91 stav 1 tačka 24 Nacrta zakona.</p>	
154.		<p>71. Primjedba</p> <p>Predlažemo da u članu 97 stav 1 Nacrta zakona tačka 5 glasi:</p> <p><i>„5) polazeći od stanja i stepena iskorišćenosti sistema, uzimajući u obzir i usluge fleksibilnosti, utvrdi desetogodišnji plan razvoja distributivnog sistema i dostavi ga Agenciji, sa izvještajem sa javne rasprave, na davanje sagalsnosti, najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda, usklađen sa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nacionalnim energetske i klimatskim planom, - planom razvoja prenosnog sistema, - lokalnim energetske planovima iz člana 13 stav 2 ovog zakona; - potrebama korisnika sistema“. <p>Predlažemo izmjenu člana 222 stav 1 tačka 45 Nacrta zakona tako da glasi:</p> <p><i>„45) kao operator distributivnog sistema električne energije, polazeći od stanja i stepena iskorišćenosti sistema, ne utvrdi desetogodišnji plan razvoja distributivnog sistema, uzimajući u obzir i usluge fleksibilnosti, i ne dostavi ga Agenciji, sa izvještajem sa javne rasprave, na davanje sagalsnosti, najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda (član 97 stav 1 tačka 5).“</i></p> <p>Obrazloženje: Budući da je ODS donosilac</p>	<p>Prihvata se.</p>

		<p>predmetnog akta, mišljenja smo da on treba da sprovede javnu raspravu, pripremi izvještaj i zajedno sa planom ga dostavi Agenciji na davanje saglasnosti. Takođe, brisane su riječi: „i drugih distributivnih sistema“ budući da to nije primjenjivo u Crnoj Gori i predloženo je propisivanje obaveze da plan razvoja uzme u obzir i potrebe korisnika sistema.</p>	
155.		<p>72. Primjedba</p> <p>Predlažemo brisanje člana 97 stav 1 tačka 9 alineja 3 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: S obzirom da se predmetna nabavka vrši na berzanskom tržištu električne energije i da će formularni ugovor definisati Berza, predloženo je brisanje navedene odredbe.</p>	Prihvata se.
156.		<p>73. Primjedba</p> <p>Primjedba: Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju sljedeće tačke:</p> <p><i>xx) kao operator distributivnog sistema ne utvrdi i ne dostavi Agenciji na odobravanje pravila kojima se uređuje pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga u distributivnom sistemu (član 97 stav 1 tačka 13),</i></p> <p><i>xy) kao operator distributivnog sistema ne nabavlja nefrekvencijske pomoćne usluge u skladu sa pravilima kojima se uređuje pružanje nefrekvencijskih pomoćnih usluga u distributivnom sistemu (član 97 stav 1 tačka 14),</i></p> <p><i>xz) kao operator distributivnog sistema ne utvrdi</i></p>	Prihvata se.

	<p><i>cijene za pružanje nestandardnih usluga (član 97 stav 1 tačka 21);</i></p> <p><i>xa) kao operator distributivnog sistema ne utvrdi cjenovnik za otkup infrastrukture za priključenje (član 97 stav 1 tačka 22);</i></p> <p><i>xb) kao operator distributivnog sistema odobrene metodologije i pravila iz ovog člana, kao i odobrene cijene i naknade, ne objavi na svojoj internet stranici, najkasnije 15 dana prije početka primjene (član 97 stav 1 tačka 26);</i></p> <p><i>xc) kao operator distributivnog sistema ne organizuje prijem reklamacija i prigovora kupaca i korisnika sistema i obezbijedi nediskriminatorno odlučivanje, u rokovima utvrđenim zakonom (član 97 stav 1 tačka 27);</i></p> <p><i>xd) kao operator distributivnog sistema ne vodi evidenciju podataka neophodnih za utvrđivanje kvaliteta isporučene električne energije koji obuhvataju i podatke o prekidima, vrijednosti napona i druge podatke iz člana 35 stav 4 tačka 12 ovog zakona (član 97 stav 1 tačka 34);</i></p> <p><i>xe) kao operator distributivnog sistema ne vodi evidenciju energetske zajednice građana i dodijeljenih mjernih mjesta između kojih se vrši raspodjela električne energije (član 97 stav 1 tačka 35).“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa predloženom izmjenom i dopunama člana 97 stav 1 Nacrta zakona.</p>	
--	--	--

157.

74. Primjedba

Predlažemo da se u članu 97 Nacrta zakona poslije stava 1 doda novi stav koji glasi:

„Operator distributivnog sistema dužan je da obezbijedi nediskriminatorni tretman svih korisnika sistema, a naročito ne smije vršiti diskriminaciju između korisnika sistema ili grupa korisnika sistema, niti diskriminaciju korisnika u korist povezanih subjekata ili u svoju korist.“

Predlažemo da se u članu 223 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:

„xx) kao operator distributivnog sistema ne obezbijedi nediskriminatorni tretman svih korisnika sistema, a naročito vrši diskriminaciju između korisnika sistema ili grupa korisnika sistema, ili diskriminaciju korisnika u korist povezanih subjekata ili u svoju korist (član 97 stav 2)“

Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 91 stav 2 Nacrta zakona. Ovdje posebno ukazujemo da je Nacrtom zakona predviđena mogućnost ODS-a da se bavi proizvodnjom za sopstvene potrebe zbog čega je predloženom izmjenom naglašena zabrana diskriminacije u svoju korist. Takođe, predložene su i kaznene odredbe za obaveze propisane u centralnim odredbama Nacrta zakona. Posebno naglašavamo da je izvršeno izjednačavanje OPS-a i ODS-a u dijelu propisivanja kaznene odredbe za istu vrstu nedozvoljenog ponašanja (predloženo dodavanje nove tačke u članu 223 Nacrta zakona koji sadrži prekršajnu sankciju za OPS-a).

Prihvata se.

158.		<p>75. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 97 stav 5 Nacrta zakona briše riječ „odobrenih“.</p> <p>Obrazloženje: ODS je dužan da dostavi izvještaj o realizaciji svih investicija, i odobrenih i neodobrenih.</p>	Prihvata se.
159.		<p>76. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 97 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - briše stav 7; - stav 8 izmijeni tako da glasi: <p>„Operator distributivnog sistema objavljuje na svojoj internet stranici izvještaj sa javne rasprave iz stava 1 tačka 5 ovog člana.“</p> <p>Obrazloženje: Predloženo je brisanje člana 97 stav 7 Nacrta zakona jer je već obuhvaćeno predloženom izmjenom člana 97 stav 1 tačka 5. Takođe, izvršeno je nomo-tehničko sređivanje stava 8.</p>	Prihvata se.
160.		<p>77. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 97 briše stav 9, a da stav 10 glasi:</p> <p><i>„Operator distributivnog sistema može imati u vlasništvu, razvijati ili upravljati mrežama koje nijesu elektroenergetske mreže, uz prethodno odobrenje Agencije.“</i></p> <p>Obrazloženje: Ovlašćenja CEDIS-a koja su propisana zakonom, ne mogu da podliježu bilo</p>	Prihvata se.

		<p>kakvom odobrenju od strane Agencije, te stoga ocjenjujemo da je član 97 stav 9 Nacrta zakona suvišan. Izvršeno je nomo-tehničko sređivanje člana 97 stav 10 Nacrta zakona.</p>	
161.		<p>78. Primjedba</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 98 Nacrta zakona tako da glasi:</p> <p><i>„(1) Operator distributivnog sistema može nabavljati usluge fleksibilnosti u distributivnom sistemu, uključujući upravljanje zagušenjem, u cilju poboljšanja efikasnosti rada i razvoja distributivnog sistema, u skladu sa pravilima iz člana 107 ovog zakona.</i></p> <p><i>(2) Operator distributivnog sistema usluge iz stava 1 ovog člana može da nabavlja od agregatora, distribuiranih proizvođača, učesnika koji se bave upravljanjem potrošnje, ili operatora skladištenja električne energije, priključenih na distributivni sistem, i da promoviše mjere energetske efikasnosti, kada te usluge smanjuju potrebu za nadogradnjom ili zamjenom elemenata distributivnog sistema na troškovno efikasan način i kad podržavaju efikasan i siguran rad distributivnog sistema.</i></p> <p><i>(3) Operator distributivnog sistema usluge fleksibilnosti nabavlja u skladu sa transparentnim, nediskriminatornim i tržišnim principima, osim ako Agencija, na obrazloženi zahtjev operatora distributivnog sistema ili po službenoj dužnosti, ne utvrdi da nabavljanje tih usluga nije ekonomski opravdano ili kada bi njihova nabavka izazvala poremećaje na tržištu ili povećanje zagušenja u sistemu.</i></p>	<p>Prihvata se.</p>

		<p>(4) <i>Specifikacijom proizvoda iz člana 107 stav 2 tačka 3 alineja 1 ovog zakona osigurava se efikasna i nediskriminatorna saradnja svih učesnika na tržištu, uključujući učesnike koji nude energiju iz obnovljivih izvora energije, učesnike koji se bave upravljanjem potrošnje, operatore skladišta električne energije i agregatore.</i></p> <p>(5) <i>Operator distributivnog sistema električne energije razmjenjuje sve potrebne informacije i vrši koordinaciju s operatorom prenosnog sistema električne energije kako bi osigurao optimalno korišćenje resursa fleksibilnosti, siguran i efikasan rad sistema, kao i omogućio razvoj tržišta.</i></p> <p>(6) <i>Troškovi pružanja usluga iz stava 1 ovoga članka uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema u skladu sa metodologijom iz člana 35 stav 1 tačka 1 alineja 1 ovo zakona.“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 32 Direktive 2019/944. Budući da se radi o novom institutu koji se tiče operatora distributivnog sistema, neophodno je da i on da komentare na dati predlog.</p>	
162.		<p>79. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 99 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brišu riječi: „u slučaju“ iz stava 5; - izmijeni stav 7 tako da glasi: „<i>Operator distributivnog sistema električne energije u postupku utvrđivanja pravila iz stava 2 ovog člana obezbjeđuje odgovarajuće učešće zainteresovanih lica u oblasti električne energije i pravila dostavlja</i> 	Prihvata se.

		<p><i>Agenciji na odobravanje.“</i></p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje.</p>	
163.		<p>80. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 100 Nacrta zakona:</p> <p>briše stav 1. u stavu 3 riječ „<i>navedenim</i>“ zamijeni riječju „<i>iz</i>“; stav 4 glasi: <i>„(4) Operator distributivnog sistema ne smije posjedovati, razvijati, voditi ili upravljati stanicama za punjenje električnih vozila osim za sopstvene potrebe.“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 223 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi: <i>„xx) kao operator distributivnog sistema posjeduje, razvija, vodi ili upravlja stanicama za punjenje električnih vozila osim za sopstvene potrebe“</i></p> <p>Obrazloženje: Stav 1 ovog člana je već obuhvaćen članom 96 stav 1 Nacrta zakona. Ostale izmjene su nomo-tehničke prirode. Predloženom prekršajnom odredbom se štiti konkurencija, budući da su usluge punjenje električnih vozila tržišna djelatnost.</p>	Prihvata se.

164.

81. Primjedba

Predlažemo da član 101 Nacrta zakona glasi:

- „(1) Operator distributivnog sistema ne može posjedovati, graditi ili upravljati objektima za skladištenje električne energije.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, operator distributivnog sistema može posjedovati, graditi ili upravljati objektima za skladištenje električne energije ako:
- 1) se radi o potpuno integrisanoj mrežnoj komponenti i ako
 - 2) je Agencija u postupku iz člana 38 stav 1 tač. 3 i 4 odobrila njihovu izgradnju.
- (3) U cilju obezbjeđenja sigurnog rada elektroenergetskog sistema, operator distributivnog sistema može, kroz postupak utvrđivanja plana razvoja i investicionog plana iz člana 97 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, zahtijevati odobrenje izgradnje objekta za skladištenje električne energije kao integrisane mrežne komponente.
- (4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, operator distributivnog sistema električne energije dužan je da u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 5 tačka 13 ovog zakona dostavi detaljan opis u koje svrhe će koristiti objekat za skladištenje električne energije.
- (5) Operator distributivnog sistema dužan je da kvartalno izvještava Agenciju o korišćenju objekta iz stava 3 ovog člana.
- (6) Agencija o odluci iz stava 2 ovog člana obavještava Sekretarijat Energetske zajednice i Regulatorni odbor Energetske zajednice i dostavlja sve neophodne informacije o zahtjevu i razlozima za odobrenje izuzeća.”

Potrebno je u članu 223 Nacrta zakona dodati novu tačku koja glasi:

Prihvata se, kao za OPS.

		<p>„xx) kao operator distributivnog sistema električne energije posjeduje, gradi ili upravlja objektima za skladištenje energije, osim ako je Agencija u postupku iz člana 38 stav 1 tač. 3 i 4 odobrila njihovu izgradnju (član 101 stav 2 tačka 2).“</p> <p>Obrazloženje: Direktiva 2019/944 prepustila je nacionalnim zakonodavstvima da se opredijele da li će transponovati mogućnost dodjeljivanja izuzetaka od zabrane ODS-u da posjeduje, gradi ili upravlja sistemima za skladištenje. Imajući u vidu implikacije prihvatanja oba izuzetka koja je predvidjel navedena direktiva na cijene za korišćenje distributivnog sistema, predlaže se da u CGE pravni sistem bude transponovano samo izuzeće koje se odnosi na situaciju kada se objekat za skladištenje električne energije gradi kao integrisana mrežna komponenta.</p>	
165.		<p>82. Primjedba</p> <p>Predlažemo da u članu 102 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvodna rečenica stava 3 glasi: „(3) Agencija po zahtjevu vlasnika infrastrukture iz stava 1 ovog člana utvrđuje status zatvorenog distributivnog sistema preko kojeg se distribuira električna energija na geografski ograničenom području, privrednim, komercijalnim sistemima ili sistemima zajedničkih usluga i određuje operatora zatvorenog distributivnog sistema, u slučajevima: (...)“ - stav 4 glasi: „(4) Sistem iz stava 3 ovog člana može obuhvatati i ograničen broj kupaca iz 	Prihvata se.

		<p>kategorije domaćinstva na tom području ako njihova godišnja potrošnja ne prelazi 20% od ukupne godišnje potrošnje zatvorenog distributivnog sistema.“</p> <p>- u stav 5 tačka 4 nakon riječi „ispunjava“ doda riječ „i“.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 82: Nomo-tehničko preciziranje u skladu sa Direktivom 2019/944.</p>	
166.		<p>83. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 103 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u stavu 2 riječ “naknade” zamijeni riječju “cijene” - st. 6 do 8 izmijene tako da glase: <i>“(6) Ako tehnički kapacitet zatvorenog distributivnog sistema dozvoljava priključenje novog korisnika ili povećanje priključne snage postojećeg korisnika, operator zatvorenog distributivnog sistema dužan je da priključi korisnika na zatvoreni distributivni sistem, ili mu omogući povećanje kapaciteta, osim ako bi time ugrozio zadovoljenje uslova iz člana 102 ovog zakona za sticanje statusa zatvorenog distributivnog sistema.</i> <i>(7) Cijene iz stava 2 ovog člana odražavaju i troškove operatora zatvorenog distributivnog sistema za korišćenje prenosnog sistema i korišćenje distributivnog sistema koje utvrđuje Agencija u skladu sa metodologijama iz člana 35 stav 1 tačka 1 ovog zakona, kao i druge naknade utvrđene u skladu sa ovim zakonom.</i> 	Prihvata se.

(8) Operator zatvorenog distributivnog sistema dužan je da nadležnom operatoru sistema na koji je priključen plaća korišćenje prenosnog i/ili distributivnog sistema po cijenama utvrđenim od strane Agencije u skladu sa metodologijama iz člana 35 stav 1 tačka 1 ovog zakona.”

- doda novi stav koji glasi:
“Cijene za korišćenje prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije koje plaća operator zatvorenog distributivnog sistema utvrđuju se u skladu sa metodologijama iz člana 35 stav 1 tačka 1 alineja 1 ovog zakona i odražavaju opravdane troškove uzimajući u obzir da li prenosni i/ili distributivni sistem koristi za preuzimanje i/ili predaju električne energije”

Predlažemo da se u članu 222 stav 1 tač. 64 i 65 Nacrta zakona izmijene tako da glase:

xx) kao operator zatvorenog distributivnog sistema ne priključi korisnika na zatvoreni distributivni sistem, ili mu ne omogući povećanje kapaciteta, ako tehnički kapacitet zatvorenog distributivnog sistema dozvoljava priključenje novog korisnika ili povećanje priključne snage postojećeg korisnika, osim ako bi time ugrozio zadovoljenje uslova iz člana 102 ovog zakona za sticanje statusa zatvorenog distributivnog sistema (član 103 stav 6),

xy) kao operator zatvorenog distributivnog sistema nadležnom operatoru sistema na koji je priključen ne plaća korišćenje prenosnog i/ili distributivnog sistema po cijenama utvrđenim od strane Agencije u skladu sa metodologijama iz člana 43 stav 1 tačka 1 ovog zakona (član 103 stav 8).”

Obrazloženje: Nomo-tehničko preciziranje. Takođe, predlažemo dodavanje novog stava u

		<p>cilju obezbjeđenja zaštite načela zabrane diskriminatornosti u slučaju, recimo, proizvođača električne energije koji pripadaju zatvorenom distributivnom sistemu ili, pak, proizvođača koji djelatnost proizvodnje električne energije obavljaju van toga sistema.</p>	
167.		<p>84. Primjedba</p> <p>Predlažemo da naziv člana 104 Nacrta zakona glasi: „<i>Utvrdjivanje cijena za korišćenje sistema i izuzeća od obaveza</i>“.</p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko preciziranje.</p>	Prihvata se.
168.		<p>85. Primjedba</p> <p>Predlažemo brisanje člana 104 stav 1 tačka 4 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Već je obuhvaćeno članom 102 stav 4 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
169.		<p>86. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 104 Nacrta zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u stavu 2 riječ “kupac” zamijeni riječju “korisnik”, - u stavu 5 poslije tačke 4 doda nova tačka: “5) alokaciju koja uvažava princip raspodjele troškova na korisnike koji taj 	Prihvata se.

		<p><i>trošak izazivaju.”</i></p> <p>Obrazloženje: Izvršeno je potrebno preciziranje, s obzirom na to da zatvoreni distributivni sistem pored kupaca može da ima i proizvođače električne energije. Dodatno, predložena je izmjena u cilju obezbjeđenja zaštite načela zabrane diskriminatornosti u pogledu proizvođača koji pripadaju zatvorenom distributivnom sistemu ili pak djelatnost proizvodnje obavljaju van toga sistema.</p>	
170.		<p>87. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„xx) kao operator zatvorenog distributivnog sistema električne energije ne primijeni cijene za korišćenje sistema u roku od 30 dana, od dana prijema odluke Agencije iz člana 104 stav 4 ovog zakona(član 104 stav 5).“</i></p> <p>Obrazloženje: Budući da se radi o obavezi, mišljenja smo da mora biti predviđena i prekršajna sankcija u slučaju njenog kršenja.</p>	Prihvata se.
171.		<p>88. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 107 stav 2 Nacrta zakona poslije tačke 2 doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„način i uslovi za nabavku usluga fleksibilnosti, uključujući upravljanje zagušenjem, koji obuhvataju: specifikaciju proizvoda i usluga, a po potrebi i standardizovane tržišne proizvode,</i></p>	Prihvata se.

		<p><i>uslove za pružanje usluga, postupak kvalifikacije, postupak nabavke usluga fleksibilnosti, zasnovan na transparentnim, nediskriminatornim i tržišnim principima, način utvrđivanja cijene proizvoda i usluga.“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 98 ovog zakona.</p>	
172.		<p>89. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se član 110 stav 2 tačka 2 Nacrta zakona izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„2) berzansko tržište električne energije na kojem se kupovina i prodaja električne energije između učesnika na veleprodajnom tržištu električne energije obavlja posredstvom „Berze električne energije“ DOO Podgorica (u daljem tekstu: Berza električne energije) koja je za to odgovorna,“</i></p> <p>Obrazloženje: Zbog procesa povezivanja tržišta i priznavanja BELEN-a kao monopolističkog NEMO-a od strane EU institucija, važno je jasno ga prepoznati kao jedinu berzu električne energije u CG.</p>	<p>Odbija se.</p> <p>Kriterijumi za NEMO su jasno definisani zakonom koji se moraju ispuniti.</p> <p>Zakonom se ne propisuje naziv privrednog društva koje će obavljati određenu djelatnost.</p>
173.		<p>90. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 110 Nacrta zakona stav 4 izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„(4) Ostala tržišta električne energije obuhvataju balansno tržište, tržište nefrekvencijskih</i></p>	<p>Prihvata se.</p>

		<p><i>pomoćnih usluga i tržište fleksibilnosti.“</i></p> <p>Obrazloženje: Članom 98 Nacrta zakona predviđeno je uvođenje novih usluga (usluge fleksibilnosti) koje se pružaju na tržišnim principima.</p>	
174.		<p>91. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 110 stav 5 Nacrta zakona u tački 5 brišu riječi: „i aktivni kupac“, a da se poslije tačke 5 doda nova tačka koja glasi: „6) <i>aktivni kupac</i>“.</p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje.</p>	Prihvata se.
175.		<p>92. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 110 st. 6 do 9 Nacrta zakona izmijene tako da glase:</p> <p>„(6) <i>Subjekt odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije odlučuje o prijemu učesnika na veleprodajno i ostala tržišta električne energije, osim na berzansko tržište električne energije.</i></p> <p>(7) <i>Učesnici na tržištu dužni su da prije zaključivanja ugovora o učestvovanju na veleprodajnom tržištu zakluče ugovore iz člana 81 ovog zakona.</i></p> <p>(8) <i>Učesnici na tržištu dužni su da prije zaključivanja prvog kupoprodajnog ugovora na veleprodajnom tržištu zakluče ugovor o finansijskom poravnanju balansnog obračuna sa</i></p>	Prihvata se.

		<p><i>subjektom odgovornim za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije, ugovor o balansnoj odgovornosti sa subjektom odgovornim za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije i operatorom prenosnog sistema i ugovor iz stava 7 ovog člana, u roku od 15 dana od dana dostavljanja ovih ugovora.</i></p> <p><i>(9) Učesnici na tržištu električne energije iz stava 5 tač. 1 do 7 i tačke tač. 10, 11 i 13 ovog člana dužni su da subjektu odgovornom za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije plaćaju naknadu za rad iz člana 51 stav 2 tačka 5 ovog zakona, koju utvrđuje Agencija u skladu sa zakonom.“</i></p> <p>Obrazloženje: Po mišljenju Agencije predloženi član ne predstavlja jasno i dorečeno normativno rješenje. Smatramo da je u pogledu ovih predloga potrebno konsultovati subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije. Takođe, smatramo da je u cilju otklanjanja barijera za učešće na crnogorskom tržištu neophodno da subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije predloži norme kojima će se razraditi postupak prijema na tržište na jasan način (koraci u zaključivanju ugovora od podnošenja zahtjeva za učešće do posljednjeg ugovora koji je neophodno zaključiti).</p>	
176.		<p>93. Primjedba</p> <p>Smatramo da je potrebno u čl. 110 i 111 Nacrta zakona propisati rokove za postupanje subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije, kao i odgovajuće prekršajne odredbe, kako bi se na nivou principa obezbjedilo usklađivanje sa odredbama Zakona kojima je za</p>	Prihvata se.

		<p>OPS i ODS propisano u kojim rokovima su dužni da izvršavaju svoje obaveze. Takođe, u stavu 4 ovog člana je potrebno ispraviti poziv - riječi: „člana 110 stav 2“ treba zamijeniti riječima: „<i>član 110 stav 5</i>“.</p> <p>Obrazloženje: Po mišljenju Agencije predloženi član ne predstavlja jasno i dorečeno normativno rješenje kod činjenice da su rokovi za izvršavanje obaveza učesnika na tržištu normirani.</p>	
177.		<p>94. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se član 114 stav 1 Nacrta zakona izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„(1) Subjekt odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije, obavlja djelatnost organizovanja i upravljanja veleprodajnim tržištem električne energije, izuzimajući upravljanje berzanskim tržištem električne energije i tržištem kapaciteta, na osnovu licence, u skladu sa ovim zakonom.“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa odredbom člana 110 Nacrta zakona. Smatramo da je u pogledu ovog predloga potrebno konsultovati subjekta odgovornog za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije.</p>	Prihvata se.

178.		<p>95. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se član 115 stav 1 tačka 1 Nacrta zakona izmijeni tako da glasi: „1) <i>organizuje i upravlja veleprodajnim tržištem električne energije, osim berzanskim tržištem električne energije i tržištem kapaciteta</i>“,</p> <p>Obrazloženje: Usklađivnje sa članom 110 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
179.		<p>96. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 115 stav 1 Nacrta zakona briše tačka 7, a da se tačka 8 izmijeni tako da glasi:</p> <p>“zaključi formularne ugovore kojima se reguliše:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>ugovor o učestvovanju na tržištu električne energije,</i>- <i>ugovor o finansijskom poravnanju balansnog obračuna,</i>- <i>ugovor o balansnoj odgovornosti,</i>- <i>ugovor o otkupu električne energije od povlašćenih proizvođača, i</i>- <i>ugovor o kupoprodaji obaveznog proporcionalnog udjela električne energije otkupljene od povlašćenih proizvođača”</i><p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje i usklađivanje sa članom 118 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.

<p>180.</p>		<p>97. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju nove tačke koje glase:</p> <p>„xx) kao subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije ne utvrdi tržišna pravila i ne dostavi ih Agenciji na odobravanje (član 115 stav 1 tačka 1)</p> <p>xy) kao subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije ne zaključi formularne ugovore kojima se reguliše: ugovor o učestvovanju na tržištu električne energije, ugovor o finansijskom poravnanju balansnog obračuna, ugovor o balansnoj odgovornosti, ugovor o otkupu električne energije od povlašćenih proizvođača ili ugovor o kupoprodaji obaveznog proporcionalnog udjela električne energije otkupljene od povlašćenih proizvođača (član 115 stav 1 tačka 8)“</p> <p>Obrazloženje: Propisivanje kaznenih odredaba za neispunjavanje zakonskih obaveza.</p>	<p>Prihvata se.</p>
<p>181.</p>		<p>98. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 116 Nacrta zakona glasi:</p> <p>„(1) Učesnik na tržištu električne energije isključuje se sa tržišta električne energije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na lični zahtjev; - u slučaju oduzimanja licence u skladu sa članom 70 stav 4 ovog zakona; - u slučaju raskida ugovora sa subjektom odgovornim za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije. <p>(2) Učesnik na tržištu električne energije privremeno se isključuje sa tržišta električne</p>	<p>Prihvata se.</p>

		<p><i>energije u slučaju:</i></p> <p>1) mirovanja ili privremenog oduzimanja licence u skladu sa čl. 69 i 70 st. 1, 2 i 3 ovog zakona u roku utvrđenom odlukom Agencije, ili</p> <p>2) neizvršavanja obaveza iz ugovora zaključenim sa subjektom odgovornom za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije u skladu sa tržišnim pravilima.</p> <p><i>(3) Odluku o isključenju iz st.1 i 2 ovog člana donosi subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije.</i></p> <p><i>(4) Žalba na odluku o isključenju sa tržišta električne energije zbog mirovanja ili oduzimanja licence iz stava 3 ovog člana.</i></p> <p>(5) Postupak za ponovni prijem na tržište električne energije može se pokrenuti po isteku roka od šest mjeseci od dana donošenja odluke o isključenju iz stava 1 ovog člana.“</p> <p>Obrazloženje: Mišljenja smo da se predloženom izmjenom jasnije i preciznije propisuju osnovi za isključenje, odnosno privremeno isključenje sa tržišta, te da se otklanjaju protivrječnosti koje postoje u nacrtu navedenog člana (npr. isključivanje sa tržišta u slučaju mirovanja licence koje se, saglasno Zakonu, uvijek utvrđuje na određeni period).</p>	
182.		<p>99. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 117 st. 4 do 8 Nacrta zakona glase:</p> <p><i>„(4) Berza u postupku utvrđivanja pravila iz stava 2 ovog člana obezbjeđuje odgovarajuće učešće zainteresovanih lica i pravila uz izvještaj sa javne rasprave dostavlja Agenciji na odobravanje u</i></p>	<p>Prihvata se. Konačna verzija novog člana 117 je formulisana tako da uvažava primjedbe BELENA-a istaknute u primjedbi 83 i sugestije REGAGEN-a.</p>

		<p><i>skladu sa članom 44 stav 2 tačka 13 ovog zakona.</i></p> <p><i>(5) Pravila iz stava 2 ovog člana objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici berze.</i></p> <p><i>(6) O prijemu učesnika na berzansko tržište električne energije i njihovom isključenju sa tog tržišta odlučuje berza u skladu sa pravilima iz stava 2 ovog člana.</i></p> <p><i>(7) Berza električne energije dužna je da podnese Agenciji zahtjev za odobravanje naknada u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 5 tačka 15 ovog zakona, najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o odobravanju naknada.</i></p> <p><i>(8) Agencija odlučuje o zahtjevu iz stava 8 ovog člana u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 5 tačka 15 ovog zakona.“</i></p> <p>Obrazloženje: Imajući u vidu značaj Pravila čiji je donosilac berza električne energije, smatramo da je neophodno da se konsultuju zainteresovane strane u postupku njihovog donošenja. Takođe su predložene odredbe kojima se definiše obaveza predlaganja naknada, kao i rokovi za odlučivanje Agencije.</p>	
183.		<p>100. Primjedba</p> <p>Razmotriti brisanje člana 118 stav 2 tač. 8 i 10 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da je potrebno razmotriti brisanje člana 118 stav 2 tač. 8 i 10 Nacrta zakona budući da su, saglasno zahtjevu Regulative 2017/2195, pitanja pobrojana u navedenim tačkama predmet drugog akta (nacionalni TCM) za čije je donošenje ovlaštenje</p>	<p>Odbija se, ovo će se dodatno riješiti Zakonom o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa.</p>

		propisano Nacrtom zakona o prekograničnoj razmijeni električne energije i prirodnog gasa (npr. količinski obračun odstupanja, finansijski obračun odstupanja, vozni redovi...). U vezi sa navedenim, i sa definisanjem prelaznog režima (<u>ne smije se desiti pravna praznina u pogledu obračuna odstupanja</u>), neophodno je izvršiti konsultacije sa OPS-om i subjektom odgovornim za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije.	
184.		<p>101. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 118 stav 2 doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„xx) način utvrđivanja naknade iz člana 200 stav 6 ovog zakona“.</i></p> <p>Obrazloženje: Uključivanje sa članom 200 stav 9 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
185.		<p>102. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se briše član 118 stav 3 Nacrta zakona, a da se u navedenom članu doda novi stav koji glasi:</p> <p><i>„(3) Subjekat odgovoran za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije u postupku utvrđivanja pravila iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje odgovarajuće učešće zainteresovanih lica u oblasti električne energije i pravila dostavlja Agenciji na odobravanje u skladu sa članom 44 stav 2 ovog zakona.“</i></p> <p>Obrazloženje: Smatramo da je član 118 stav 3</p>	Prihvata se. Poziv je na član 36 umjesto 44.

		Nacrta zakona suvišan, pa je predloženo njegovo brisanje. U pogledu predložene nove odredbe, smatramo da je neophodno predvidjeti stav kojim se uvodi obaveza sprovođenja javne rasprave, budući da je organizovanje i upravljanje tržištem prepoznato kao usluga od javnog interesa.	
186.		<p>103. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 121 stav 2 Nacrta zakona riječi: „89 st. 3 i 5“ zamijene riječima: „89 st. 3 i 4“.</p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje.</p>	Prihvata se.
187.		<p>104. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 223 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„xx) kao operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema postupa suprotno zabrani iz člana 121 stav 2 ovog zakona,“</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje kaznenih odredaba za neispunjavanje zakonskih obaveza, uz ocjenu da se radi o obavezama koje se odnose na korpus zaštite konkurencije.</p>	Prihvata se.
188.		<p>105. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>“(4) kao matično društvo operatoru distributivnog sistema daje uputstva za tekuće poslovanje i</i></p>	Prihvata se.

		<p><i>odlučivanje o investicijama u sistem u skladu sa odobrenim finansijskim planom (član 123 stav 3).”</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje kaznenih odredaba za neispunjavanje zakonskih obaveza.</p>	
189.		<p>106. Primjedba</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 125 Nacrta zakona tako da glasi:</p> <p><i>„(1) U cilju ispunjavanja zahtjeva nezavisnosti iz člana 123 ovog zakona, operator distributivnog sistema dužan je da utvrdi program mjera primjene nediskriminatornih uslova za pristup sistemu, koji obuhvata način praćenja njegove primjene i dostavi ga Agenciji na odobravanje.</i></p> <p><i>(2) Operator distributivnog sistema dužan je da imenuje ovlašćeno lice za praćenje realizacije programa mjera primjene nediskriminatornih uslova za pristup sistemu, koje je u izvršenju tih poslova nezavisno.</i></p> <p><i>(3) Operator distributivnog sistema dužan je da licu iz stava 2 ovog člana obezbijedi pristup svim potrebnim informacijama operatora i drugog povezanog subjekta koji su mu potrebni za izvršavanje svojih zadataka.</i></p> <p><i>(4) Operator distributivnog sistema dužan je da licu iz stava 2 ovog člana dostavlja materijale za sjednice njegovog organa upravljanja.</i></p> <p><i>(5) Operator distributivnog sistema dužan je da licu iz stava 2 ovog člana, na njegov zahtjev, omogući prisustvo sjednicama njegovog organa upravljanja.</i></p> <p><i>(6) Imenovanje i razrješenje lica iz stava 2 ovog člana odobrava Agencija.00</i></p> <p><i>(7) Imenovanje lica iz stava 2 ovog člana Agencija neće odobriti ako je to lice:</i></p> <p><i>1) pravosnažno osuđeno za krivično djelo zbog</i></p>	<p>Djelimično se prihvata u dijelu koji je propisan Direktivom 2019/944.</p>

	<p><i>zloupotrebe službene dužnosti, korupcije, prevare ili drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje posla;</i></p> <p><i>2) ima lični interes, interes preko bračnog druga ili neposredan porodični interes u vertikalno integrisanom subjektu.</i></p> <p><i>(8) Razrješenje lica iz stava 2 ovog člana Agencija neće odobriti ako utvrdi da lice ispunjava uslove iz stava 7 ovog člana i da profesionalno vrši svoj posao.</i></p> <p><i>(9) Lice iz stava 2 ovog člana dužno je da:</i></p> <p><i>1) prati sprovođenje programa iz stava 1 ovog člana,</i></p> <p><i>2) najkasnije do 31. marta tekuće godine dostavi Agenciji godišnji izvještaj o praćenju sprovođenja programa iz stava 1 ovog člana u prethodnoj godini, koji se objavljuje na internet stranici operatora,</i></p> <p><i>3) daje preporuke operatoru distributivnog sistema u vezi sa programom iz stava 1 ovog člana i sa njegovom primjenom,</i></p> <p><i>4) obavještava Agenciju o sumnji u kršenje odredaba člana 123 ovog zakona.</i></p> <p><i>(10) Agencija može da zahtijeva razrješenje ako lice iz stava 2 ovog člana:</i></p> <p><i>1) prestane da ispunja uslove iz stava 4 ovog člana, ili</i></p> <p><i>2) neprofesionalno i nestručno obavlja poslove.</i></p> <p><i>(11) Operator distributivnog sistema dužan je da na osnovu zahtjeva Agencije iz stava 8 ovog člana, razriješi lice za praćenje realizacije programa mjera primjene nediskriminatornih uslova za pristup sistemu. “</i></p> <p>Predlažemo da se član 222 stav 1 tačka 83 Nacrta zakona izmijeni tako da glasi:</p> <p>„83) kao operator distributivnog sistema ne imenuje ovlašćeno lice za praćenje realizacije programa mjera primjene nediskriminatornih uslova za pristup sistemu, koje je u izvršenju tih poslova</p>	
--	--	--

	<p><i>nezavisno (član 125 stav 2)“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju nove tačke koje glase:</p> <p><i>“xx) kao operator distributivnog sistema, u cilju ispunjavanja zahtjeva nezavisnosti iz člana 123 ovog zakona, ne utvrdi program mjera primjene nediskriminatornih uslova za pristup sistemu, koji obuhvata način praćenja njegove primjene i ne dostavi ga Agenciji na odobravanje (član 125 stav 1)</i></p> <p><i>xy) kao operator distributivnog sistema licu iz člana 125 stav 2 ovog zakona ne obezbijedi pristup svim potrebnim informacijama operatora i drugog povezanog subjekta koji su mu potrebni za izvršavanje svojih zadataka (član 125 stav 3)</i></p> <p><i>xz) kao operator distributivnog sistema licu iz člana 125 stav 2 ovog zakona ne dostavlja materijale za sjednice njegovog organa upravljanja (član 125 stav 4)</i></p> <p><i>xa) kao operator distributivnog sistema licu iz člana 125 stav 2 ovog zakona, na njegov zahtjev, ne omogući prisustvo sjednicama njegovog organa upravljanja (član 125 stav 5)</i></p> <p><i>xb) kao operator distributivnog sistema na osnovu zahtjeva Agencije iz člana 125 stav 8 ovog zakona, ne razriješi lice za praćenje realizacije programa mjera primjene nediskriminatornih uslova za pristup sistemu (član 125 stav 11)“</i></p> <p>Obrazloženje: Predloženim izmjenama predviđena su poboljšanja važećeg člana 139 Zakona na način što je precizirano koji su poslovi lica ovlašćenog za praćenje realizacije programa mjera primjene nediskriminatornih uslova za pristup sistemu, uz obezbjeđivanje normativne podrške (prekršajne sankcije) za njegov nezavisan rad koji bi bio u funkciji očuvanja nezavisnosti operatora distributivnog sistema u smislu člana 123 Nacrta zakona. Postojećim normativnim</p>	
--	--	--

		<p>rješenjem nije bilo obezbijeđeno da navedeno lice ima potreban stepen nezavisnosti od ODS-a, što je u konačnom moglo uticati i na način obavljanja poslova čije mu je vršenje dato zakonom.</p>	
190.		<p>107. Primjedba</p> <p>Smatramo da je postojeći član 162 Nacrta zakona nedostatan u dijelu bližeg određenja „<i>tehničkih ograničenja</i>“, koja, po ocjeni Agencije, ne mogu biti predmet određivanja u podzakonskom aktu, već isključivo zakona. U tom dijelu, potrebno je normirati u posebnom stavu šta se podrazumijeva pod tehničkim ograničenjem iz stava 3 ovog člana. U tom smislu, smatramo da je neprimjenljiva odredba člana 162 stav 3 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Radi se o nepotpunom zakonskom rješenju za koje je neophodno poboljšanje.</p>	<p>Odbija se. Ovo će se urediti podzakonskim aktima operatora.</p>
191.		<p>108. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 167 stav 4 Nacrta zakona riječi: „iz člana 52 stav 9 ovog zakona“ zamijene riječima: „<i>iz člana 52 stav 11 ovog zakona</i>“.</p> <p>Obrazloženje: Ispravka poziva.</p>	<p>Prihvata se.</p>

192.		<p>109. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 224 Nacrta zakona dodaju dvije nove tačke:</p> <p><i>„xx) kao operator sistema, u slučaju kada podnosilac zahtjeva izgradi infrastrukturu za priključenje o svom trošku, u skladu sa ugovorom iz člana 164 stav 2 ovog zakona, ne obezbijedi procjenu vrijednosti tako izgrađene infrastrukture angažovanjem nezavisnog procjenitelja (član 170 stav 1)“</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje kaznenih odredaba za neispunjavanje zakonskih obaveza.</p>	Prihvata se.
193.		<p>110. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 171 Nacrta zakona poslije stava 4 doda novi stav koji glasi:</p> <p><i>„(5) Vrijednost osnovnog sredstva iz stava 4 ovog člana, uračunava se u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 53 stav 1 ovog zakona u skladu sa metodologijama iz člana 56 ovog zakona.“</i></p> <p>Obrazloženje: Kako je članom 171 stav 4 Nacrta zakona propisano da osnovna sredstva koja su predmet otkupa predstavljaju dio prenosnog, odnosno distributivnog sistema, potrebno je obezbijeti adekvatan regulatorni tretman i uključivanje njihove vrijednosti u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva.</p>	Prihvata se.

194.		<p>111. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se član 172 stav 3 Nacrta zakona izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„(3) Operator sistema dužan je da utvrđuje programe otkupa infrastrukture iz člana 162 ovog zakona i stava 2 ovog člana, po vrstama sredstava i lokacijama, za period koji odgovara dužini regulatornog perioda i dostavi ih Agenciji kao sastavni dio investicionog plana.“</i></p> <p>Takođe, predlažemo brisanje člana 224 stav 1 tačka 13 Nacrta zakona.</p> <p>Obrazloženje: Smatramo da je izmijeniti član 172 stav 3 Nacrta zakona kako bi se izvršilo usklađivanje perioda donošenja programa otkupa infrastrukture sa dužinom regulatornog perioda. Brisanje prekršajne odrebe je predloženo jer prekršajna odreba već postoji za nepodnošenje investicionog plana, čiji je sastavni dio program otkupa.</p>	Prihvata se.
195.		<p>112. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u 222 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„xx) kao snabdjevač ne poštuje opšte uslove iz člana 35 stav 8 tačka 1 ovog zakona (član 175 stav 3).“</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje kaznenih odredaba za neispunjavanje zakonskih obaveza.</p>	Prihvata se.

196.		<p>113. Primjedba</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 178 stav 5 Nacrta zakona tako da glasi:</p> <p><i>„(5) Snabdjevač električnom energijom dužan je da kupuje električnu energiju od:</i></p> <ol style="list-style-type: none"><i>1) povlašćenih proizvođača, u obimu proporcionalnog udjela električne energije kojom snabdijeva svoje kupce u ukupnoj količini električne energije isporučene krajnjim kupcima u Crnoj Gori,</i><i>2) operatora prenosnog sistema električne energije u skladu sa članom 89 stav 4 ovog zakona,</i><i>3) operatora distributivnog sistema električne energije u skladu sa članom 96 stav 6 ovog zakona.“</i><p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 89 stav 4 i članom 96 stav 6 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
197.		<p>114. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 224 Nacrta zakona doda nova tačka:</p> <p><i>„xx) kao snabdjevač, na računu za utrošenu električnu energiju ili uz račun, kupcu ne dostavi informaciju o mogućnosti, načinu, vremenu i mjestu za podnošenje i rješavanje prigovora na ispostavljeni račun (član 178 stav 1)“.</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje prekršajne sankcije za propisanu obavezu snabdjevača.</p>	Prihvata se.

198.		<p>115. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 180 stav 2 Nacrta zakona poslije riječi „pravičan“ dodaju zarez i riječi: „jednostavan, efikasan i transparentan“.</p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa Direktivom 2019/944.</p>	Prihvata se.
199.		<p>116. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 182 stav 1 tačka 2 Nacrta zakona poslije riječi „izbora“ doda zarez i riječi: „čime se obezbjeđuje njihovo pravo na univerzalnu uslugu“.</p>	Prihvata se.
200.		<p>117. Primjedba</p> <p>Preciziranje u cilju jasnijeg normiranja na koji način se obezbjeđuje univerzalna usluga. Na ovaj način je izvršeno usklađivanje sa članom 27 Direktive 2019/944 kojim je propisano da, radi osiguravanja pružanja univerzalne usluge, ugovorne strane mogu imenovati snabdjevača posljednjeg izbora.</p>	Ovo je obrazloženje za prethodnu sugestiju.

201.		<p>118. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 224 Nacrta zakona dodaju dvije nove tačke:</p> <p><i>„xx) kao snabdjevač posljednjeg izbora ne objavi na svojoj internet stranici uslove snabdijevanja posljednjeg izbora i cijenu električne energije najmanje 15 dana prije početka primjene (član 182 stav 2 tačka 1)“.</i></p> <p><i>„xx) kao snabdjevač posljednjeg izbora, bez podnošenja zahtjeva kupca ne preuzme snabdijevanje kupaca iz člana 182 stav 1 tačka 1 ovog zakona, najduže tri mjeseca, ako snabdjevač koji je snabdijevao te kupce, usljed bankrota ili gubitka licence nije u mogućnosti da viši ugovoreno snabdijevanje, odnosno ako kupac nije uspio da nađe novog snabdjevača (član 183 stav 1)“.</i></p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 118: Predloženo je propisivanje prekršajnih sankcija za obaveze predviđene centralnim odredbama Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
202.		<p>119. Primjedba</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 185 stav 3 tako da glasi:</p> <p><i>„(3) Snabdjevač je dužan da zaključi ugovor o snabdijevanju sa ranjivim kupcem, za koga je podnijet zahtjev iz stava 2 ovog člana i započne njegovo snabdijevanje bez odlaganja.“</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona doda</p>	Prihvata se.

		<p>nova tačka: <i>„xx) kao snabdjevač ne zaključi ugovor o snabdijevanju sa ranjivim kupcem, za koga je podnijet zahtjev iz člana 185 stav 2 ovog zakona i ne započne njegovo snabdijevanje bez odlaganja (član 185 stav 3).“</i></p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 119: Nomotehničko sređivanje i propisivanje prekršajne sankcije za predmetnu obavezu.</p>	
203.		<p>120. Primjedba</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 194 stav 2 Nacrta zakona i dodavanje novog stava u navedenom članu:</p> <p><i>„(2) Snabdjevač je dužan da na transparentan i razumljiv način obavijesti krajnjeg kupca koji nije iz kategorije domaćinstva o cijeni i svakoj promjeni cijene snabdijevanja, kao i o razlozima za njihovu promjenu, najkasnije 15 dana prije početka primjene cijene, i objavi ih na svojoj internet stranici.</i></p> <p><i>(3) Snabdjevač je dužan da na transparentan i razumljiv način obavijesti krajnjeg kupca iz kategorije domaćinstva o cijeni i svakoj promjeni cijene snabdijevanja, kao i o razlozima za njihovu promjenu, najkasnije 30 dana prije početka primjene cijene, i objavi ih na svojoj internet stranici.</i></p> <p>Predlažemo da se u članu 223 Nacrta zakona dodaju dvije nove tačke: <i>„xx) kao snabdjevač, na transparentan i razumljiv način ne obavijesti krajnjeg kupca koji nije iz kategorije domaćinstva o cijeni i svakoj promjeni cijene snabdijevanja, kao i o razlozima za njihovu</i></p>	Prihvata se.

		<p><i>promjenu, najkasnije 15 dana prije početka primjene cijene, i ne objavi ih na svojoj internet stranici (član 194 stav 2)“.</i></p> <p><i>„xx) kao snabdjevač, na transparentan i razumljiv način ne obavijesti krajnjeg kupca iz kategorije domaćinstva o cijeni i svakoj promjeni cijene snabdijevanja, kao i o razlozima za njihovu promjenu, najkasnije 30 dana prije početka primjene cijene, i ne objavi ih na svojoj internet stranici (član 194 stav 3)“.</i></p> <p>Obrazloženje: Nomotehničko sređivanje i propisivanje prekršajnih sankcija za obaveze predviđene centralnim odredbama Nacrta zakona (zaštita konkurencije).</p>	
204.		<p>121. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 194 stav 5 tačka 1 Nacrta zakona glasi:</p> <p><i>„1) korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije ili gasa po cijeni koju je Agencija utvrdila u skladu sa članom 35 stav 3 tačka 1 i stav 4 ovog zakona.“</i></p> <p>Predlažemo da se u član 222 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„xx) kao snabdjevač svim krajnjim kupcima ne obračuna i ne naplati korišćenje prenosnih i distributivnih sistema električne energije ili gasa, naknadu za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i druge naknade u skladu sa zakonom (član 194 stav 5)“</i></p> <p>Obrazloženje: Zakonom o energetici je dato ovlašćenje isključivo Agenciji da, na osnovu metodologija za utvrđivanje regulatorno</p>	Prihvata se. U pitanju je član 194 stav 6 tacka 1.

		<p>dozvoljenog prihoda i cijena (čije je donošenje u njenoj nadležnosti), donese odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje sistema. Vrhovni sud Crne Gore je nedavno zauzeo pravni stav da navedene odluke, kao i pomenute metodologije, predstavljaju podzakonske akte. Navedenim preciziranjem odredbe člana 194 stav 5 tačka 1 obezbjeđeno je da pomenute odluke Agencije ne mogu biti stavljanje van pravne snage odlukama energetske subjekata, jer bi to bilo protivno Zakonu. S tim u vezi, jasno je normirana obaveza snabdjevača da mora da naplati cijenu za korišćenje sistema koju je regulator utvrdio svojim odlukama, što mu ne oduzima pravo da popuste utvrđuje za cijenu aktivne energije koja je u domenu njegovih nadležnosti i, u konačnom, njegovih poslovnih odluka. S tim u vezi, predviđena je i prekršajna sankcija.</p>	
205.		<p>122. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se član 190 stav 8 Nacrta zakona izmijeni tako da glasi:</p> <p><i>„(5) Cijene za korišćenje prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije koje plaćaju aktivni kupci utvrđuju se u skladu sa metodologijama iz člana 35 stav 1 tačka 1 ovog zakona i odražavaju opravdane troškove uzimajući u obzir da li koristi prenosni i/ili distributivni sistem za preuzimanje i/ili predaju električne energije.“</i></p> <p>Obrazloženje: Nomo-tehničko sređivanje.</p>	Prihvata se.

206.		<p>123. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u član 222 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„xx) kao snabdjevači na zahtjev Agencije u roku od osam dana, ne dostavi sve potrebne podatke kako bi se obezbijedile tačne i ažurirane informacije o cijenama i modelima snabdijevanja kupaca (član 195 stav 5)“</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje prekršajne sankcije za obavezu predviđenu centralnim odredbama Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
207.		<p>124. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 224 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>xx) kao snabdjevač informacije iz člana 196 stav 2 ovog zakona ne iskaže kupcima na računu i/ili na svojoj internet stranici (član 196 stav 3)“</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje prekršajne sankcije za obavezu predviđenu centralnim odredbama Nacrta zakona.</p>	Odbija se. Informacije su sastavni dio ugovora.

208.		<p>125. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 196 stav 2 Nacrta zakona doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„x) elemente ugovora o korišćenju prenosnog ili distributivnog sistema”.</i></p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 125: Potrebno je obezbjediti informisanost kupaca i kroz ugovor o snabdijevanju, budući da nijesu potpisnici ugovora o korišćenju sistema. Ovim se vrši usklađivanje sa članom 25 Direktive 2019/944 kojim se zahtijeva obezbjeđenje informisanja kupaca o njihovim pravima i obavezama kroz jedinstvenu kontakt tačku – koja je u ovom slučaju snabdjevač.</p>	Prihvata se.
209.		<p>126. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 196 stav 2 tačka 8 Nacrta zakona brišu riječi: <i>„pri čemu je snabdjevač dužan da obezbijedi da postupak bude jednostavan, jeftin, efikasan i transparentan”.</i></p> <p>Obrazloženje: Predloženo brisanje zbog predložene izmjene člana 180 stav 2 ovog zakona.</p>	Prihvata se.

210.

127. Primjedba

Predlažemo da se član 197 Nacrta zakona izmijeni tako da glasi:

„(1) Snabdjevač može krajnjem kupcu, koji ima ugrađeno pametno brojilo na mjestu priključenja, ponuditi ugovor sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije.

(2) Snabdjevač koji snabdijeva više od 200.000 krajnjih kupaca, dužan je da u svojoj ponudi ima ugovor sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije za krajnje kupce koji imaju ugrađeno pametno brojilo.

*(3) Snabdjevač iz st. 1 i 2 ovog člana dužan je da obavijesti krajnjeg kupca o koristima, troškovima i rizicima zaključivanja ugovora sa **dinamičkim određivanjem cijene električne energije kao i o svim prednostima i potrebi ugradnje odgovarajućeg pametnog brojila.***

*(4) Snabdjevač iz st. 1 i 2 ovog člana je dužan da sa krajnjim kupcem zaključi ugovor iz stava 1 ovog člana prije **prelaska na snabdijevanje sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije.***

*(5) Agencija je dužna da prati tržišna kretanja, vrši procjenu potencijalnih rizika iz **ugovora sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije** i rješava slučajeve zloupotrebe.*

*(6) Najmanje u **periodu** od deset godina nakon što ugovori sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije postanu dostupni, Agencija je dužna da prati glavna kretanja u ugovorima sa **dinamičkim određivanjem cijene električne energije**, uključujući tržišne ponude i uticaj na račune krajnjih kupaca, naročito nivo promjenjivosti cijena, te je dužna da te informacije objavi u izvještaju iz člana 46 stav 1 ovog zakona.“*

Prihvata se, izmjene izvršene u čl. 197 i 198.

		<p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju tri nove tačke:</p> <p><i>„xx) kao snabdjevač u svojoj ponudi nema ugovor sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije za krajnje kupce koji imaju ugrađeno pametno brojilo (član 197 stav 2).</i></p> <p><i>xy) kao snabdjevač ne obavijesti krajnjeg kupca o koristima, troškovima i rizicima zaključivanja ugovora sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije kao i o svim prednostima i potrebi ugradnje odgovarajućeg pametnog brojila (član 197 stav 3)</i></p> <p><i>(4) kao snabdjevač od krajnjeg kupca ne dobije saglasnost prije prelaska na snabdjevanje sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije.“</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 11 Direktive 2019/944 i propisivanje prekršajnih odredaba.</p>	
211.		<p>128. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 198 stav 2 Nacrta zakona poslije tačke 16 doda nova tačka koja glasi:</p> <p><i>„17) način utvrđivanja naknade za raskid ugovora iz člana 202 stav 9 ovog zakona“.</i></p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 188 st. 9 i 10 Nacrta zakona.</p>	Prihvata se.
212.		<p>129. Primjedba</p> <p>Predlažemo da u članu 199 Nacrta zakona stav 4 glasi:</p>	Prihvata se.

	<p>„(4) Agregator i operatori sistema dužni su da krajnjem kupcu, najmanje jednom u toku obračunskog perioda, na njegov zahtjev, obezbijede besplatan pristup svim relevantnim podacim o upravljanju potrošnjom ili podacima o isporučenoj i prodatoj električnoj energiji.</p> <p>Predlažemo da se u članu 222 Nacrta zakona dodaju dvije nove tačke:</p> <p>„xx) kao agregator, prije zaključenja ugovora o agregaciji iz člana 199 stav 1 ovog zakona, ne obavijesti krajnjeg kupca detaljno o uslovima i odredbama ugovora (član 199 stav 3)</p> <p>xx) kao agregator i operatori sistema krajnjem kupcu, najmanje jednom u toku obračunskog perioda, na njegov zahtjev, ne obezbijede besplatan pristup svim relevantnim podacim o upravljanju potrošnjom ili podacima o isporučenoj i prodatoj električnoj energiji (član 199 stav 4)</p> <p>(3) kao snabdjevač krajnjem kupcu koji je zaključio ugovor o agregaciji sa nezavisnim agregatorom, nametne diskriminatorne tehničke i administrativne uslove, procedure ili naknade (član 199 stav 6)“</p> <p>Obrazloženje: Usklađivanje sa članom 13 Direktive 2019/944 i propisivanje prekršajnih odredaba.</p>	
213.	<p>130. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 200 stav 3 brišu riječi: „u skladu sa pravilima iz čl. 95 i 107 ovog zakona“.</p> <p>Obrazloženje: Nabavka pomoćnih usluga nije predmet navedenih akata.</p>	Prihvata se.

214.

131. Primjedba

Predlažemo da se član 222 Nacrta zakona dodaju nove tačke tako da glase:

”
kao operator prenosnog sistema, bez odlaganja ne obavijesti Agenciju o okolnostima koje mogu dovesti do preuzimanja kontrole nad njim od strane lica ili grupe lica iz treće države ili trećih država (član 65 stav 2);

*kao vlasnik objekta iz člana 71 stav 4 ovog zakona ne dozvoli korišćenje energetske objekta sa svom neophodnom dokumentacijom energetske subjektu kojeg je odredila Vlada, ako postoji potreba za korišćenjem tog energetske objekta za obavljanje energetske djelatnosti (član 71 stav 5);
kao korisnik prenosnog sistema električne energije ili gasa sa nadležnim operatorom ne zaključi ugovore propisane ovim zakonom u rokovima iz člana 81 stav 1 ovog zakona (član 81 stav 4);*

kao proizvođač, operator distributivnog sistema, operator zatvorenog distributivnog sistema, operator za skladištenje energije ili kupac priključen na prenosni sistem ne dostavlja operatoru prenosnog sistema električne energije podatke i informacije neophodne za regulisanje frekvencije, napona i razmjenu energije, odnosno koje su potrebne za ostvarivanje pristupa prenosnom sistemu i izradu investicionih planova prikupljene od postojećih i potencijalnih korisnika prenosnog sistema (član 94 stav 1)

kao operator zatvorenog distributivnog sistema koji proizvodi električnu energiju godišnje ne sačini i ne objavi izvještaj o količini proizvedene energije u njegovom sistemu, količini električne energije potrošene u sistemu po kategorijama kupaca i vrstama proizvođača (član 106 stav 3)

Prihvata se.

	<p><i>kao operator zatvorenog distributivnog sistema u izvještaju iz člana 106 stav 3 ovog zakona ne prikaže količine električne energije koja je proizvedena u svim objektima koji koriste obnovljive izvore energije na njegovom području (član 106 stav 4)</i></p> <p><i>kao proizvođač električne energije ili snabdjevač električnom energijom vrši snabdijevanje za sopstvene potrebe i krajnje kupce preko direktnog voda, bez odobrenja izdatog u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 5 tačka 6 ovog zakona (član 174 stav 3)</i></p> <p><i>kao snabdjevač električnom energijom ili gasom najmanje 10 godina ne čuva podatke koji se odnose na sve transakcije iz ugovora o snabdijevanju električnom energijom ili gasom i derivatima električne energije ili gasa sa kupcima na veliko, operatorima prenosnih sistema, operatorima sistema za skladištenje i operatorima postrojenja za TPG i na zahtjev ih ne dostavi Ministarstvu, Agenciji, nadležnom organu za praćenje i nadzor konkurencije i nadležnom organu Zajednice saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora (član 179 stav 1)</i></p> <p><i>kao snabdjevač ne obrazuje posebnu organizacionu jedinicu ili ne odredi lice ovlašćeno za pružanje informacija kupcima o njihovim pravima, primjenljivim propisima i mehanizmima za rješavanje sporova, prijem i odlučivanje po prigovorima kupaca podnijetim zbog neizvršavanja obaveza iz ugovora o snabdijevanju (član 180 stav 1)</i></p> <p><i>kao snabdjevač ne utvrdi pravila za odlučivanje po prigovorima kupaca priključenih na distributivni sistem, koja omogućavaju rješavanje sporova na pravičan način i u roku koji nije duži od 15 dana od dana prijema prigovora, uz odgovarajuću finansijsku kompenzaciju u opravdanim slučajevima (član 180 stav 2)</i></p>	
--	--	--

		<p><i>kao energetska zajednica građana iz člana 191 ovog zakona posjeduje ili upravlja elektrodistributivnom mrežom (član 192 stav 3)</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje prekršajnih odredaba za nepoštovanje materijalnih odredaba.</p>	
215.		<p>132. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u prelazne odredbe uvrste i sljedeći članovi:</p> <p>„Nastavak rada Agencije Član xxx</p> <p><i>Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti osnovana u skladu sa Zakonom o energetici ("Službeni list RCG", broj 39/03) nastavlja sa radom po ovom zakonu.</i></p> <p>Status organa Agencije Član xxy</p> <p><i>(1) Predsjednik i član Odbora Agencije koji su imenovani do dana stupanja na snagu ovog zakona, a kojima je istekao mandat, nastavljaju da obavljaju tu funkciju do imenovanja Predsjednika, odnosno članova Odbora Agencije u skladu sa ovim zakonom, i donose odluke jednoglasno.</i></p> <p><i>(2) Izvršni direktor Agencije i zamjenik izvršnog direktora Agencije koji su izabrani do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da obavljaju tu funkciju do isteka mandata.</i></p> <p>Regulisane cijene i naknade za 2026. godinu Član yyy</p>	Prihvata se.

	<p><i>(1) Agencija će do 1. decembra 2025. godine donijeti odluke o:</i></p> <p><i>1) privremenim cijenama za korišćenje prenosnog sistema električne energije za 2026. godinu, koje će biti na nivou cijena za 2025. godinu utvrđenih Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina (Službeni list CG", broj 131/2022).</i></p> <p><i>2) privremenim cijenama za korišćenje distributivnog sistema električne energije za 2026. godinu, koje će biti na nivou cijena za 2025. godinu utvrđenih Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje distributivnog sistema električne energije za 2024. i 2025. godinu (Službeni list CG", broj 107/2023).</i></p> <p><i>3) privremenim naknadama za rad subjekta odgovornog za organizovanje i upravljanjem tržišta električne energije za 2026. godinu, koje će biti na nivou naknada za 2025. godinu utvrđenih Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023-31.12.2025. godina ("Službeni list CG", broj 131/2022).</i></p> <p><i>(2) Agencija je dužna da do 31. marta 2026 godine utvrdi dužinu trajanja prvog regulatornog perioda koji će biti utvrđen u skladu sa ovim zakonom.</i></p> <p><i>(3) Operator prenosnog sistema električne energije, oprator distributivnog sistema električne energije i subjekat odgovoran za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije dužni su da podnesu zahtjeve za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena ili naknada u skladu sa članom 52 ovog zakona najkasnije četiri mjeseca prije isteka odluke o privremenim</i></p>	
--	--	--

	<p><i>cijenama ili naknadama iz stava 1 ovog člana.</i></p> <p><i>(4) U postupcima utvrđivanja utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena ili naknada iz stava 3 ovog člana izvršiće se korekcije za 2022, 2023, 2024. i 2025. godinu u skladu sa pravilima iz člana 35 stav 4 tačka 3 ovog zakona.</i></p> <p><i>(5) Berza električne energije dužna je da podnese zahtjev za odobravanje naknada najkasnije do 1. septembra 2026. godine.</i></p> <p><i>(6) Korekcije regulatorno dozvoljenog prihoda, cijena i naknada operatora prenosnog sistema električne energije, operatora distributivnog sistema električne energije i subjekta odgovoran za organizovanje i upravljanje tržištem električne energije za 2026. godinu izvršiće se u postupcima utvrđivanja njihovih regulatorno dozvoljenih prihoda, cijena i naknada koji će se sprovoditi u posljednjoj godini prvog regulatornog perioda koji će biti utvrđen u skladu sa ovim zakonom.</i></p> <p><i>(7) Operator prenosnog sistema električne energije dužan je da najkasnije do 1. juna 2025. godine dostavi Agenciji ažurirani plan prenosnog sistema električne energije i investicioni plan za 2026. godinu u skladu sa Pravilima za izradu i praćenje realizacije desetogodišnjih planova razvoja prenosnog sistema električne energije („Službeni list Crne Gore“, broj 51/21).</i></p> <p><i>(8) Operator distributivnog sistema električne energije dužan je da najkasnije do 1. juna 2025. godine dostavi Agenciji ažurirani plan distributivnog sistema električne energije i investicioni plan za 2026. godinu u skladu sa Pravilima za izradu i praćenje realizacije desetogodišnjih planova razvoja distributivnog sistema električne energije („Službeni list Crne</i></p>	
--	---	--

		<p><i>Gore“, broj 51/21).“</i></p> <p><i>Odobranje akata i metodologija operatora prenosnog sistema i nominovanog operatora tržišta električne energije</i> <i>Član zzz</i></p> <p><i>„(1) Metodologije i akta iz člana 114a i 132g Zakona o energetici („Službeni list Crne Gore“, br. 5/16, 51/17, 82/20, 152/22 i 84/24) odobrena do dana stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi i nakon stupanja na snagu ovog zakona.“</i></p> <p>Obrazloženje: Rješavanje prelaznog perioda u skladu sa Pravilima za izradu propisa.</p>	
216.		<p>133. Primjedba</p> <p>Predlažemo da član 232 Nacrta zakona glasi:</p> <p><i>„(1) Propisi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona koje utvrđuje Agencija donijeće se u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.</i></p> <p><i>(2) Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.</i></p> <p><i>(3) Statut Agencije uskladiće se u skladu sa ovim zakonom u roku od 60 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.</i></p> <p><i>(3) Do donošenja akta iz stava 2 ovog člana primjenjivaće se akt koji je donijet na osnovu Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 5/16, 51/17, 82/20, 29/22, 152/22 i 84/24).“</i></p> <p>Obrazloženje: Propisivanje roka za donošenje</p>	Prihvata se.

		akata Agencije i propisivanje prelaznog perioda. U vezi sa predloženom izmjenom potrebno je izvršiti brisanje pojedinih odredaba iz Nacrta zakona.	
217.		<p>134. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se u članu 233 Nacrta zakona poslije stava 2 dodaju tri nova stava:</p> <p><i>"(3) Zatvoreni distributivni sistem koji je na dan početka primjene ovog zakona ima rješenje o utvrđivanju tog statusa izdato od strane Agencije, nastavlja da posluje kao zatvoreni distributivni sistemi u skladu sa ovim zakonom.</i></p> <p><i>(4) Nominovani operator tržišta električne energije koji je imenovan do dana stupanja na snagu ovog zakona nastavlja da obavlja tu funkciju u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije i prirodnog gasa.</i></p> <p><i>(5) Berza električne energije dužna je da u roku od 60 dana od dana donošenja propisa iz člana 35 stav 5 tačka 3 ovog zakona podnese zahtjev za dobijanje licence za organizovanje i upravljanje berzanskim tržištem električne energije u skladu sa ovim zakonom."</i></p> <p>Obrazloženje: Regulisanje prelaznog režima za zatvoreni distributivni sistem i nominovanog operatora tržišta električne energije. Takođe, predloženo je da rok za podnošenje zahtjeva za dobijanje licence za organizovanje i upravljanje berzanskim tržištem električne energije bude kraći od roka iz stava 1 Nacrta zakona (dvanaest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona), budući da je</p>	Prihvata se.

		<p>ova djelatnost prepoznato kao nova licencirana djelatnost, po osnovu čega je nužno i propisati bliže uslove za izdavanje licence podzakonskim aktom.</p>	
218.		<p>135. Primjedba</p> <p>Predlažemo da se član 237 st. 5 i 8 Nacrta zakona izmijene tako da glase:</p> <p><i>„(5) Ako procjena iz stava 1 ovog člana pokaže da uvođenje pametnog sistema mjerenja je isplativo, operator distributivnog sistema dužan je da sačini plan uvođenja ekonomski opravdanih pametnih sistema mjerenja, sa ciljnim rokom do 10 godina za njegovu realizaciju i isti dostavi Agenciji radi dobijanja saglasnosti.“</i></p> <p><i>„(8) Operator distributivnog sistema električne energije dužan je da, u roku od sedam godina od dana izrade procjene iz stava 1 ovog člana koja pokaže da je uvođenje pametnog sistema mjerenja isplativo, najmanje 80% kranjih kupaca opremi pametnim sistemom mjerenja.“</i></p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 135: Usklađivanje sa Aneksom II Direktive 2019/944. Takođe, imajući u vidu implikacije primjene odredaba čl. 237, 238 i 239 Nacrta zakona na regulatorno dozvoljeni prihod operatora distributivnog sistema, mišljenja smo da je neophodno da CEDIS dodatno sagleda predmetne odredbe i da svoje komentare.</p>	<p>Prihvata se.</p>

219.	CGES	<p>Primjedba</p> <p>Značenje izraza - Član 7, stav (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • tačka 37 – predlažemo da se termin "preduzeće" zamijeni terminom "društvo" i isti koristi dalje u tekstu • tačka 60 – predlažemo da se termin „nefrekventna“ zamijeni terminom „nefrekvencijska“ i isto koristi dalje u tekstu • tačka 115 – predlažemo brisanje definicije „Usluge balansiranja u sektoru električne energije“ • dodati definiciju „Unutrašnje instalacije“ tako da glasi: „unutrašnje instalacije su instalacije, vodovi, postrojenja i oprema koji se nalaze prije mjesta priključenja i u svojini su krajnjeg kupca, odnosno proizvođača.“ <p>Obrazloženje:</p> <p>Dio primjedbi dat u cilju preciziranja i tehničkog uređenja normi.</p> <p>Predložena je zamjena termina preduzeće terminom društvo jer shodno Zakonu o privrednim društvima oblici obavljanja privredne djelatnosti su privredna društva, preduzetnik i dio stranog društva, preduzeće kao oblik obavljanja privredne djelatnosti ne egzistira više u pravnom sistemu CG.</p> <p>Predloženo je brisanje definicije „usluga balansiranja u sektoru električne energije“, jer je predmet drugog zakona.</p> <p>Potrebno je da se doda/predvidi definicija</p>	Prihvata se.
------	------	--	--------------

		„unutrašnje instalacije“ zbog preciznog određivanja mjesta priključenja odnosno razgraničenja vlasništva između korisnika sistema i operatora sistema.	
220.		<p>Primjedba</p> <p>Ciljevi energetskeg razvoja - Član 9</p> <p>Nacrtom zakona nije predviđena dosadašnja odredba kojom se ograničava rast osnovnih sredstava operatora prenosnog sistema. U skladu sa važećim Zakonom, utvrđen je maksimalni dozvoljeni rast vrijednosti osnovnih sredstava operatora prenosnog sistema. Predlažemo da se prelaznim i završnim odredbama stavi van snage akt kojim je određen iznos maksimalno dovoljenog rasta.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Imajući u vidu da je Nacrtom zakona izmijenjen okvir za planiranje razvoja prenosnog sistema, smatramo da ograničenja koja proističu iz prethodnog zakonskog rješenja treba staviti van snage</p>	Prihvata se.

221.		<p>Prmjedba</p> <p>Metodologije i pravila - Član 35, stav (1), tačka 2 Predlaže se brisanje, kao i brisanje poziva na isto kroz ovaj zakon.</p> <p>U cilju uređivanja prelaznog perioda, potrebno je da metodologija utvrđivanje cijena, rokova i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnih sistema električne energije iz člana 35, stav (1), tačka 2 ostane na snazi dok se ne donesu nova podzakonska akta, što treba predvidjeti prelaznim i završnim odredbama.</p> <p>Obrazloženje: Obzirom da je pružanje ovih usluga predmet drugog zakona tj. da je fokus na tržišnom obezbjeđivanju istih i da se uvode konkretna podzakonska akta koja se bave pojedinačnim temama iz ove metodologije, predloženo je brisanje člana 35, stav (1), tačka 2 i svih poziva kroz ovaj zakon, kao i uređivanje prelaznog perioda.</p>	Prihvata se.
222.		<p>Primjedba</p> <p>Nadzor nad radom energetske subjekata - Član 40, stav (1), tačka 3 Predlaže se izmjena tako da glasi:“ kvalitet snabdijevanja električnom energijom, koji</p>	Prihvata se.

		<p>obuhvata kvalitet usluga, kvalitet napona i neprekidnost napajanja uključujući vrijeme koje je operatoru prenosnog i distributivnog sistema potrebno za ponovno priključenje i popravke;“</p> <p>Obrazloženje: Predlog dat u cilju preciziranja norme.</p>	
223.		<p>Primjedba</p> <p>Usklađenost sa mrežnim pravilima i smjernicama - Član 50, stav (1) i druge odredbe koje upućuju na „zakon kojim se uređuje tržište električne energije“</p> <p>Predlaže se da se izmijeni na način da upućuje na: „zakon kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije“ ili da se usklade predmeti dva zakona sa ovakvom upućujućom normom.</p> <p>Obrazloženje: Predlog dat u cilju razjašnjenja i preciziranja norme.</p>	Prihvata se.

224.		<p>Primjedba</p> <p>Utvrđivanje cijena i naknada -Član 51, stav (2), tačka 3</p> <p>U skladu sa Primjedbom/predlogom/sugestijom 3, odredbu je potrebno brisati odnosno vremenski ograničiti do stvaranja uslova za tržišno obezbjeđivanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Pružanje ovih usluga je predmet drugog zakona, a fokus je na tržišnom obezbjeđivanju istih, pa je normu potrebno tome prilagoditi.</p>	Prihvata se.
225.		<p>Primjedba</p> <p>Regulatorno dozvoljeni prihod, cijene i naknade - Član 52 i druga mjesta gdje se koristi termin „berza električne energije“</p> <p>Predlaže se da se usaglasi sa terminom iz Definicija.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predlog dat u cilju preciziranja.</p>	Prihvata se.

226.		<p>Primjedba</p> <p>Metodologija za utvrđivanje cijena i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema - Član 57 Predlaže se brisanje ovog člana, kao i svih poziva na isti kroz ovaj zakon.</p> <p>U cilju uređivanja prelaznog perioda, potrebno je da metodologija ostane na snazi dok se ne donesu nova podzakonska akta, što treba predvidjeti prelaznim i završnim odredbama.</p> <p>Obrazloženje: Obzirom da je pružanje ovih usluga predmet drugog zakona tj. da je fokus na tržišnom obezbjeđivanju istih i da se uvode konkretna podzakonska akta koja se bave pojedinačnim temama iz ove metodologije, predloženo je brisanje člana 35, stav 1, tačka 2 i člana 57 i svih poziva kroz ovaj zakon, kao i uređivanje prelaznog perioda.</p>	Prihvata se.
227.		<p>Primjedba</p> <p>Metodologija za utvrđivanje cijena i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema - Član 57 Predlaže se brisanje ovog člana, kao i svih poziva na isti kroz ovaj zakon.</p> <p>U cilju uređivanja prelaznog perioda, potrebno je da metodologija ostane na snazi dok se ne donesu</p>	Prihvata se.

		<p>nova podzakonska akta, što treba predvidjeti prelaznim i završnim odredbama.</p> <p>Obrazloženje: Obzirom da je pružanje ovih usluga predmet drugog zakona tj. da je fokus na tržišnom obezbjeđivanju istih i da se uvode konkretna podzakonska akta koja se bave pojedinačnim temama iz ove metodologije, predloženo je brisanje člana 35, stav 1, tačka 2 i člana 57 i svih poziva kroz ovaj zakon, kao i uređivanje prelaznog perioda.</p>	
228.		<p>Primjedba</p> <p>Stručna osposobljenost - Član 67</p> <ul style="list-style-type: none"> • član 67, stav (1) Predlaže se brisanje. Ukoliko se stav jedan zadrži, potrebno je korigovati stav 6 tako da se uslov za polaganje stručnog ispita za poslove iz stava 1 smanji sa dvije godine na jednu godinu. • Član 67, stav (2) i (3) – predlaže se da se ova dva stava dopune riječima „i lica koja imaju VI ili VII nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti energetike bez položenog stručnog ispita.“ <p>Obrazloženje: U skladu sa Programom polaganja stručnog ispita za tehnički nadzor i rukovođenje energetske objekta, stručni ispit sastoji se iz dva dijela:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšti dio, koji obuhvata osnove ustavnog uređenja, osnove radnog prava i slične teme. • Stručni dio, koji obuhvata zakone i podzakonske akte koji regulišu oblast izgradnje, 	<p>Odbija se.</p> <p>Odredba ovog člana je u skladu sa pravilima za provjeravanje stručne osposobljenosti koja se primjenjuju u regionu.</p>

	<p>tehničke normative, standarde, tehničke propise i slično.</p> <p>Takođe, sastavni dio stručnog ispita je i tema za pismeni rad iz oblasti posebnog dijela stručnog ispita koja je formulisana tako da kandidatu omogući da kroz njenu obradu i odbranu pokaže sposobnost samostalnog rada, teorijsko znanje, praktično iskustvo, kao i poznavanje tehničkih propisa i mjera sigurnosti pri izvođenju radova u oblasti energetike.</p> <p>Predlaže se uvođenje jedinstvenog stručnog ispita, koji bi se polagao u okviru Inženjerske komore, a koji bi obuhvatao sadržaje stručnih ispita u Ministarstvu energetike i Inženjerskoj komori, s obzirom na njihovu sličnu prirodu i sadržaj.</p> <p>Ukoliko se ocijeni da je neophodno da za sve navedene poslove bude neophodno polaganje stručnog ispita, a uvažavajući raznovrsnost i specifičnost poslova koja lica sa VII stepenom stručne spreme obavljaju u okviru poslova tehničkog nadzora, rukovođenja, održavanja i eksploatacije elektroenergetskih objekata, predlog je da se obezbjeđenje uslova za kvalitetno obavljanje konkretnih poslova dominantno obavlja kod Poslodavca, ukoliko Poslodavac ima dovoljan broj zaposlenih koji imaju položen stručni ispit.</p> <p>U tom smislu predlog je da se Pravilnikom, između ostalog, definiše da zaposleni VII stepena obrazovanja koji obavljaju poslove za koje se zahijeva stručni ispit treba da imaju odgovarajuće licence/ sertifikate i položen stručni ispit.</p>	
--	---	--

		<p>Poslodavci koji imaju 3 ili više zaposlenih sa položenim stručnim ispitom shodno Zakonu mogu sami formirati Komisiju za polaganje stručnog ispita uz prethodno odobrenje Ministarstva na program i način polaganja, kao i sastav Komisije koji ima i predstavnika Ministarstva. Provjera ili obezbjeđenje licenci/sertifikata koje/i su potrebne za obavljanje poslova za određena radna mjesta je obaveza Poslodavca i podliježe kontroli Ministarstva. Za zaposlene kod Poslodavca koji nema minimum 3 zaposlena sa položenim Stručnim ispitom, Komisiju za polaganje formira Ministarstvo. Ukoliko bi ovi predlozi bili prihvatljivi, trebalo intervenirati u stavu (8)</p>	
229.		<p>Primjedba</p> <p>Izdavanje licenci - član 59 U zavisnosti od izmjena člana 67 Nacrta zakona, treba korigovati član 59.</p> <p>Predlažemo da se u članu 59 posle stava 6 doda novi stav 7 tako da glasi : "Licence za obavljanje energetske djelatnosti izdate prije stupanja na snagu ovog zakona važe, u skladu sa zakonom, do isteka roka na koji su izdate"</p> <p>Obrazloženje: Predlog dat radi usklađivanja normi. i regulisanja pravnog statusa važećih licenci.</p>	Prihvata se.

230.		<p>Primjedba</p> <p>Pružanje javnih usluga - Član 83, st. (7) i (8) – predlaže se da se odredbe premjeste u poglavlje Prelazne i završne odredbe.</p> <p>Obrazloženje: Predlog dat u cilju tehničkog sređivanja.</p>	Prihvata se.
231.		<p>Primjedba</p> <p>Zaštita poslovne tajne i drugih komercijalno povjerljivih informacija Član 87, stav (2) Predlaže se da se na kraju stava (2) doda „uz obavezu nadležnog organa da obezbijedi čuvanje poslovne tajne i drugih komercijalno povjerljivih informacija i podataka, čijim objavljivanjem ili saopštavanjem bi se mogla stvoriti neopravdana komercijalna prednost na tržištu ili nanijeti šteta energetskim subjektima, korisnicima i potrošačima, pravnim ili fizičkim licima, u skladu sa zakonom.“</p> <p>Obrazloženje: Predlog je dat u cilju zaštite komercijalno osjetljivih podataka.</p>	Odbija se. U prvom stavu je dato isto objašnjenje sa pozivom u pomenutom stavu, čime je ispunjeno traženo.

232.

Primjedba

Proizvođač električne energije - Član 88

Predlažemo da se u članu 88 doda novi stav tako da glasi:

Proizvođač električne energije dužan je da na zahtjev operatora prenosnog ili distributivnog sistema ponudi električnu energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnom i distributivnom sistemu.

Takođe, predlažemo da se propiše kao kaznena odredba nepoštovanje obaveze ponuđača električne energije da ponudi električnu energiju za pokrivanje gubitaka na zahtjev operatora prenosnog ili distributivnog sistema

Obrazloženje:

Predloženo je vraćanje odredbe u zakon kojom je propisana dužnost proizvođača električne energije da na zahtjev operatora prenosnog ili distributivnog sistema ponudi električnu energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnom i distributivnom sistemu (Član 94 stav 4 važećeg ZOE). Nepropisivanje ove dužnosti na strani proizvođača električne energije može da uzrokuje nemogućnost obezbjeđenja dovoljnih količina električne energije za pokrivanje gubitaka u elektroenergetskom sistemu Crne Gore, a posebno u slučaju poremećaja na tržištu električne energije, što u krajnjem stvara prostor

Prihvata se.

		<p>za finansijsku odgovornost na strani države po ovom osnovu.</p> <p>Predloženo je da nepoštovanje ove odredbe bude propisano kao prekršaj (Kaznene odredbe, član 231 stav 1 tačka 18 važećeg ZOE), zbog značaja koji ova odredba ima i posljedica koje nepoštovanje iste može da proizvede.</p>	
234.		<p>Primjedba</p> <p>Operator prenosnog sistema električne energije Član 89, stav (4)</p> <p>Predlaže se da se nakon riječi „može da proizvodi“ doda „i skladišti“, tako da glasi “Operator prenosnog sistema električne energije, u svojstvu kupca priključenog na distributivni sistem električne energije, može da proizvodi i skladišti električnu energiju iz obnovljivih izvora za sopstvene potrebe sa povremenom predajom viška proizvedene električne energije u sistem, u postrojenju instalisane snage koja ne prelazi vrijednost priključne snage objekta, i dužan je da zaključi ugovor sa snabdjevačem kojim se uređuje otkup viška proizvedene električne energije.”</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Imajući u vidu da je predlogom zakona data mogućnost Operatoru prenosnog sistema da u svojstvu kupca priključenog na distributivni sistem električne energije proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora za sopstvene potrebe, pri čemu je članom 68 stav 1 definisano da energetska subjekat bez licence može obavljati proizvodnju električne energije u jednom ili više energetskih</p>	<p>Djelimično prihvaćeno u skladu sa komentarima EZ i zahtjevima Direktive 2019/944.</p>

		objekata, ako njihova ukupna instalisana snaga ne prelazi 1 MW; i skladištenje električne energije u jednom ili više energetskih objekata, ako njihova ukupna instalisana snaga ne prelazi 500 kW, smatra se korisnim da se u članu koji uvodi mogućnost proizvodnje za sopstvene potrebe za OPS, eksplicitno doda i mogućnost skladištenja za sopstvene potrebe.	
235.		<p>Primjedba</p> <p>Zahtjevi za povjerljivost i transparentnost operatora i vlasnika prenosnog sistema - Član 90</p> <p>Predlaže se da se član izmijeni i glasi:</p> <p>„ (1) Operator prenosnog sistema čuva povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija do kojih je došao tokom obavljanja svojih djelatnosti i sprečava da informacije o sopstvenim aktivnostima, koje mogu biti komercijalno upotrebljive, budu otkrivene na diskriminatoran način.</p> <p>(2) Operator prenosnog sistema neće u kontekstu prodaje i kupovine električne energije od strane povezanih subjekata, zloupotrijebiti komercijalno osjetljive informacije dobijene od strane trećih lica u kontekstu obezbjeđivanja pristupa sistemu ili pregovora o pristupu sistemu.</p> <p>(3) Informacije koje su neophodne u cilju postizanja efikasne konkurentnosti i efikasnog funkcionisanja tržišta javno se objavljuju.“</p> <p>Obrazloženje:</p>	Ova tema je obrađena u članu 87 za sve učesnike na tržištu, čime su prihvaćeni zahtjevi primjedbe.

		<p>Predlog je prilagođen primijenjenom zakonskom rješenju koje se odnosi na nezavisnost operatora prenosnog sistema.</p>	
236.		<p>Primjedba</p> <p>Prava, obaveze i odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije - Član 91, stav (1), tačka 8, alineja 1</p> <p>Predlaže se da se izmijeni, tako da glasi: „izgradnja infrastrukture za priključenje i priključenje sa podnosiocima zahtjeva za priključenje“</p> <p>Obrazloženje: Predlog je prilagođen primijenjenom zakonskom rješenju iz člana 162.</p>	<p>Prihvata se.</p>
237.		<p>Primjedba</p> <p>Prava, obaveze i odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije - Član 91, stav (1), tačka 22</p> <p>Predlaže se da se nakon riječi „pravila“ brišu riječi „relevantnih evropskih asocijacija operatora prenosnog sistema čiji je član.“</p> <p>Obrazloženje: Predlog je dat radi preciziranja.</p>	<p>Prihvata se.</p>

238.		<p>Primjedba</p> <p>Prava, obaveze i odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije - Član 91, stav (1), tačka 23 Predlaže se da se izbriše riječ „njegovog“.</p> <p>Obrazloženje: Predlog je dat radi preciziranja.</p>	Prihvata se
239.		<p>Predlog</p> <p>Prava, obaveze i odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije - Član 91, stav (1), tačka 38 Predlaže se brisanje.</p> <p>Obrazloženje: Predmet je regulisan zakonom kojim se uređuje prekogranična razmjena električne energije.</p>	Prihvata se.
240.		<p>Predlog</p> <p>Prava, obaveze i odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije - Član 91, stav (12) Predlaže se izmjena tako da glasi: „troškovi koji se odnose na nabavku usluga iz stava (9) ovog člana, uključujući troškove potrebnih informacionih i komunikacionih tehnologija i troškove infrastrukture, smatraju se opravdanim</p>	Prihvata se, stav je izbrisan u skladu sa sugestijama REGAGEN-a, a isto je obrađeno u članovima 52 i 56.

		troškovima poslovanja operatora prenosnog sistema” Obrazloženje: Predlog je dat radi preciziranja norme.	
241.		Predlog Pravila za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije - Član 95, stav (1) Predlaže se da se doda tačka 9 i da glasi: „uz prethodnu saglasnost Agencije i druga pitanja od značaja za rad prenosnog sistema koja nijesu uređjena zakonom.” Obrazloženje: Imajući u vidu značajne izmjene zakonskog okvira koje se odvijaju paralelno, kao i činjenicu da se pravila donose po usvajanju svih ostalih propisa, smatramo da je potrebno predvidjeti ovakvu odredbu kako bi se izbjegla pravna praznina.	Djelimično se prihvata. Dodata riječ “naročito” u uvodnoj rečenici člana 95 stav 1.
242.		Predlog Organizovana kupovina i prodaja - Član 110, stav (4) Predlaže se da se preformuliše tako da glasi: „Ostala tržišta električne energije obuhvataju tržište pomoćnih usluga, uključujući balansno tržište i tržište nefrekvencijskih pomoćnih usluga.” Obrazloženje:	Prihvata se.

		Predlog je dat radi preciziranja norme.	
245.		<p>Predlog</p> <p>Prava, obaveze i odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije - Član 110, stav (2), tačka 3 – potrebno je jasno definisati što se podrazumijeva pod pojmom tržište kapacitetima.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 23: Predlog dat radi potrebe preciziranja i razjašnjenja.</p>	Prihvata se.
246.		<p>Predlog</p> <p>Balansna odgovornost - Član 111, stav (8)</p> <p>Predlaže se brisanje.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 24: Norma je u koliziji sa Zakonom o korišćenju energije iz obnovljivih izvora.</p>	<p>Prihvata se.</p> <p>Izuzete od balansne odgovornosti uređuje se Zakonom o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa.</p>

248.		<p>Predlog</p> <p>Pravila za funkcionisanje tržišta - Član 118, stav (2), tačka 12 Provjeriti usklađenost sa članom 17, stav 3, tačka (e) Direktive 2019/944.</p> <p>Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 25: Norma je nejasna, pa je potrebno provjeriti.</p>	Primjedba se prihvata, odredba je u skladu sa Direktivom 2019/944.
249.		<p>Predlog</p> <p>Izmještanje energetskeg objekta - Član 210 Predlaže se da se doda novi stav koji glasi: „Projektna dokumentacija koja je osnov za izmještanje energetskeg objekta je predmet saglasnosti energetskeg subjekta čiji objekat se izmiješta.“</p> <p>Obrazloženje: Predlog dat jer je neophodno da energetske subjekat dostavi investitoru saglasnost kojom se potvrđuje usklađenost projektne dokumentacije sa važećim propisima i internim aktima.</p>	Prihvata se.

250.	<p>Predlog</p> <p>Zabrana radova koji ugrožavaju rad energetske objekata.</p> <p>član 211</p> <p>Predlaže se da se doda novi stav koji glasi: „Vlasnici i nosioci drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod i pored energetskog objekta obavezni su da omoguće pristup Operatoru sistema radi pregleda, održavanja, sječe stabala i drugog rastinja koje ugrožava funkcionisanje energetskog objekta.“</p> <p>Predlaže se da se izmijeni stav (5) tako da glasi: „Energetski subjekat na zahtjev vlasnika ili nosioca drugih prava nad nepokretnostima, koje se nalaze ispod, iznad ili pored energetskog objekta može zahtijevati dostavljanje dodatnih informacija i studija koje bi potvrdile usaglašenost planiranih radova sa propisima. Troškove po ovom osnovu snosi vlasnik ili nosilac drugih prava nad nepokretnostima. Po dostavljanju zahtijevane dokumentacije, energetski subjekat može izdati odobrenje za izvođenje radova iz stava 4 ovog člana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.“</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Predlaže se dodavanje novog stava zbog problema sa pristupom vlasnika nepokretnosti, jer Operator prenosnog sistema nije u mogućnosti da obavlja pregled, održavanje, kao ni sječu stabala i drugog rastinja koje ugrožava bezbedno i efikasno funkcionisanje energetskog objekta.</p>	Prihvata se.
------	---	--------------

		<p>Predložena je izmjena stava (5), jer je su energetsom subjektu da bi odobrio zahtev vlasnika ili nosioca drugih prava nad nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored energetske objekta za izvođenje radova, potrebne informacije i studije koje potvrđuju usklađenost planiranih radova sa važećim propisima. S obzirom da se radovi odnose na period nakon izgradnje objekta, sve troškove po ovom osnovu snosi vlasnik ili nosilac drugih prava nad nepokretnostima.</p>	
251.		<p>Predlog</p> <p>Članovi 237 do 242 – predlažemo da se izmjestu u posebno poglavlje, prije prelaznih i završnih odredbi.</p> <p>Obrazloženje: Norme su trajnog karaktera.</p>	Prihvata se.
252.		<p>Predlog</p> <p>Stručni ispit - Član 248 Uskladiti u skladu sa primjedbom/predlogom/sugestijom za člana 67.</p> <p>Obrazloženje: Članovi 67 i 248 su povezani te je potrebno uskladiti sa primjedbom/predlogom/sugestijom za član 67.</p>	<p>Djelimično se prihvata. Odredba usklađena sa odredbom člana 67.</p>

253.		<p>Predlog</p> <p>Rokovi za usklađivanje opštih akata energetske subjekata - Član 236</p> <p>Predlaže se da umjesto riječi "ili" stoji riječ "i", takođe, da umjesto riječi: "u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona u roku od 6 do 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona." stoji : "u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim ako ovim zakonom nije drugačije uređeno."</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Izmjena je predložena radi definisanja jasnih rokova i nosioca obaveza iz odredbe.</p>	Prihvata se.
256.		<p>Predlog</p> <p>Rokovi za usklađivanje akata i implementaciju - Član 254, stav (7)</p> <p>Predlaže se da se riječi „do ispunjenja uslova o nabavci tih usluga na tržišnim principima“ mijenjaju se riječima „do donošenja propisa kojima se uređuje način obezbjeđenja pomoćnih usluga i usluga balansirana“.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Norma je predložena kao proaktivno rješenje za postizanje tržišnog obezbjeđenja pomoćnih usluga i usluga balansirana.</p>	Prihvata se.

257.	UDRUŽE NJE NAFTNIH KOMPANIJA CRNE GORE	<p>1. Primjedba</p> <p>Poglavlje VI – Licence, Sertifikati i Energetske dozvole Članom 59, stav 3, definisani su uslovi za dobijanje licence a koji galsi: “ (3) koji dostavi dokaz da ima zaposlena lica sa položenim odgovarajućim stručnim ispitom, odnosno dokaz o zaključenom ugovoru sa fizičkim licem sa položenim odgovarajućim stručnim ispitom ili pravnim licem koje ima zaposlene sa položenim odgovarajućim stručnim ispitom za obavljanje poslova tehničkog rukovođenja, održavanja, eksploatacije i rukovanja energetskim objektima, Predlažemo dopunu Člana 59, posle stava (6) dodaju se: “(7) Stav 3, tačka 3 ovog člana se ne odnosi na privredne subjekte koji obavljaju djelatnost trgovine na malo naftnim derivatima (iz člana 4. stav 18. ovog zakona) – benzinske stanice, kao ni na njene zaposlene koji obavljaju poslove prodaje goriva. (8) U skladu sa prethodnim stavom (7), maloprodajni objekat za obavljanje energetske djelatnosti trgovine na malo naftnim derivatima može da obavlja djelatnost u samouslužnom režimu od strane kupaca (self service). “</p> <p>Obrazloženje: U toku primjene postojećeg i trenutno važećeg zakonskog rešenja, a čije odredbe koje se odnose na naftu i naftne derivate nisu mijenjane ni ovim Nacrtom zakona o energetici, dolazilo se do pogrešnog tumačenja i primjene odredbi od strane Regulatora, kao i Ministarstva unutrašnjih poslova. Pogrešnim tumačenjem Zakona, donešen je Pravilnik o</p>	<p>Djelimično se prihvata. Odredba formulisana na odgovarajući način.</p>
------	---	---	---

	<p>licenciranju energetske subjekata a kojim se definiše posjedovanje odgovarajućeg stručnog ispita zaposlenih. Za predmetni stručni ispit, decenijama unazad, se prepoznao kao nadležni organ Direktor za zaštitu i spašavanje pri MUP-u, koji pogrešnim tumačenjem i primjenom izdaje Uvjerenja o osposobljenosti za vršenje poslova utovara i istovara opasnih materija, a na osnovu Pravilnika o bližem sadržaju evidencija i osposobljavanju zaposlenih u vezi prevoza opasnih materija i godišnjeg izvještaja o primjeni mjera bezbjednosti u prevozu opasnih materija, što je potpuno pogrešna primjena na prodavce goriva u maloprodajnim objektima. Na ovu nedoslednost i nelogičnost smo više puta pismeno ukazivali, posebno iz razloga što pomenuta Uvjerenja proističu i odnose se na Zakon o prevozu opasnih materija (član 32, o licima koja učestvuju u utovaru i istovaru opasnih materija), a to se zasigurno ne odnosi na prodavce goriva. Ovakva primjena je u potpunoj suprotnosti sa domaćim Zakonom o energetici, kao i praksom u državama članicama EU, u kojima se decenijama unazad obavlja samouslužno točenje goriva od strane kupaca, a koje prakse smo i lično svjedoci samim prelaskom granice na Debelom Brijegu. Posebno imajući u vidu hroničnu nestašicu radne snage, kao i brojne probleme koji su prouzrokovani ovakvom pogrešnom primjenom, a koju smo isticali godinama unazad, stvorene su nepotrebne biznis barijere. Takođe, od strane Direktorata za naftu i gas više puta je javno zagovarano i obećano da će se raditi na omogućavanju nedvosmislene primjene samoposluživanja na benzinskim stanicama.</p>	
--	--	--

		<p>Ovom prilikom ukazujemo: - da su benzinske stanice opremljene po najsavremenijim EU tehničkim i tehnološkim standardima, - prijem goriva se obavlja od strane licenciranih ADR prevoznika; - svi zaposleni prolaze PP obuku; - svi privredni subjekti koji obavljaju poslove trgovine na malo imaju savjetnike za bezbjednost i edukaciju, koji prate rad na benzinskim stanicama i sačinjavaju izvještaje prema MUP-u, - licencirana privredna društva koji obavljaju poslove trgovine na malo gorivima, imaju angažovane brojne specijalizovane privredne subjekte za tehničko rukovođenje i održavanje, kao i saradnju sa brojnim državnim institucijama za kontrolu, ovjeravanje i beždarenje uređaja i opreme. Shodno navedenom, smatramo da je opravdana dopuna i izmjena člana 59. kako je predloženo, a koja bi doprinijela nedvosmislenoj primjeni u praksi prodloženog Zakona.</p>	
258.		<p>2. Primjedba</p> <p>Poglavlje VI – Licence, Sertifikati i Energetske dozvole</p> <p>Članom 67, stav 5, definisani su uslovi za stručno osposobljavanje: “ (5) Poslove rukovanja gasnim instalacijama kapaciteta do 30 m3 na punionicama auto gasa može da obavlja lice koje ima najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit. Predlažemo izmjenu Člana 67, na način da se stav (5) izmjeni i glasi: “(5) Poslove rukovođenja gasnim instalacijama kapaciteta do 30 m3 na punionicama auto gasa može da obavlja lice koje ima najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit.” ,</p>	<p>Odbija se.</p> <p>U Nacrtu zakona o energetici propisani su isti uslovi u pogledu stručne osposobljenosti kao i u važećem Zakonu o energetici. Za rukovođenje objektom potreban je najmanje VI nivo kvalifikacije obrazovanja, dok je za rukovanje navedenim objektom potreban najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja.</p>

kao i dopunu Člana 67, na način da se posle stava (5) doda novi stav (6) koji glasi: “ (6) Poslove rukovanja gasnim instalacijama kapaciteta do 30 m3 na punionicama auto gasa mogu da obavljaju lica koja imaju navršenih 18 godina.” Posledično, stavovi (6), (7) i (8) postaju stavovi (7), (8) i (9).

Obrazloženje: Prilikom izgradnje benzinskih stanica, sa pripadajućim gasnim instalacijama, koriste se pravilnici o izgradnji benzinskih stanica iz 1971. Godine (Sl. SFRJ 27/71), a koji su tehnički i tehniološki u potpunosti zastarjeli i koji su gotovo neprijenjivi. Prilikom izgradnje ovih postrojenja, koristi se najsavremenija tehnička oprema koja uključuje brojne automatizovane sigurnosne standarde visokog stepena bezbjednosti, koji omogućava upotrebu od strane širokog broja korisnika, na siguran, jednostavan i bezbjedan način, a koji uključuje samoposluživanje TNG-a (tečnog naftnog gasa). Ovim izmjenama, na bezbjedan način, nastoji se unaprijediti poslovni ambijent ukidanjem brojnih biznis barijera, a u skladu sa EU praksom. Takođe, ovim izmjenama se osigurava da energetske subjekti trebaju obezbjediti jednog licenciranog rukovodioca III stepena po objektu maloprodaje TNG-a. U prethodnom obrazloženju je detaljno naveden način rada i praćenja benzinskih stanica, koji važi i u ovom predlogu. Valja napomenuti, a to je i praksa pokazala, da je bezbjednije točenje TNG-a na benzinskim stanicama u odnosu na zamjenu plinskih boca u domaćinstvima.

259.	<p>3. Primjedba</p> <p>Poglavlje XVI – Trgovina naftnim derivatima i biogorivima</p> <p>Predlažemo izmjenu člana 205. Nacrta Zakona o energetici u dijelu Trgovina naftnim derivatima i biogorivima, a iz razloga uređivanja zakonskih okvira i pojednostavljivanja propisa shodno relevantnim preporukama i EU praksi, na način: da se stav (5) izmjeni i glasi: “(5) Vlada može propisom odrediti način obračuna maksimalne maloprodajne cijene određenih vrsta naftnih derivata i/ili biogoriva, načine i rokove objavljivanja tih cijena i određivanje organa koji ih objavljuje. “ Stav (6) se briše u potpunosti, jer je u suprotnosti sa EU direktivama o liberalizaciji cijena na slobodnom tržištu, a koji stav bi mogao biti smetnja za usklađivanje crnogorskih propisa sa EU. Stav (7) postaje stav (6), a stav (8) postaje stav (7) i mijenja se zbog nejasne formulacije, pa sada glasi: “ (7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, energetski subjekt dužan je da na naftne derivate sa dodatim multifuncionalnim aditivima, ukoliko nema u ponudi naftne derivate iz stava 5 na benzinskoj stanici, primijeni maloprodajnu cijenu koja je jednaka ili niža od cijene određene propisom iz stava 5 ovog člana.”</p> <p>Obrazloženje: U okviru Nacrta zakona o energetici, u dijelu koji se odnosi na Trgovinu naftnim derivatima i biogorivima, planirano je Zakonsko ograničavanje prodajnih cijena naftnih derivata za određene vrste derivata, a šta je suprotno praksi zemalja članica, kao i direktiva EU.</p>	Djelimično se prihvata. Izvršena izmjena navedenog člana.
------	--	---

		<p>Pored toga, u okviru istog člana, nejasno je formulirano određivanje cijene derivata sa dodatim multifunkcionalnim aditivima za slučaj da subjekt nema osnovne uobičajne derivate, jer u normalnim uslovima takvi derivati imaju posebno liberalno formiranje cijena, jer doprinose smanjenju emisije štetnih gasova, a šta je jedna od vodećih preporuka i direktiva EU. Iz navedenog predlog je da se što više pojednostavi i precizira član 205., i da je nepotrebno definisanje obaveznog ograničavanja prodajnih cijena, već da se ostavi kao mogućnost Vladi Crne Gore, dok će se sve ostale predložene mjere koje se odnose na konkretne derivate urediti podzakonskim aktima, kao što je to slučaj u primjeru Republike Hrvatske, gdje je Uredbom precizirano kojim proizvodima se trguje, za koje proizvode se i za koji period ograničava cijena usled vanrednih okolnosti. Posebno treba prihvatiti pojašnjenje Nacrtom predloženog stava (8), a ovim predlogom stav (7), izmjenju koja se odnosi na pojašnjenje definisanja prodajne cijene za derivate sa dodatnim multifunkcionalnim aditivima, u slučajevima kada u ponudi nema uobičajenih goriva.</p>	
260.		<p>4. Primjedba</p> <p>Istakli bi primjedbu da je Javna rasprava rapisana za vrijeme godišnjih odmora, čime je skraćen rok za kvalitetno učešće o ovako važnom zakonu. Takođe, ovim putem predlažemo da se javna rasprava produži za dodatni vremenski period od 30 dana. Ovim putem želimo istaći da dominantni dio Nacrta zakonskog rešenja se odnosi na elektro-energetsku djelatnost, te da bi trebalo</p>	<p>Odbija se. Javna rasprava je organizovana u skladu sa propisanim pravilima.</p>

		razmisliti o donošenju zakonskog rešenja koje bi objedinilo na jednom mjestu i koje bi se odnosilo isključivo na naftu i gas.	
261.	Momir Škopelja	<p>1. Primjedba</p> <p>Opšta primjedba: Nacrt Zakona ne sadrži obrazloženje, tačnije, obrazloženje je neadekvatno. 256 članova zakona na 155 strana teksta je obrazloženo na 3 strane gdje se samo navodi sadržaj poglavlja i ništa drugo. To znači da je nacrt nepripremljen za bilo kakvu raspravu.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Obrazloženje Nacrta zakona o energetici je pripremljeno u skladu sa pravilima za pisanje obrazloženja zakona i sadrži sve obavezne elemente.</p>
262.		<p>2. Primjedba</p> <p>Član 4 (energetske djelatnosti) postoji zbrka termina.</p> <p>Termini organizovanje i upravljanje tržištem električne energije i organizovanje i upravljanje berzanskim tržištem električne energije (stav 1 tačke 7 i 8) se prepliću.</p> <p>Prepliću se i termini u vezi gasa (tačke 9 do 12) jer po definiciji, gas uključuje i TPG i TNG. TPG se kod nas ne skladišti i neće se nikad ni skladištiti, a TNG se ne prenosi kao TPG.</p> <p>U tački 16 umjesto „transportnim sredstvima, osim produktovodima“ treba „drumskim transportnim sredstvima“</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Navedeni termini su usklađeni sa odredbama Nacrta zakona.</p>

263.		<p>3. Primjedba</p> <p>U članu 7 (značenje izraza):</p> <p>Stav 1 tačka 27 (gas) i 56 (naftni derivati) dolazi do preplitanja pa npr. TPG spada u obje kategorije. Ako je TNG naftni derivat (što fizički gledano nije pogrešno), onda licenca za sve aktivnosti sa naftnim derivatima uključuje i TNG. Tada licence za TNG ne treba da postoje, pa svo licenciranje treba raditi ispočetka. Takođe, TPG se ne može transportovati kroz gasni sistem. TPG se regasifikuje i tako transportuje, ali on tada više nije TPG nego samo PG.</p> <p>Tačka 103 – „skladištenje električne energije“ ne može nikako biti „odlaganje krajnjeg korišćenja električne energije“</p> <p>Tačka 106 – „prodaja električne energije, gasa ili naftnih derivata“ ne može nikako biti „radi dalje prodaje“</p> <p>Tačka 114 - ukupna finalna potrošnja energije nije ukupna energija koja je isporučena itd. nego ukupna energija koja je potrošena itd.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Tečni prirodni gas (TPG) nije obuhvaćen definicijom br. 56 za naftne derivate.</p> <p>Definicija br. 103 za „skladištenje električne energije“ je preuzeta iz Direktive (EU) 2019/944.</p> <p>Definicija br. 106 za “trgovinu” je ista kao u važećem Zakonu o energetici.</p> <p>Definicija br. 114 za “ukupnu finalnu potrošnju energije” je ista kao u važećem Zakonu o energetici.</p>

264.		<p>4. Primjedba</p> <p>Član 12 stav 2 je pogrešan. Navedeno pod a, b i c nijesu kriterijumi nego uzroci energetske siromaštva, pa ih treba brisati jer to nije mjesto za definicije tog tipa.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Član 12 stav 2 Nacrta zakona je u skladu sa članom 29 (Energetsko siromaštvo) Direktive (EU) 2019/944.</p>
265.		<p>5. Primjedba</p> <p>Član 13 stav 6 treba brisati jer je to greškom uneseno u stari zakon, i tako je i ostalo.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Navedena odredba nije greškom unesena u važeći Zakon o energetici, nego na zahtjev organa nadležnog za kontrolu državne pomoći.</p>
266.		<p>6. Primjedba</p> <p>Član 14 stav 1 treba da počinje sa „Energetski bilans sadrži procjene potrebe za itd“.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Odredbe koje se odnose na energetske bilans formulisane su u skladu sa predlogom konsultanta za izradu Zakona o energetici i Sekretarijata za zakonodavstvo.</p>
267.		<p>7. Primjedba</p> <p>Član 15 stav 1 OBAVEZNO DODATI „Bilans ogrijevnog drveta“ kao stav 1 tačka 5.</p>	<p>Primjedba se djelimično prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Primjedba se prihvata na način da se u članu 15 stav 1 doda tačka 5 koja glasi: “bilans drvnih goriva“.</p>

268.		<p>8. Primjedba</p> <p>Član 15 stav 2 tačka 5 brisati „i procjena potrebe za izgradnjom novih proizvodnih kapaciteta“ jer tome nije mjesto u bilansu.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Odredbe koje se odnose na energetske bilans formulisane su u skladu sa predlogom konsultanta za izradu Zakona o energetici i Sekretarijata za zakonodavstvo.</p>
269.		<p>9. Primjedba</p> <p>Član 15 OBAVEZNO DODATI novi stav „Bilansom ogrijevnog drveta utvrđuju se: ...“ najbolje kao novi stav 6.</p>	<p>Primjedba se djelimično prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Primjedba se prihvata na način da se u članu 15 doda novi stav: “Bilansom drvnih goriva utvrđuju se...”.</p>
270.		<p>10. Primjedba</p> <p>Član 17 stav 3: treba brisati „za period koji odgovara dužini trajanja regulatornog perioda“. Energetski bilans nema nikakve veze sa regulatornim periodom. Osim toga, Agencija za svaki regulatorni period donosi posebnu odluku o dužini trajanja, pa se može desiti da se termini ne slože.</p> <p>Zato se energetske bilans donosi na period od npr. 10 godina sa obavezom ažuriranja svakih 5 godina. Sve ispod toga (sadašnjih 3 godine kao regulatorni period) nije dugoročno.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Navedena odredba je formulisana u skladu sa predlogom Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.</p>
271.		<p>11. Primjedba</p> <p>Član 22 stav 2 umjesto „predsjednik i dva člana“ mnogo je „tri člana koji se naizmjenično smjenjuju na mjestu predsjedavajućeg“.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Primjedba je nejasna.</p>

272.		<p>12. Primjedba</p> <p>Članove 23-25 uskladiti sa izmjenama sadašnjeg Zakona iz Sl. lista 84/2024.</p>	<p>Primjedba se prihvata.</p>
273.		<p>13. Primjedba</p> <p>Član 27 stav 4: ako ostane rješenje sa predsjednikom i dva člana Odbora, stav 4 treba dopuniti na način da se onemogući da neko bude dva puta predsjednik i dva puta član Odbora. Kako je predsjednik istovremeno i član Odbora, time bi neko mogao da bude član odbora četiri mandata. Zato na kraju stav 4 treba dodati „pri čemu se funkcija predsjednika i člana Odbora posmatraju zbirno“.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Predlog je potrebno dodatno razmotriti.</p>
274.		<p>14. Primjedba</p> <p>Član 5 brisati jer se pokazao kao pogodan za manipulacije. Zahvaljujući tom stavu sadašnji članovi su produžili mandate skoro dvije i skoro četiri godine.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Pogrešan poziv na član</p>
275.		<p>15. Primjedba</p> <p>Član 28 stavovi 1 i 2 dodati „odlično poznaje engleski jezik“ jer je to jedan od glavnih preduslova za kvalitetno obavljanje te funkcije stoga jer je sva literatura i nova dokumentacija na engleskom.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Zahtjev je previše specifičan za zakonsku odredbu.</p>

276.		<p>16. Primjedba</p> <p>Član 16 poslije „zamjenik izvršnog direktora Agencije“ dodati „ni zaposleni u Agenciji“. Ovo stoga da bi se izbjegao konflikt interesa i kod zaposlenih. Dosad se (a i sad) dešava situacija da brat sestri podnosi zahtjev za tarife, da brat i sestra odučaju o šalbama protiv njih, o platama itd.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Članom 16 se ne uređuju pitanja koja se odnose na zamjenika izvršnog direktora i zaposlene u Agenciji.</p>
277.		<p>17. Primjedba</p> <p>Član 16 novi stav 2 treba da glasi „(2) Uz prijavu na konkurs članovi Odbora, direktor i zamjenik direktora dostavljaju izjavu kojom potvrđujući da nemaju interesa ni u jednom energetsom subjektu, a obnavljaju je jednom godišnje u toku trajanja mandata“. Ovo je neophodno stoga da se pojačaju odredbe o konfliktu interesa. Ova norma nije nigdje propisana, a važna je. Ovim bi se izbjeglo nešto što se već desilo da član Odbora istovremeno ima akcije u energetsom subjektu i da mu određuje cijene i tarife.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Članom 16 se ne uređuju pitanja koja se odnose na konkurs za izbor članova Odbora, direktora i zamjenika izvršnog direktora Agencije.</p>
278.		<p>18. Primjedba</p> <p>Član 30 stav 1 riječi „može biti“ zamijeniti sa „biće“ kako bi se izbjegle moguće manipulacije.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Član 30 je formulisan u saradnji sa Sekretarijatom za zakonodavstvo i isti je kao u važećem Zakonu o energetici.</p>

279.		<p>19. Primjedba</p> <p>Član 30 stav 2 u slučaju da se održi izmijenjeni način izbora Odbora (samo Skupština, bez Vlade) tekst treba brisati i staviti „Postupak rezrješenja predsjednika ili člana Odbora pokreće nadležni odbor Skupštine Crne Gore.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Član 30 stav 2 je formulisan u saradnji sa Sekretarijatom za zakonodavstvo i isti je kao u važećem Zakonu o energetici.</p>
280.		<p>20. Primjedba</p> <p>Član 35 stav 5 tačka 14 brisati i tu obavezu prebaciti Ministarstvu.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Navedena odredba je definisana u skladu sa zahtjevima Direktive (EU) 2019/944.</p>
281.		<p>21. Primjedba</p> <p>Član 34 stav 4 brisati jer nema nikakvog smisla.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Navedena odredba je definisana u skladu sa zahtjevima Direktive (EU) 2019/944.</p>
282.		<p>22. Primjedba</p> <p>Član 35 stav 5 brisati „gas iz obnovljivih izvora“ jer se on ne transportuje prenosnom niti distributivnom mrežom.</p>	<p>Primjedba se ne prihvata.</p> <p>Obrazloženje: Član 35 stav 5 ne sadrži navedene riječi.</p>

283.		<p>23. Primjedba</p> <p>Član 45 stavovi 2, 3 i 4 termin „opšti akti“ zamijeniti sa „propisi koje donosi Agencija“. Ovo stoga jer su opšti akti organizacioni akti Agencije (pravilnici o sistematizaciji, zaradama itd.) dok se ovaj član odnosi na propise koje Agencija donosi u ostvarivanju svoje uloge i ovlašćenja.</p>	<p>Odbija se. Formulacije postoje i u drugim zakonima I u skladu su sa sugestijama Sekretarijata za zakonodavstvo.</p>
284.		<p>24. Primjedba</p> <p>Član 47 stav 1: sve stavove treba zamijeniti sa definicijom iz starog zakona:</p> <p>(1) Agencija rješava sporove između subjekata u energetske djelatnostima, između tarifnih kupaca ili kupaca po ugovoru i energetske subjekata ili između energetske subjekata, kao i prigovore koji se odnose na pristup trećih lica distributivnom ili prenosnom sistemu, u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka.</p> <p>(2) Odluke Agencije su konačne.</p> <p>(3) Protiv svake odluke Agencije može se pokrenuti upravni spor.</p> <p>Ovom izmjenom bi se prevazišla sadašnja situacije da kupci nemaju kome da se žale jer Agencija nije nadležna za njihove žalbe (osim u vrlo ograničenom broju slučajeva), pa i za najmanji problem moraju da idu na sud.</p>	<p>Odbija se. Trenutna formulacija precizira tačno po kojim zalbama Agencija odlučuje.</p>
285.		<p>25. Primjedba</p> <p>Član 52 stav 4 brisati jer nema nikakvog smisla.</p>	<p>Odbija se.</p> <p>RDP obuhvata samo troškove za koje se utvrdi da su razumni i proporcionalni.</p>

286.		<p>26. Primjedba</p> <p>Član 53 stav 1 brisati „investicija i neto obrtnih sredstava (radni kapital)“. Ovo stoga jer je protivzakonito i protivustavno da kupci plaćaju povrat na sredstva (tj. profit) na investicije (objekte koji se grade i nijesu u upotrebi). Kupci su dužni da plaćaju samo ono što koriste, a investicije su objekti koji još nijesu izgrađeni i stavljeni u funkciju, pa ih kupci i ne koriste. Zato ne treba ni da ih plaćaju.</p>	<p>Odbija se. Odnosi se na parametre za RDP koji su važni za njegovo utvrđivanje.</p>
287.		<p>27. Primjedba</p> <p>Sljedstveno prethodnom, treba brisati član 53 stav 3 i stav 5 i član 56 stav 1 tačka 9.</p>	<p>Odbija se. Pojašnjenje kao za primjedbu 26.</p>
288.		<p>28. Primjedba</p> <p>U članu 54 treba precizirati kad počinje primjena korekcija tokom regulatornog perioda. Smatram da to treba da počne tri mjeseca od dana podnošenja revidovanog finansijskog izvještaja energetskog subjekta.</p>	<p>Odbija se. Primjena počinje objavljivanjem korekcija u Službenom listu.</p>
289.		<p>29. Primjedba</p> <p>Član 56 stav 2: brisati „operatora berzanskog tržišta električne energije“ jer se on finansira iz članarine učesnika, pa Agencija to ne određuje.</p>	<p>Odbija se. Netačan poziv.</p>

290.		30. Primjedba Iz člana 56 brisati stav 4 jer je već rečeno da je protivzakonito davati povrat (profit) na investicije u bilo kojem obliku.	Odbija se, nejasan poziv. Pojasenje za povrat dato u primjedbi 26.
291.		31. Primjedba Član 68 treba spojiti (ukomponovati) sa članom 59 stav 1 jer se radi o istoj problematici.	Odbija se. Član 59 obrađuje izdavanje licenci, dok je u članu 68 obrađeno obavljanje energetske djelatnosti bez licence što je preciznije i razumljivije ukoliko je odvojeno u dva člana.
292.		32. Primjedba U članu 70 treba predvidjeti i istek odnosno prestanak važenja licence.	Odbija se. Članom 60 predviđeno je da se licenca izdaje na period od 10 godina.
293.		33. Primjedba Član 101 risati jer je potpuno nerealan, a može da zakomplikuje stvari, stvara dodatne obaveze oko petogodišnjih analiza itd.	Odbija se. Ukoliko je dobar poziv na član 101 koji se odnosi na pitanje vlasništva operatora distributivnog sistema nad objektima za skladištenje energije ovo je obaveza iz Direktive 2019/944 koja se mora propisati.

294.		<p>34. Primjedba</p> <p>Član 102: precizirati uslove za postojanje zatvorenog distributivnog sistema, jer sadašnji sistemi ne služe osnovnoj svrsi.</p>	<p>Odbija se. Član precizira odredbe zatvorenog distributivnog sistema na osnovu kojeg su i formirani isti u Crnoj Gori.</p>
295.		<p>35. Primjedba</p> <p>Član 110 stav 5 tačke 9 i 10: brisati berzu, ona nije učesnik na tržištu, a ne može da bude ni OZDS jer su trgovina energijom i distribucija nespojive djelatnosti. Eventualno OPS, ODS i OZDS treba ostaviti, a li naglasiti „ za energiju za pokrivanje gubitaka“.</p>	<p>Odbija se. Zakon je previdio ko sve može da bude učesnik na tržištu. Za sada OPS i ODS vrše nabavku gubitaka što ne znači da će samo tako biti u budućnosti.</p>
296.		<p>36. Primjedba</p> <p>Član 157 stav 2 brisati jer Agencija NE SMIJE da organizuje tendere za energetske subjekte.</p>	<p>Odbija se. U skladu sa EU propisima, a osim toga ista rješenja postoje i u okruženju.</p>
297.		<p>37. Primjedba</p> <p>Član 163 stav 1: brisati obavezu OPS ili ODS za dostavljanje „prijedloga ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje“ jer svaki kupac ima pravo da bira ko će mu izgraditi priključak. To može da radi i OPS ili ODS, ali nema tu obavezu, pa i obavezu dostave ugovora treba brisati.</p>	<p>Odbija se. Operator prenosnog I distributivnog sistema je investitor izgradnje priključka i nedostajuće infrastrukture i, po pravilu, gradi priključak na prenosni sistem odnosno distributivni sistem, osim ako je kupac sam ne izgradi.</p>

298.		<p>38. Primjedba</p> <p>Član 164 stav 2 brisati „obavezu otkupa infrastrukture od operatora sistema“.Ovo stoga jer ako je neko izgradio priključak za sopstvene potrebe, OPS i ODS nemaju obavezu da je otkupljuju jer služi samo tom potrošaču koji ju je izgradio.</p>	<p>Odbija se. To je mogućnost da se ponudi infrastruktura na otkup, ukoliko će ta infrastruktura biti korišćena od strane drugih korisnika.</p>
299.		<p>39. Primjedba</p> <p>Član 166 stav 5 brisati „da zaključi ugovor o izgradnji energetske infrastrukture za priključenje“ jer svaki kupac ima pravo da bira ko će da mu gradi priključak.</p>	<p>Odbija se. Ovim stavom se precizira obaveza zaključenja ugovora o izgradnji infrastrukture ukoliko operator nije u mogućnosti da blagovremeno izgradi infrastrukturu.</p>
300.		<p>40. Primjedba</p> <p>Članove 171 i 172 brisati. Eliminirati priču o otkupu infrastrukture jer se najčešće radi o manipulacijama. Prema predloženoj defoniji iz člana 172 otvara se mogućnost da neko sagradi priključak za VE od npr. 50MW, priključi domaćinstvo od 3 KW i prenos je obavezan da otkupi priključak milionske vrijednosti.</p>	<p>Odbija se. Obaveza otkupa infrastrukture od strane OPS ili ODS je propisana ukoliko tu infrastrukturu koristi više korisnika.</p>
301.		<p>41. Primjedba</p> <p>Član 192 stav 2 brisati jer ne možete da kupujete nešto što sami proizvodite.</p>	<p>Odbija se, pogrešan poziv.</p>

302.		<p>42. Primjedba</p> <p>Član 194 stav 4 brisati jer ta obaveza postoji 20 godina, ničemu ne služi i niko se nje ne pridržava, a stav 5 brisati jer je prirodno da će snabdjevač sve da naplati i zamijeniti je odredbom što račun sve sadrži.</p>	<p>Odbija se. U skladu sa EU propisima. Brisanjem se umanjuju obaveze snabdjevača.</p> <p>Treba predvidjeti sta sve snabdjedavač može da naplati</p>
303.		<p>43. Primjedba</p> <p>Član 195 stav 2 treba brisati Agenciju i staviti operatora tržišta jer je to njegov posao. Agencija ne smije da se bavi takvim komercijalnim poslovima.</p>	<p>Odbija se. Alat za poredjenje ponuda snabdjevača je obaveza iz Direktive i nije u pitanju komercijalni posao od kojih će Agencija imati zaradu, nego obaveza da budu dostupni alati za poređenje</p>
304.		<p>44. Primjedba</p> <p>Član 197 brisati ili ograničiti na 5-7 najvećih kupaca. Ovako definisana obaveza znači obračun različite cijene svakih sat vremena. Imaju li naša pametna brojila te mogućnosti? Ako bi 5 ili 10.000 potrošača to tražilo, bilo bi nemoguće uraditi takav obračun. Eventualno bi se ova obaveza mogla definisati ALI SAMO KAO PRAVO kupaca sa godišnjom potrošnjom iznad npr. 1000MWH, anikako kao obavezu operatora.</p>	<p>Odbija se. Pravo na ugovor sa dinamičkim određivanjem cijene električne energije je obaveza iz direktive 2019/944 za transponovanje.</p>
305.		<p>45. Primjedba</p> <p>Član 212 dodati stav 5 tačka 3 ili stav 6 „Period obračuna za pametna brojila je tri dana“. Ovo stoga jer je sistem pametnih brojila koštao 100 miliona€ i sadrži detekciju svake manipulacije</p>	<p>Odbija se. Iako su u pitanju pametna brojila i ne postoji dovoljno iskustva u njihovoj primjeni smatramo da je predloženi rok prekratak.</p>

		brojilom, a obračun štete je praistorijski. Svaki uticaj na brojilo se tetektuje u realnom vremenu. Ovakva norma bi natjerala CEDIS da koristi sistem i reaguje čim se registruje bilo što neregularno.	
306.	JUGOPET ROL AD PODGORI CA	<p>1. Primjedba</p> <p>Predlog za izmjenu člana 205</p> <p>A) Predlog da se član 205, stav 8 izmijeni da glasi:</p> <p>„Izuzetno od stava 7 ovog člana, energetski subjekt dužan je da na naftne derivate sa dodatim multifunkcionalnim aditivima, primijeni maloprodajnu cijenu koja je jednaka ili niža od cijene određene propisom iz stava 5 ovog člana, pod uslovom da na maloprodajnom objektu energetski subjekt u svojoj ponudi nema standardni naftni derivat odnosno naftni derivat bez multifunkcionalnog aditiva “</p> <p>B) Predlog da se član u 205, posle stava 8, doda stav 9 i glasi:</p> <p>„Nezavisno od st. 7 i 8 ovo člana, energetski subjekt koji pored standardnih naftnih derivatana odnosno naftnih derivata bez dodatnih multifunkcionalnih aditivim (neaditivirani naftni derivati), može prodavati i naftne derivate sa dodatim multifunkcionalnim aditivima (Premium proizvode) na tržišnom principu odnosno režimu tržišnog formiranja cijena, pod uslovom da u</p>	Djelimično se prihvata, korigovana formulacija.

		<p>svojoj ponudi na maloprodajnom objektu posjeduje standardne naftne derivate odnosno naftne derivate bez multifunkcionalnog aditiva i naftni derivat sa multifunkcionalnim aditivima.“</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Radi otklanjanja nedoumica u formiranju cijena, predložena izmjena je u skladu sa članom 2 stav 2 Uredbe o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata („Službeni list Crne Gore“ br. 23/2021, u daljem tekstu: Uredba), koja se primjenjuje od 09.03.2021. godine. Naime, tržišno formiranje maloprodajne cijene naftnih derivata sa multifunkcionalnim aditivima (Premium proizvodi) je u primjeni od navedenog datuma i isto je praksa kako u zemljama regiona, tako i u zemljama Evrope već duži niz godina. Na ovaj način se izbjegava pogrešno tumačenje novih odredbi Zakona.</p>	
307.		<p>2. Primjedba</p> <p>Predlog da se cijena naftnog derivata motorni benzin bezolovni 98 (BMB 98) formira na tržišnom principu.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Maksimalna cijena BMB 98 se trenutno formira na osnovu Uredbe o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata. Smatramo da bi cijena BMB 98</p>	<p>Odbija se. Navedena sugestija se ne odnosi na Nacrt zakona o energetici već je predmet uredbe kojom se uređuju cijene naftnih derivate.</p>

		<p>trebala da bude formirana na tržišnog pricipu, iz razloga kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BMB 98 nije standardni već premium proizvod; - već postoji na tržištu BMB 98 sa dodatim multifunkcionalnim aditivima, koji se prodaje iznad Uredbom definisane maloprodajne cijene; - ovakva praksa je prisutna već duže vrijeme u zemljama regiona i Evrope; 	
308.	LUKOIL Montene gro	<p>1. Primjedba</p> <p>Član 205: Kvalitet i način obračuna maloprodajnih cijena naftnih derivata i biogoriva.</p> <p>Umjesto što je napisano u stavu (8) „Izuzetno od stava 7 ovog člana, energetske subjekt dužan je da na naftne derivate sa dodatim multifunkcionalnim aditivima, primijeni maloprodajnu cijenu koja je jednaka ili niža od cijene određene propisom iz stava 5 ovog člana“, potrebno je da bude napisano:</p> <p>(8) „Izuzetno od stava 7 ovog člana, energetske subjekt dužan je da na naftne derivate sa dodatim multifunkcionalnim aditivima, primijeni maloprodajnu cijenu koja je jednaka, niža ili viša od cijene određene propisom iz stava 5 ovog člana“</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>U Uredbi o načinu i visini elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata ("Službeni list Crne Gore", br. 023/21 od</p>	Djelimično se prihvata, korigovana formulacija.

		<p>01.03.2021, 027/21 od 10.03.2021), u članu 1 navedeno je da se ovom uredbom propisuje način i visina elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne cijene naftnih derivata, način i rokovi objavljivanja tih cijena i određivanje organa koji ih objavljuje. Zatim je navedeno u članu 2 da su naftni derivati, u smislu ove uredbe, derivati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koji se koriste kao pogonsko gorivo za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem 2) sa dodatnim multifukcionalnim aditivima (Premium proizvodi), čija cijena se određuje na tržišnom principu. <p>Kako je ova uredba na snazi od marta 2021. godine, to znači da tržište naftnih derivata već tri i po godine funkcioniše na principu da se cijena naftnih derivata sa dodatnim multifukcionalnim aditivima (Premium proizvodi) određuje na tržišnom principu. Uvođenje pomenute norme u zakon predstavljalo bi korak unazad u razvoju tržišta naftnih derivata u Crnoj Gori, tako da Vam šaljem predlog izmjene kako je navedeno.</p>	
309.	<p>REGULAT ORNI INSTITUT ZA OBNOVLJ IVU ENERGIJ U I ŽIVOTNU SREDINU (RERI)</p>	<p style="text-align: center;">1. Primjedba</p> <p>Član 10. Nacrta Zakona - Potrebno je jasno definisati rok za donošenje i usvajanje Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Podnosilac ukazuje da je neophodno da se jasno definišu rokovi za donošenje Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana (NECP) budući da su se članice Energetske zajednice, među kojima je i Crna Gora, obavezale da nadziru i izveštavaju</p>	<p>Odbija se. U potpunosti se slažemo da je NECP potrebno donijeti u najkraćem mogućem roku što je i obaveza prema Energetskoj Zajednici i EU. U članu 229 su dati standardni zakonski rokovi od 12 mjeseci za donošenje propisa na osnovu ovog zakona, ali propisivanje tačnog roka za donošenje NECP-a nije ni u zemljama regiona određena zakonom.</p>

	<p>o napretku u oblasti obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti i smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte kao i drugih informacija koje su značajne za klimatske promene (npr. međusobna elektroenergetska povezanost).</p> <p>Ministarski savet Energetske zajednice je 2021. godine usvojio Odluku 2021/14/MC-EnC, kojom je integrisao Uredbu (EU) 2018/1999 u pravne tekovine Energetske zajednice i usvojio izmene i dopune Aneksa I Ugovora. Na 20. sastanku Ministarskog saveta Energetske zajednice 2022. godine, usvojena je Odluka o izmenama i dopunama Odluke 2021/14/MC-EnC, koja uključuje set ciljeva za smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte, energetske efikasnost i povećanje udela obnovljivih izvora energije do 2030. godine. Energetska zajednica je još 2018. godine usvojila Preporuku o pripremi nacionalnih energetske i klimatske planova, kako bi doprinela izgradnji analitičkih, institucionalnih i regulatornih preduslova za razvoj NECP-a u državama članicama Zajednice, u kojoj se navodi da bi priprema nacionalnih energetske i klimatske planova trebalo da bude dinamičan proces počev od 2018. godine. Članice Energetske zajednice je trebalo da podnesu Sekretarijatu Energetske zajednice nacрте nacionalnih energetske i klimatske planova do kraja juna 2023. godine, a finalne verzije do kraja juna 2024. godine, te da nakon toga svake dve godine podnese izveštaj o primeni ovih planova, počevši od 2025. godine.</p>	
--	--	--

	<p>Crna Gora je jedina članica Energetske zajednice koja do danas nije predala nacrt NECP-a. U posljednjem dostupnom godišnjem izveštaju o primeni pravnih tekovina Energetske zajednice (https://www.energy-community.org/implementation/report/Montenegro.html) iz novembra 2023. godine navodi se da je neophodno da Crna Gora dostavi nacrt NECP-a i to tako što će se naročito fokusirati na postepeno izbacivanju uglja iz energetske države. Takođe, naglašeno je da Crna Gora nije definisala klimatski cilj i cilj koji podrazumeva dostizanje 50% učešća obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije do 2030. u svom nacionalnom zakonodavstvu, niti u nacrtu NECP, te da isti trebaju biti usklađeni sa ciljevima za 2030. koje je postavila Energetska zajednica. Kao najvažniju preporuku u posljednjem dostupnom godišnjem izveštaju Evropske komisije o Crnoj Gori, navodi se završetak izrade i usvajanje NECP-a. Iako je nadležno ministarstvo ukazalo da se očekuje usvajanje NECP-a u junu 2024. godine, do danas ovaj postupak nije otvoren za javnost u skladu sa propisima koji obezbeđuju konsultacije sa javnošću po ovom važnom pitanju, niti je javnosti predstavljen nacrt ovog dokumenta. S tim u vezi Podnosilac ukazuje da je neophodno celokupan postupak izrade NECP-a učiniti transparentnim i participativnim, a javnost obavestiti o svim do sada preduzetim koracima, kao i predstojećim koracima u izradi i usvajanju ovog javno-političkog dokumenta. Ovo svakako nije u neposrednoj vezi sa nacrtom Zakona, ali je neophodno sam tekst zakona u leksičkom i funkcionalnom smislu upodobiti ovim</p>	
--	---	--

	<p>činjenicama, imajući u vidu kašnjenje u ispunjenju pomenutih obaveza.</p> <p>Naime, NECP, kao jedan od najvažnijih dokumenata u oblasti energetike i klimatskih promena, predstavlja osnov energetske politike svake države koja je ovaj javno-politički dokument prihvatila. Sa druge strane, NECP je veoma značajan i za javnost jer joj omogućava da se upozna sa konkretnim ciljevima i aktivnostima koje država planira da preduzme kako bi sprovela energetske tranzicije kao i da aktivno učestvuje u kreiranju energetske politike. NECP je primarni instrument za upravljanje, planiranje i praćenje energetske tranzicije. NECP, sa druge strane, stvara planski okvir za multi-sektorski pristup borbi protiv klimatskih promena, i sadrži mere i aktivnosti koji bi trebalo da omoguće ispunjenje postavljenih ciljeva, kao i indikatore za praćenje njihovog sprovođenja. Ukratko, NECP osigurava da države preduzmu sve neophodne mere kako bi ispunile klimatski ciljeve i obaveze utvrđene Pariskim sporazumom, a koji je Crna Gora ratifikovala 20. decembra 2017. godine. Iz ovih razloga, od suštinskog je značaja da javnost od samog početka procesa bude obavještena i uključena u sve faze izrade ovog dokumenta, ali i u izradu izveštaja o strateškoj proceni uticaja NECP-a na životnu sredinu.</p> <p>Ovo naročito iz razloga što strateška opredeljenja za razvoj sektora energetike moraju biti usklađena sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i obavezama Crne Gore, te dodatnom činjenicom da Crna Gora nema jasnu viziju svoje</p>	
--	---	--

	<p>energetske politike i često njeni najviši propisi u oblasti energetike nisu usklađeni sa međunarodnim ciljevima i obavezama. Kao primer, Podnosilac ukazuje da su izmene Zakona o industrijskim emisijama iz 2023. godine, kojima se pokušava ozakoniti nelegalan rad Termoelektrane Pljevlja, u direktnoj suprotnosti sa odredbama Sporazuma o osnivanju Energetske Zajednice i Ustava Crne Gore.</p> <p>Podnosilac ukazuje i da je neprihvatljivo propisati u članu 229. Nacrta Zakona da će se propis nadležnog Ministarstva kojim se uređuje bliži sadržaj NECP-a i smjernice za određivanje ciljeva biti doneto u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, naročito imajući u vidu da je sadržina NECP-a već propisana obavezujućim aktima usvojenim na nivou Energetske zajednice, te da je Crna Gora već prekoračila rokove za dostavljanje ovog dokumenta. Takođe, nije jasno i ovim putem Podnosilac moli nosioca izrade ovog Zakona da obrazloži u kojem to roku, ukoliko se dokument koji uređuje sadržinu NECP-a donosi u roku od 12 mjeseci od dana donošenja zakona, će biti donet sam NECP?</p> <p>Imajući u vidu navedene činjenice od presudnog je značaja ustanoviti najkraći mogući rok (danom stupanja na snagu zakona) u kojem će se završiti izrada i usvojiti ovaj važan dokument.</p>	
--	---	--

310.		<p style="text-align: center;">2. Primjedba</p> <p>Član 10. stav 3 Nacrta Zakona je neophodno izmeniti tako da glasi: Plan iz stava 2 ovog člana donosi Vlada, na period do deset godina, uzimajući u obzir dugoročnu perspektivu do 2050. godine.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Članom 10. stav 3 propisano je da plan iz stava 2 ovog člana donosi Vlada, na period do deset godina. Podnosilac ukazuje da je neophodno izmeniti navedeni član tako da glasi: Plan iz stava 2 ovog člana donosi Vlada, na period do deset godina, uzimajući u obzir dugoročnu perspektivu do 2050. godine. Naime, preporuka Sekretarijata Energetske zajednice jeste da NECP sadrži i dugoročnu projekciju do 2050. godine kojim će prikazati način na koji država namerava da se posveti smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte kako bi osigurala ispunjenje ciljeva Pariskog sporazuma.</p>	<p>Odbija se. Trenutna formulacija stavova 2 i 3 u potpunosti odražava predlog primjedbe, jer NECP predlaže Ministarstvo u saradnji sa drugim organima a usvaja Vlada na period do 10 godina. NECP naravno mora da uzme u obzir dugoročnu strategiju do 2050 godine.</p>
311.		<p style="text-align: center;">3. Primjedba</p> <p>Član 250. Nacrta Zakona neophodno je brisati.</p> <p>Obrazloženje: Članom 250. Nacrta Zakona propisano je da se odredba člana 77 stav 1 ovog zakona neće primjenjivati na Termoelektranu Pljevlja do 2030. godine. Članom 77. stav 1 Nacrta Zakona propisano je da se prilikom planiranja izgradnje, odnosno značajne rekonstrukcije</p>	<p>Odbija se jer su u toku poslovi ekološke rekonstrukcije Termoelektrane Pljevlja i zbog toga je potrebno zadržati tu odredbu.</p>

	<p>termoenergetskog postrojenja za proizvodnju električne energije s ukupnom toplotnom snagom većom od 20 MW, sprovodi analiza isplativosti rada postrojenja kao visokoefikasnog kogeneracionog objekta. Podnosilac ukazuje da navedeno izuzeće od izrade analize isplativosti nije obrazloženo ni na koji način, te da nisu poznati razlozi za privilegovanje operatera termoelektrane Pljevlja. Osim što navedeno izuzeće nije u skladu sa tržišnim principima, ono nije ni opravdano imajući u vidu činjenicu da termoelektrana Pljevlja još od kraja 2020. godine posluje nezakonito.</p> <p>Podnosilac ukazuje da bez jasne komunikacije u pogledu relevantnih informacija koje se odnose na pravednu energetska tranziciju (poput datuma kada se planira napuštanje proizvodnje električne energije iz uglja i troškova koji su povezani sa ulaganjem u termoenergetske kapacitete) ni sva druga zainteresovana lica nisu u mogućnosti da donose racionalne i informisane odluke. Ukoliko se građanima Crne Gore uskraćuju informacije o (ne) isplativosti ulaganja u termoenergetske kapacitete, onemogućava se informisanje o troškovima i koristima povezanim sa energetska tranzicijom, te se ulaganje u nastavak proizvodnje električne energije iz uglja, bez bilo kojih analiza u pogledu isplativosti istih, pogrešno predstavlja kao jedina alternativa.</p>	
--	---	--

312.	World vision green energy d.o.o. Podgorica- Sreten Đuretić	<p>1. Primjedba</p> <p>Molimo Vas i predlazemo da se u izvore obnovljive energije uvrsti i kategorija „KINETICKE ELEKTRANE”za proizvodnju elektricne energije, koje rade na principu kinetičke energije, nulte emisije CO2 i bez negativnog uticaja na zivotnu sredinu.</p> <p>Obrazloženje: “KINETICKE ELEKTRANE”su patent Njemačke kompanije ROSCH, za proizvodnju elektricne energije na bazi kinetičke energije, odnosno mehanickog rada, vode i vazdusnog pritiska. U potpunosti su bez emisije CO2 i bilo kakvog negativnog uticaja na zivotnu sredinu i funkcionišu na cjelogodišnjem nivou, bez uticaja spoljnjih prirodnih faktora. Prvi put je princip rada kinetičkih elektrana predstavljen u Privrednoj Komori Crne Gore 14.2. 2020.godine. Presentaciji su prisustvovali i predstavnici Regulatorne Agencije. Da bi se konetičke elektrane mogle realizovati, potrebno je da se predvide u zakonskoj regulativi i planskoj dokumentaciji. Uvjereni smo da u budućnosti kinetičke elektrane mogu značajno učestvovati u proizvodnji električne energije u Crnoj Gori. Molimo Vas da se kao inovativni obnovljivi izvor energije KINETICKE ELEKTRANE uvrste u Zakon o energetici, kao jedan od mogućih obnovljivih inovativnih izvora elektricne energije.</p>	Odbija se. Nasa obaveza je da prepoznamo obnovljive izvore energije u skladu sa direktivom 2019/944
------	---	---	---

312.	IFET STRIKO VIĆ BIJELO POLJE	<p>1. Primjedba</p> <p>Primjedba se odnosi na čl.193 st. 2 i st.4 gdje se omogućava da energetske subjekti, vrše masovne zloupotrebe zbog monopola na tržištu snabdijevanja potrošača el. energijom.</p> <p>Predlog je da se u stav (2) izmijeni i dodati tačke 1 i 2 na način: (2) Energetski subjekat je dužan da smetnje iz stava 1 ovog člana na zahtjev krajnjeg kupca otkloni: 1) bez odlaganja, u skladu sa tehničkim propisom o izvođenju odgovarajućih radova, a najduže u roku od 24 sata, od prijema zahtjeva, osim u slučajevima kada to objektivno nije moguće; 2) i na konvencionalnom brojilu, drugoj konvencionalnoj opremi i vrši održavanje istih. Stav (4) preformulisati da izmijenjen glasi: (4) Krajnji kupac, odnosno korisnik objekta krajnjeg kupca dužan je da dozvoli i da omogući ovlaštenim licima energetskih subjekata pristup mjernim uređajima i instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, i održavanja uređaja. A dodati stavove (5), (6), (7) i (8). Dodati stav (5) koji bi glasio: (5) Krajnji kupac ima pravo da ne dozvoli, zamjenu konvencionalnog brojila i konvencionalne mjerne opreme, a naročito ako je konvencionalno brojilo i konvencionalna mjerna oprema ispravna. Dodati stav (6) koji bi glasio: (6) Krajnji kupac je dužan da dozvoli i da omogućiti ovlaštenim licima operaterima distributivnog sistema, da obustave isporuku električne energije, ako su u sudskom postupku dokazali da</p>	<p>Odbija se. Formulacija je ista i u drugim zakonima u regionu a precizirane su zakonske obaveze energetskih subjekata I krajnjih kupaca kao i kaznena odredba za član 193 stav 4.</p>
------	--	---	---

	<p>je krajnji kupac neovlašteno koristio energiju. Dodati stav (7) koji glasi: (7) Krajnji kupac može osporiti operaterima distributivnog sistema izmještanje konvencionalnog brojila i mjerne pomoćne opreme (uklopni sat tarifnih vremena), a naročito ako ne postoje opravdani razlozi za izmještanje i zamjenu iste. 2 Dodati stav (8) koji glasi: (8) Krajnji kupac nije dužan dozvoliti operaterima distributivnog sistema, da obustave isporuku električne energije zbog neplaćenih računa, ukoliko operateri distributivnog sistema nemaju izvršno Sudsko rješenje za obustavu isporuke električne energije.</p> <p>Obrazloženje: Zbog tako nejasno napisane norme u stavu (4) čl. 193 predhodno u važećem Zakonu čl. 204 dolazi do zloupotrebe od energetskih subjekata u sprovođenje Zakona. A naročito se odnosi na izmještanje, odnosno zamjenu konvencionalnog brojila. Izmještanje brojila i ugradnja tzv. "pametnih brojila" suprotno Zakonu propisima i dobrim stručnim praksama na način da su brojila izmještena van posjeda i objekta vlasnika i krajnjih kupaca električne energije. Tako da ne mogu kontrolisati potrošnju, vršiti zaštitu „pametnog brojila „ od pristupa trećih lica koji mogu neovlašteno prići brojilu i oštetiti iste. A kao studija slučaja je predmet krajnjeg kupca Senke Grozdanić iz Nikšića koja je vodila pet godina sudski postupak, a koji je nakon pet godina sudske borbe dobila na Sudu (video https://rtcg.me/me/vijesti/drustvo/201802/gase-njem-struje-presuda-vec-donijeta.html). U samom predlogu Zakona u članu 97 stav 17) ,18), 23) i 24) isti subjekt utvrđuje pravila, mjere,</p>	
--	--	--

		<p>dokazivanje i određivanje odštete što je duboko u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore. I to više članova Ustava kao što su član 20 Pravo na pravni lijek, član 32 Pravično i javno suđenje, član 35 Pretpostavka nevinosti, član 37 Pravo na odbranu, član 40 Pravo na privatnost (mjerjenje i stalni nadzor da li lice koristi električnu energiju i u kojoj mjeri) , član 41 Nepovredivost stana član 51 Pristup informacijama, član 70 Zaštita potrošača. Opšti principi da ne smije da postoji energetska siromaštvo i sam član 193 ovog predloga je u suprotnosti sa članom 12 gdje nasilnim prekidom napajanja električnom energijom dovodite u energetsko siromaštvo građane Crne Gore. Energetski subjekti treba da koriste sva sudska i vansudske mogućnosti prije isključenja sa distributivne mreže, mislim da je to dovoljno obrazloženja za usvajanje ovih primjedbi, i da dobro razmislite prije usvajanja ovako rigidnih normi, koje su na štetu građana kao krajnjih kupaca i potrošača.</p>	
313.		<p>2. Primjedba</p> <p>Primjedba se odnosi na član 10 Nacionalni energetski i klimatski plan stav 2) alineja prva - emisija gasova sa efektom staklene bašte i na član 13 Lokalni energetski plan stav (2) tačka 3) podatke o emisiji gasova sa efektom staklene bašte, koji nastaju na području lokalne samouprave; A predlog je da se ti stavovi brišu iz Zakona.</p> <p>Obrazloženje je, da ne postoje naučne metode, kako doći do tih podataka.</p>	<p>Odbija se. To su oblasti koje NECP i lokalni energetski planovi treba da obrađuju i odredbe su u skladu sa EU propisima.</p>

314.		<p>3. Primjedba</p> <p>Primjedba: Primjedba se odnosi na član 97 stav (3). A predlog je izmijeniti i trebao bi glasiti: Stav (3) Pravila iz stava 17 ovog člana treba sačininiti u skladu sa članom 213.</p> <p>Obrazloženje: Tehničke prirode da se ne bi ponavljali članovi ili djelovi članova.</p>	<p>Odbija se. Primjedba ima smisla ali član 97 obrađuje Prava, obaveze i odgovornosti operatora distributivnog sistema električne energije dok član 213 obrađuje Program mjera za otkrivanje, utvrđivanje, dokazivanje i sprječavanje neovlašćenog korišćenja električne energije</p>
315.		<p>4. Primjedba</p> <p>Primjedba: Opšta primjedba je što se za ovako, važne systemske zakone vodi javna rasprava putem email ili pisma. Javna rasprava treba da se organizuje i putem otvorenih panel rasprava, gdje bi zainteresovana javnost mogla neposredno razmijeniti mišljenja i dati primjedbe i sugestije. Predlog/sugestija je da se oblast digitalne transformacije energetskog sektora uredi posebnim zakonom. Nije da je ugradnjom tzv "pametnih brojila "na nivou domaćinstava, i mogućnost isključenja krajnjih kupaca sa energetske mreže kranji domet digitalizacije u energetskom sektoru. Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Obrazloženje za donošenje je posebnog Zakona o digitalizaciji energetskog sektora, je u tome što je ta oblast povezana sa bezbjednošću države, ljudska prava, mogućnost sajber sabotaže, krađe podataka i zloupotreba istih i mnogi drugi razlozi. Što ne može se baš obrazlagati putem obrasca.</p>	<p>Javna rasprava je organizovana u zakonski propisanom roku u trajanju od 40 dana u okviru koje su održane dvije javne diskusije u Rektoratu Univerziteta Crne Gore i Privrednoj komori gdje su svi zainteresovani mogli da prisustvuju i daju sugestije. Naravno i pored toga sugestije je bilo moguće dostavljati i putem emaila.</p>

<p>316.</p>	<p>Petar Knežević Pljevlja</p>	<p>1. Primjedba</p> <p>U članu 203 Zakona o energetici potrebno dodati da djelatnost distribucije toplote može obavljati:</p> <p>1.privredno društvo, sa svojstvom pravnog lica, koje osniva jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonom 2.Tržišna distribucija</p> <p>Poseban stav u članu 203: Djelatnosti distribucije toplote može obavljati privredno društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave, kada je trajno i neometeno snadbjevanje s toplotom u javnem interesu i zaradi zadovoljavanja javnih potreba. Odluku o tome donosi lokalna uprava.</p> <p>Poseban stav u članu 203: Ako distributer snadbjeva ili namjerava snadbjevati više od 500 domaćinstava, distribucija toplote mora da obavlja privredno društvo, koje osniva jedinica lokalne samouprave</p> <p>Obrazloženje: Ukoliko dodamo ova tri stava u 203 članu, riješili smo mnoge probleme, prvi problem je pitanje prava konkurencije, odnosno ispoštovali smo pravo konkurencije, a na posredan način smo favorizovali privrednog subjekta kojem je osnivač opština. Regulisali smo pitanje javnog interesa vezan za snadbjevanje toplotnom energijom, kao i odredili kriterijume kada date poslove mora obavljati privredni subjekt koji osniva jedinica lokalne samouprave.</p>	<p>Odbija se.</p> <p>U članu 204 stav 4 Nacrta zakona je propisano da nadležni organ jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom, pored ostalog, propisuje uslove za obavljanje djelatnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja toplotnom energijom za daljinsko grijanje i/ili hlađenje.</p>
-------------	--	---	---

317.		<p>2. Primjedba</p> <p>Primjedba: U članu 202: Da ukoliko se ukaže da postoji javna potreba/interes opština može da dodijeli distributeru isključivo pravo obavljanja djelatnosti od javnog interesa distribucije toplote na teritoriji opštine ili njenom djelu.</p> <p>Novi stav: Opština o tome mora obavjestiti Agenciju o usvajanju odluke o određivanju privrednog subjekta najkasnije u roku od 7 dana od dana usvajanja.</p> <p>Novi stav: Ukoliko se radi o tržišnoj distribuciji za obavljanje poslova distribucije mora distributer dobiti saglasnost opštine, na teritoriji koje planira privredni subjekt obavljati poslove distribucije. Opština odlučuje o saglasnosti o izvođenju tržišne konkurencije u roku od tri mjeeca od prijema prijave određene u Pravilniku/Odluci lokalne uprave.</p> <p>Novi stav: Lokalna uprava na teritoriji kojoj se planira distribucija toplotne energije je dužna da donese Pravilnik/Odluku o uslovima i načinu distribucije toplotne energije.</p> <p>Obrazloženje: Na ovaj način smo detaljnije regulisali koja su prava i obaveze lokalne uprave u kojoj se planira distribucija i snadbjevanje toplotnom energijom.</p> <p>Regulisemo tržišnu konkurenciju koje u realnosti teško da će biti, ali smo ispoštovali pitanje prava konkurencije.</p>	<p>Odbija se.</p> <p>U članu 204 stav 4 Nacrta zakona je propisano da nadležni organ jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom, pored ostalog, propisuje uslove kojima se obezbjeđuje redovno i sigurno snabdijevanje kupaca toplotnom energijom.</p>
------	--	---	---